

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Εισηγητική Έκθεση Απολογισμού και Ισολογισμού 2013

Οκτώβριος 2014

Πίνακας περιεχομένων

Εισηγητική Έκθεση Υπουργού Οικονομικών	
Σχέδιο Νόμου Απολογισμού	
Σχέδιο Νόμου Ισολογισμού	
Έκθεση Ελεγκτικού Συνεδρίου	11
Έκθεση Υπουργού Οικονομικών	79

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Για τον Απολογισμό οικονομικού έτους 2013

και τον Ισολογισμό χρήσεως από 01.01.2013 έως 31.12.2013

της Κεντρικής Διοίκησης

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Κυρίες και Κύριοι Βουλευτές,

Εχω την τιμή να καταθέσω προς κύρωση από τη Βουλή των Ελλήνων τον Απολογισμό των Εσόδων και των Εξόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2013 και τον Ισολογισμό (Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης) και λοιπές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις χρήσεως από 01.01.2013 έως 31.12.2013, σύμφωνα με τις διατάξεις του Συντάγματος και τον Κανονισμό της Βουλής, μετά από προκαταρκτική συμφωνία με το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Ο Απολογισμός και ο Ισολογισμός καταρτίστηκαν από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους με βάση τις καταστάσεις της γενικής ληψοδοσίας των Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών και του Υπολόγου Συμψηφισμών.

Ο Απολογισμός περιέχει:

- Σε ότι αφορά τα έσοδα: την πρόβλεψη του Προϋπολογισμού (έσοδα μετά μείωσης επιστροφών), τα έσοδα που βεβαιώθηκαν, τα έσοδα που διαγράφηκαν, τα εισπραχθέντα έσοδα προ μείωσης επιστροφών, τα επιστραφέντα έσοδα, τα εισπραχθέντα μετά τη μείωση επιστροφών και το εισπρακτέο υπόλοιπο.
- Σε ότι αφορά τα έξοδα: τις πιστώσεις που προϋπολογίσθηκαν, τις πιστώσεις που διαμορφώθηκαν, τις πληρωμές και τις αδιάθετες πιστώσεις, του Τακτικού Προϋπολογισμού (Υπουργείων, Περιφερειακών Υπηρεσιών των Υπουργείων και Αποκεντρωμένων Διοικήσεων) και του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων (Υπουργείων και Αποκεντρωμένων Διοικήσεων).

Ο Ισολογισμός (Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης) και λοιπές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, καταρτίσθηκε με βάση τις αρχές και τους κανόνες του Λογιστικού Συστήματος

της Διπλογραφικής Λογιστικής Τροποποιημένης Ταμειακής Βάσης (Ν. 3871/2010 & Π.Δ. 15/2011) το οποίο σχεδιάστηκε για να αποτελέσει τη βάση για τη σταδιακή μετάβαση από την παραδοσιακή λογιστική της ταμειακής βάσης στην ακριβέστερη και αποτελεσματικότερη λογιστική δεδουλευμένης βάσης και αποτελείται από:

- την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης (ΚΧΘ),
- **την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης (ΚΧΕ)**,
- την Κατάσταση Ταμειακών Ροών (KTP),
- την Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης Πολιτών και
- το Προσάρτημα και το Παράρτημα τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

Με δεδομένο ότι ο προϋπολογισμός (αρχικές πιστώσεις) και οι οικονομικές καταστάσεις δεν έχουν καταρτιστεί σε συγκρίσιμη βάση, αποβλέποντας στο να ενισχυθεί η υποχρέωση λογοδοσίας και να προαχθεί η διαφάνεια, οι οικονομικές καταστάσεις συνοδεύονται από την Κατάσταση Υλοποίησης του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Τον Απολογισμό των Εσόδων και των Εξόδων Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2013 και τον Ισολογισμό (Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης) και λοιπές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις χρήσεως από 01.01.2013 έως 31.12.2013 συνοδεύει η Έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου (άρθρο 98 παρ. 1 περ. ε' σε συνδυασμό με το άρθρο 79 παρ. 7 του Συντάγματος) και η Έκθεση του Υπουργού Οικονομικών (άρθρο 76 παρ. 2 του Ν.2362/1995 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) με απόψεις και σχόλια επί των παρατηρήσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Αθήνα, Οκτώβριος 2014 Ο Υπουργός Οικονομικών

Γκίκας Χαρδούβελης

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Για την κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2013

Άρθρο Μόνο

Κυρώνεται ο Απολογισμός Εσόδων και Εξόδων του Κράτους οικονομικού έτους 2013, ως ακολούθως:

		ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΠΡΟ	ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΜΕΤΑ
ΕΣΟΔΑ:		ΜΕΙΩΣΗΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΩΝ	ΜΕΙΩΣΗΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΩΝ
Φορολογικά	ευρώ	44.696.639.659,03	40.990.667.740,13
Μη Φορολογικά	"	6.922.348.546,64	6.881.771.012,59
Σύνολο Τακτικών Εσόδων	"	51.618.988.205,67	47.872.438.752,72
Πιστωτικά Έσοδα		76.345.813.111,63	76.345.813.111,63
Διάφορα Ειδικά μη Φορολογικά Έσοδα	"	1.891.140.502,76	1.891.140.502,76
Σύνολο Εσόδων Τακτικού Προϋπολογισμού	"	129.855.941.820,06	126.109.392.367,11
Έσοδα από Δημόσιες Επενδύσεις	"	153.877.770,87	153.877.461,25
Βοήθεια και Λοιπές Μεταβιβάσεις	"	4.511.347.864,76	4.511.347.864,76
Πιστωτικά Έσοδα Π.Δ.Ε.	"	269.268.148,00	269.268.148,00
Σύνολο Εσόδων Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων	"	4.934.493.783,63	4.934.493.474,01
Σύνολο Εσόδων Γενικού Προϋπολογισμού	"	134.790.435.603,69	131.043.885.841,12
ΕΞΟΔΑ:			ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ
			17111 22 211171
Α. Τακτικός Προϋπολογισμός			
α) Υπουργεία			
Προεδρία της Δημοκρατίας	ευρώ		2.558.289,42
Βουλή των Ελλήνων	"		138.328.305,62
Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης & Ηλεκτρ. Διακυβέρνησης	"		74.180.143,97
Υπουργείο Εσωτερικών	"		4.152.867.106,56
Υπουργείο Εξωτερικών	"		299.311.934,24
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	"		3.692.191.729,02
Υπουργείο Υγείας	"		7.795.945.510,07
Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	"		589.053.181,98
Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού	"		5.174.307.784,47
Υπουργείο Οικονομικών	"		85.748.456.478,61
Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης	"		4.982.584,31
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	"		657.985.702,45
Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής	"		63.381.883,19
Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας	"		15.237.663.206,88
Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων	"		1.111.145.949,10
Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου			278.782.184,01
Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη			1.748.607.801,84
Υπουργείο Τουρισμού			24.610.410,20
Σύνολο (α)	"		126.794.360.185,94
β) Αποκεντρωμένες Διοικήσεις			
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Απικής	ευρώ		22.222.491,79
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας	"		32.427.822,75
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας	"		19.383.169,67
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννησου-Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου			35.405.154,19
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου	"		11.145.649,50
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης			11.484.502,37
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας Θράκης			49.057.962,01
Σύνολο (β)	"		181.126.752,28

ΕΞΟΔΑ:		ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ
γ) Περιφερειακές Υπηρεσίες Υπουργείων		
Νομού Αιτωλοακαρνανίας	ευρώ	1.294.052,66
Νομού Αργολίδας	п	596.214,72
Νομού Αρκαδίας	n .	742.696,83
Νομού Άρτας	n .	549.218,78
Νομαρχίας Αθήνας	n	11.124.254,56
Νομαρχίας Πειραιά	n	19.602.458,93
Νομαρχίας Ανατολικής Αττικής	n	2.809.230,15
Νομαρχίας Δυτικής Απικής	"	759.965,63
Νομού Αχαϊας	"	4.312.886,10
Νομού Βοιωτίας	"	648.867,40
Νομού Γρεβενών	"	139.083,50
Νομού Δράμας	"	393.359,33
Νομού Δωδεκανήσου	"	1.810.084,03
Νομού Έβρου	"	800.897,76
Νομού Εύβοιας	"	1.118.858,18
Νομού Ευρυτανίας	"	198.939,14
Νομού Ζακύνθου	"	453.015,05
Νομού Ηλείας	"	1.003.057,79
Νομού Ημαθίας	"	850.594,15
Νομού Ηρακλείου	"	2.842.054,07
Νομού Θεσπρωτίας	"	388.237,24
Νομού Θεσσαλονίκης	"	13.127.247,22
Νομού Ιωαννίνων	"	1.045.954,75
Νομού Καβάλας	"	3.436.660,49
Νομού Καρδίτσας	"	879.166,68
Νομού Καστοριάς		364.797,38
Νομού Κέρκυρας	"	1.982.751,50
Νομού Κεφαλληνίας	"	218.497,86
Νομού Κιλκίς	"	405.950,24
Νομού Κοζάνης	"	1.044.935,82
Νομού Κορινθίας		564.595,81
Νομού Κυκλάδων		1.550.856,88
Νομού Λακωνίας		431.389,56
Νομού Λάρισας		1.745.532,58
Νομού Λασιθίου		370.492,55
Νομού Λέσβου	n .	1.516.097,49
Νομού Λευκάδας	"	178.077,00
Νομού Μαγνησίας	"	3.590.765,87
Νομού Μεσσηνίας	n .	786.088,57
Νομού Ξάνθης	"	703.824,72
Νομού Περίας	n	694.225,00 450.220,00
Νομού Περίας	n	384.550,50
Νομού Πρέβεζας Νομού Ρεθύμνου	n	697.068,66
Νομού Ρεθυμνού Νομού Ροδόπης	u u	524.456,91
Νομού Σάμου	n	384.161,17
Νομού Σερρών	u u	1.163.423,48
Νομού Ζερρων Νομού Τρικάλων	u u	819.896,39
Νομού Φθιώτιδας	II .	2.365.390,39
Νομού Φλώρινας	m m	465.737,92
Νομού Φωκίδας	n .	177.032,18
Νομού Χαλκιδικής	m .	650.096,47
Νομού Χανίων	n .	766.416,02
Νομού Χάνιων Νομού Χίου	m .	334.424,07
Νομαρχιακός Τομέας Ανατολικής Αθήνας	п	1.718.745,94
Νομαρχιακός Τομέας Αντιολικής Αθήνας	m .	1.225.106,87
Νομαρχιακός Τομέας Νότιας Αθήνας	п	1.228.336,33
Σύνολο (γ)	n	100.430.997,27
		,

ΕΞΟΔΑ:		ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ
Β. Δημόσιες Επενδύσεις		
Υπουργεία και Περιφέρειες		
Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης & Ηλεκτρ. Διακυβέρνησης	ευρώ	27.733.306,05
Υπουργείο Εσωτερικών	II	206.109.429,46
Υπουργείο Εξωτερικών	II	8.650.012,64
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	II .	3.499.155,24
Υπουργείο Υγείας	II	98.517.446,21
Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	II .	11.874.540,67
Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού	II .	598.222.259,67
Υπουργείο Οικονομικών	II	924.784,91
Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης	II	420.000,00
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	II .	355.516.157,07
Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής	II	350.472.722,94
Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας	II	445.499.292,11
Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών &	II	4.444.901.553,00
Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου	"	23.882.807,43
Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη	II .	53.009.611,22
Υπουργείο Τουρισμού	II	20.917.504,98
Σύνολο εξόδων Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων	п	6.650.150.583,60
Γενικό Σύνολο Εξόδων Κρατικού Προϋπολογισμού (Α)+(Β)	n	133.726.068.519,09

Αθήνα, Οκτώβριος 2014 Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γκίκας Χαρδούβελης

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Για την κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους του οικονομικού έτους 2013

Άρθρο Μόνο

Κυρώνεται ο Ισολογισμός του Κράτους του οικονομικού έτους 2013, ως ακολούθως:

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

(σε ευρώ)	31.12.2013	31.12.2012
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	65.693.016.553,91	72.607.634.149,88
Εξοπλισμός	64.063.465,79	44.445.493,35
Ακινητοποιήσεις υπο εκτέλεση	674.936.019,27	417.745.694,88
Συμμετοχές και Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	64.935.136.263,74	72.079.496.898,12
Δαπάνες Πολυετούς Απόσβεσης	18.880.805,11	65.946.063,53
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	78.592.458.050,26	66.557.376.825,25
Χρεώστες	66.263.151.652,13	59.524.319.156,22
Επισφαλείς Χρεώστες		
Προκαταβολές	7.400.733.434,18	7.099.086.501,81
Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα	4.928.572.963,95	(66.028.832,78)
Ι. ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	144.285.474.604,17	139.165.010.975,13
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ	112.464.121.822,98	117.461.621.015,19
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	281.581.703.470,07	274.415.512.734,48
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	281.581.703.470,07	274.415.512.734,48
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	66.238.749.826,95	48.255.645.748,38
Πιστωτές	25.987.902.437,55	17.133.956.078,52
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια	14.970.821.338,96	18.356.979.669,86
Βραχυπρόθεσμο τμήμα μακρ/μων δανείων	24.925.066.050,44	12.764.710.000,00
Βραχυπρόθεσμες προβλέψεις	354.960.000,00	0,00
ΙΙ. ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	347.820.453.297,02	322.671.158.482,86
III. ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ (III = I - II)	(203.534.978.692,85)	(183.506.147.507,73)
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ	112.464.121.822,98	117.461.621.015,19

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης

(σε ευρώ)	Από 1.1. έως 31.12.2013	Από 1.1. έως 31.12.2012	Μεταβολή
Άμεσοι Φόροι	18.289.866.865,47	19.941.062.040,38	-8,3%
Έμμεσοι Φόροι	23.562.895.223,51	25.138.235.752,03	-6,3%
Σύνολο Φορολογικών Εσόδων	41.852.762.088,98	45.079.297.792,41	-7,2%
Επιχορηγήσεις από Ε.Ε.	4.694.180.235,08	3.680.158.416,47	27,6%
Λοιπά μη Φορολογικά Έσοδα	5.742.714.527,69	10.222.926.418,84	-43,8%
Σύνολο μη Φορολογικών Εσόδων	10.436.894.762,77	13.903.084.835,31	-24,9%
Σύνολο Λειτουργικών Εσόδων	52.289.656.851,75	58.982.382.627,72	-11,3%
Αμοιβές - Παροχές Κεντρικής Διοίκησης	(9.260.973.842,02)	(10.175.020.142,00)	-9,0%
Αμοιβές - Παροχές Ν.Π.Δ.Δ.	(3.335.347.821,05)	(3.751.549.185,46)	-11,1%
Παροχές Τρίτων	(412.159.241,29)	(478.098.346,64)	-13,8%
Λοιπά Λειτουργικά Έξοδα & Λοιπές Δαπάνες	(3.525.727.173,50)	(3.390.427.961,52)	4,0%
Επιδοτήσεις - Επιχορηγήσεις	(27.299.431.255,37)	(23.342.306.881,44)	17,0%
Ασφάλιση και Περίθαλψη	(72.820.379,57)	(60.982.898,15)	19,4%
Επιστροφές - Αποδόσεις	(5.904.648.443,83)	(5.843.495.833,50)	1,0%
Συντάξεις Δημοσίων Υπαλλήλων- Λειτουργών	(5.867.633.260,68)	(6.564.057.274,24)	-10,6%
Σύνολο Λειτουργικών Εξόδων	(55.678.741.417,31)	(53.605.938.522,95)	3,9%
Χρηματοοικονομικά Έξοδα/Εσοδα & Τόκοι Δημοσίου Χρέους	(21.503.349.431,30)	(10.737.433.798,75)	100,3%
Αποτέλεσμα από Λειτουργικές Δραστηριότητες	(24.892.433.996,86)	(5.360.989.693,98)	364,3%
=	(= 110021 1001000,000)	(5.555.555.555,565)	55 1,5 76
Λοιπά Αποτελέσματα	4.762.850.173,01	129.976.789.640,33	-96,3%
Πλεόνασμα (+) /Ελλειμμα (-) Περιόδου	(20.129.583.823,85)	124.615.799.946,35	-116,2%

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

(σε ευρώ)	Από 1.1. έως 31.12.2013	Από 1.1. έως 31.12.2012	Μεταβολή %
Εισπράξεις από φόρους	40.457.122.397,88	43.086.675.890,56	-6,1%
Εισπράξεις από Ε.Ε.	4.694.180.235,08	3.680.158.416,47	27,6%
Εισπράξεις από λοιπά μη φορολογικά έσοδα	6.631.275.640,49	4.198.342.419,70	57,9%
Εισπράξεις από τόκους	2.194.553.740,85	2.152.152.950,08	2,0%
Προεισπράξεις-Προπληρωμές	718.127.584,43	302.796.340,72	
Πληρωμές για Προκαταβολές & Πάγιες Προκαταβολές	(38.807.935,77)	60.187.969,14	-164,5%
Πληρωμές για Αμοιβές-Κεντρ. Διοίκησης	(8.640.666.787,51)	(9.552.116.206,87)	-9,5%
Πληρωμές για Αμοιβές - ΝΠΔΔ	(3.003.265.448,57)	(3.355.179.800,37)	-10,5%
Πληρωμές για παροχές τρίτων	(436.346.946,92)	(461.226.197,20)	-5,4%
Πληρωμές για λοιπά λειτουργικά έξοδα και λοιπές δαπάνες	(3.736.381.706,67)	(3.351.161.609,91)	11,5%
Πληρωμές για Επιδοτήσεις-Επιχορηγήσεις	(27.298.044.461,43)	(23.322.803.891,37)	17,0%
Πληρωμές για ασφάλιση και περίθαλψη	(1.224.228.330,71)	(1.111.713.267,81)	10,1%
Πληρωμές για επιστροφές - αποδόσεις	(6.137.144.392,67)	(6.071.764.376,80)	1,1%
Πληρωμές για συντάξεις δημοσίων υπαλλήλων-λειτουργών	(5.867.633.260,68)	(6.564.057.274,24)	-10,6%
Πληρωμές για τόκους και συναφή έξοδα	(7.098.067.255,30)	(13.877.996.471,73)	-48,9%
Καθαρές Εισπράξεις /Πληρωμές από Λειτουργικές Δραστηριότες	(8.785.326.927,50)	(14.187.705.109,63)	-38,1%
Β. Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες			
Εισπράξεις από πώληση παγίων & επενδύσεων	1.509.465.949,78	99.466.578,27	1417,6%
Πληρωμές για αγορά παγίων και επενδύσεων	(10.877.994.535,36)	(44.145.952.507,70)	-75,4%
Καθαρές Εισπράξεις/Πληρωμές για Επενδυτικές Δραστηριότητες	(9.368.528.585,58)	(44.046.485.929,43)	-78,7%
Καθαρές Εισπράξεις /Πληρωμές από Λειτουργικές & Επενδυτικές Δραστηριότητες	(18.153.855.513,08)	(58.234.191.039,06)	-68,8%
Γ. Ταμειακές Ροές από Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες :			
Εισπράξεις από δάνεια και παρεμφερή εργαλεία	86.084.009.553,25	173.404.584.208,16	-50,4%
Πληρωμές για δάνεια και παρεμφερή εργαλεία	(62.935.552.243,45)	(113.616.766.301,82)	-44,6%
Καθαρές Εισπράξεις /Πληρωμές για χρηματοδοτικές δραστηριότητες	23.148.457.309,80	59.787.817.906,34	-61,3%
5. Εισροές /Εκροές απ' ευθείας στην ΚΘΠ		198.031,86	-100,0%
α. Καθαρή μεταβολή στα χρηματικά διαθέσιμα	4.994.601.796,72	1.553.824.899,14	221,4%
β. Χρηματικά διαθέσιμα αρχής περιόδου	(66.028.832,69)	(1.619.853.731,83)	-95,9%
γ. Χρηματικά διαθέσιμα τέλους περιόδου	4.928.572.964,03	(66.028.832,69)	7564,3%

Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης Πολιτών

(σε ευρώ)	2013	2012
Υπόλοιπα αρχής χρήσης	(183.506.147.507,73)	(309.620.956.838,94)
Πλεόνασμα/Έλλειμμα από Κ.Χ.Ε.	(20.129.583.823,85)	124.615.799.946,35
Άμεσες Πιστώσεις/Χρεώσεις στην Κ.Θ.Π.	100.752.638,73	1.499.009.384,86
Υπόλοιπα τέλους χρήσης	(203.534.978.692,85)	(183.506.147.507,73)

Αθήνα, Οκτώβριος 2014 Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γκίκας Χαρδούβελης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΕΚΘΕΣΗ

ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2013

ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΛΡΙΟΥ

Επί του Απολογισμού των εσόδων και εξόδων του Κράτους έτους 2013 και του Ισολογισμού (Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης) και των λοιπών Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Κεντρικής Διοίκησης της 31ης Δεκεμβρίου 2013, σύμφωνα με το άρθρο 98 παρ. 1 περ. ε΄, σε συνδυασμό με το άρθρο 79 παρ. 7 του Συντάγματος.

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στο κατάστημά του την 1^η Οκτωβρίου 2014 με την εξής σύνθεση: Νικόλαος Αγγελάρας, Πρόεδρος, Φλωρεντία Καλδή, Ιωάννης Σαρμάς, Ανδρονίκη Θεοτοκάτου, Σωτηρία Ντούνη, Γαρυφαλλιά Καλαμπαλίκη, Χρυσούλα Καραμαδούκη, Μαρία Βλαχάκη και Άννα Λιγωμένου, Αντιπρόεδροι, Γεώργιος Βοΐλης, Κωνσταντίνος Κωστόπουλος, Γεωργία Μαραγκού, Βασιλική Ανδρεοπούλου, Μαρία Αθανασοπούλου, Ελένη Λυκεσά, Σταμάτιος Πουλής, Κωνσταντίνα Ζώη, Δημήτριος Πέππας, Δέσποινα Καββαδία - Κωνσταντάρα, Αγγελική Μυλωνά, Αργυρώ Λεβέντη, Στυλιανός Λεντιδάκης, Χριστίνα Ρασσιά, Θεολογία Γναρδέλλη, Βιργινία Σκεύη, Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Αγγελική Μαυρουδή, Βασιλική Σοφιανού, Αγγελική Πανουτσακοπούλου, Δέσποινα Τζούμα, Δημήτριος Τσακανίκας, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου και Βασιλική Προβίδη, Σύμβουλοι.

Οι Σύμβουλοι Ασημίνα Σαντοριναίου, Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη και Γεωργία Τζομάκα απουσίασαν δικαιολογημένα.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ : Μιχαήλ Ζυμής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Γεωργία Μαρινοπούλου, Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Αφού θεώρησε

Τον Απολογισμό, τον Ισολογισμό (Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης) και τις λοιπές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Κεντρικής Διοίκησης, οικονομικού έτους 2013, που διαβιβάστηκαν στο Ελεγκτικό Συνέδριο από τον Υπουργό Οικονομικών (Γενικό Λογιστήριο του Κράτους) με το 2/62175/B0024/1.8.2014 έγγραφο.

Αφού άκουσε

Το Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Αφού έλαβε υπόψη

- Α) Τις διατάξεις των άρθρων: α) 98 παρ. 1 περ. ε΄ και 79 παρ. 7 του Συντάγματος, β) 76 του ν. 2362/1995 «περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις» (Α΄ 247), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 43 του ν. 3871/2010 «Δημοσιονομική διαχείριση και ευθύνη» (Α΄ 141) και γ) 1 παρ. ε΄ και 66 του ν. 4129/2013 «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο» (ΦΕΚ Α΄ 52) και 146 του π.δ/τος 1225/1981 «Περί εκτελέσεως των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου διατάξεων» (ΦΕΚ Α΄ 304).
- **Β**) την από 15.9.2013 έκθεση της $7^{\eta\varsigma}$ Υπηρεσίας Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τα πρακτικά της $9^{\eta\varsigma}/25.9.2014$ Συνεδριάσεως του Α΄ Κλιμακίου, τη 2/2014 Πράξη του V Τμήματος αυτού και τα πρακτικά της $18^{\eta\varsigma}/1.10.2013$ Γενικής Συνεδριάσεως της Ολομέλειας με τις διαλαμβανόμενες σε αυτά επιφυλάξεις.

Παρατήρησε

1. ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΣΟΔΩΝ – ΕΞΟΔΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2013

1.1 Παρατηρήσεις επί των εσόδων

1.1.1 Εισπραχθέντα καθαρά έσοδα προϋπολογισμού

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1.1

Συνολικά Έσοδα (πλην πιστωτικών - βλ. Πίνακα 1.1.2) Απολογισμού 2013

Κατηγορία Εσόδου	Προϋπολογισμός 2013	Βεβαιωθέντα 2013	Διαγραφέντα	Επιστραφέντα	Εισπραχθέντα	Εισπρακτέο Υπόλοιπο
Φορολογικά Έσοδα	41.436.474.000,00	77.391.611.006,37	586.670.601,12	3.705.971.918,90	40.990.667.740,13	32.108.300.746,22
Άμεσοι Φόροι	18.191.020.000,00	34.929.887.155,41	482.158.798,10	1.496.721.208,37	18.644.218.659,58	14.306.788.489,36
Φόρος Εισοδήματος	9.746.300.000,00	12.740.718.941,09	139.207.664,75	971.694.104,08	10.517.625.068,44	1.112.192.103,82
Φόρος στην περιουσία	3.171.800.000,00	4.073.767.795,20	59.366.454,96	41.911.289,86	3.031.920.328,06	940.569.722,32
Άμεσοι φόροι υπέρ τρίτων	100.000,00	9.068.636,77	96,24	393,33	36.161,03	9.031.986,17
Άμεσοι φόροι Παρελθόντων Οικονομικών .Ετών	2.948.370.000,00	14.176.994.324,05	237.425.366,33	269.897.962,08	2.556.314.452,34	11.113.356.543,30
Προσαυξήσεις, πρόστιμα κλπ	130.200.000,00	813.428.266,61	26.873.123,00	12.578.181,73	259.010.098,73	514.966.863,15
Λοιποί άμεσοι φόροι	2.194.250.000,00	3.115.909.191,69	19.286.092,82	200.639.277,29	2.279.312.550,98	616.671.270,60
Έμμεσοι Φόροι	23.245.454.000,00	42.461.723.850,96	104.511.803,02	2.209.250.710,53	22.346.449.080,55	17.801.512.256,86
Ф.П.А.	12.599.100.000,00	14.432.928.682,63	391.446,74	1.915.784.799,22	11.939.810.288,79	576.942.147,88
Λοιποί φόροι συναλλαγών	636.705.000,00	940.600.168,14	1.580.349,79	110.504.925,63	708.350.143,88	120.164.748,84
Λοιποί φόροι κατανάλωσης	1.854.004.000,00	1.849.493.150,34	557.307,58	652.251,68	1.800.692.083,43	47.591.507,65
Φόροι κατανάλωσης μέσω τελωνείων	7.446.370.000,00	7.191.691.997,78	-	159.929.188,29	7.031.746.558,20	16.251,29
Έμμεσοι φόροι υπέρ τρίτων	11.725.000,00	25.060.096,05	970,57	16.459,83	21.238.531,78	3.804.133,87
Έμμεσοι φόροι Π.Ο.Ε.	423.690.000,00	16.605.355.737,51	70.346.031,85	6.195.038,94	527.088.946,20	16.001.725.720,52
Προσαυξήσεις, πρόστιμα κλπ	115.900.000,00	1.262.317.310,71	31.635.696,49	16.074.760,96	163.568.327,95	1.051.038.525,31
Ειδικές εισφορές, τέλη εισαγωγών και εξαγωγών, λοιποί φόροι	5.600.000,00	5.688.767,88	-	-	5.688.767,88	-
Έσοδα που εισπράττονται για την Ε.Ε.	152.360.000,00	148.587.939,92	-	93.285,98	148.265.432,44	229.221,50

Κατηγορία Εσόδου	Προϋπολογισμός 2013	Βεβαιωθέντα 2013	Διαγραφέντα	Επιστραφέντα	Εισπραχθέντα	Εισπρακτέο Υπόλοιπο
Πρόσοδοι περιουσίας και επιχειρηματικής δράσης του Κράτους	1.825.589.000,00	1.879.765.331,58	941.834,83	1.156.291,15	1.747.133.066,89	130.534.138,71
Έσοδα από κεφάλαια του Δημοσίου	92.626.000,00	130.551.343,04	207.786,57	117.108,76	120.359.072,45	9.867.375,26
Έσοδα από προσφορά υπηρεσιών του Δημοσίου	127.065.000,00	252.575.401,49	692.118,51	878.681,74	162.715.307,35	88.289.293,89
Έσοδα από πώληση αγαθών, εκμετάλλευση και εκποίηση περιουσιακών στοιχείων	5.695.000,00	19.512.628,07	40.609,75	24.638,86	11.847.979,17	7.599.400,29
Έσοδα από επιχειρήσεις και οργανισμούς	952.600.000,00	876.800.745,65	1.320,00	135.861,79	851.885.494,59	24.778.069,27
Έκτακτα έσοδα	647.603.000,00	600.325.213,33			600.325.213,33	
Λοιπά μη φορολογικά έσοδα	3.166.937.000,00	35.415.530.682,50	266.548.196,72	39.421.242,90	4.951.805.575,38	30.157.755.667,50
Απολήψεις εξόδων που έγιναν	12.940.000,00	21.079.969,90	11.320,94	20.802,34	15.296.198,92	5.751.647,70
Επιστροφές χρημάτων	1.278.786.000,00	2.670.334.299,21	173.497,47	681.182,59	2.653.712.053,95	15.767.565,20
Έσοδα από καταπτώσεις εγγυήσεων	107.169.000,00	3.282.124.088,04	5.356.458,77	6.231,98	325.727.854,87	2.951.033.452,42
Έσοδα από καταργημένους ειδικούς λογαριασμούς	702.471.000,00	924.005.406,93	595.044,05	404.609,29	899.770.894,60	23.234.858,99
Έσοδα υπέρ τρίτων	28.351.000,00	450.245.317,65	49.373.946,53	1.142.918,70	35.714.482,71	364.013.969,71
Έσοδα Π.Ο.Ε.	40.000.000,00	2.670.635.235,11	39.176.672,80	2.438.756,05	44.157.293,70	2.584.862.512,56
Προσαυξήσεις, πρόστιμα, χρηματικές ποινές, παράβολα κλπ.	298.343.000,00	24.453.371.308,52	169.525.457,87	22.298.450,12	414.075.697,53	23.847.471.703,00
Έσοδα λοιπών περιπτώσεων	120.815.000,00	233.182.464,47	511.923,24	400.048,80	193.393.763,44	38.876.728,99
Έκτακτα έσοδα	578.062.000,00	710.552.592,67	1.823.875,05	12.028.243,03	369.957.335,66	326.743.138,93
Μεταβιβάσεις από την Ε.Ε. και τα κράτη μέλη	236.000.000,00	182.833.091,17			182.832.370,32	720,85
Απολήψεις από την Ε. Ε. και κοινοτικά ταμεία ή οργανισμούς	236.000.000,00	182.833.091,17			182.832.370,32	720,85

Κατηγορία Εσόδου	Προϋπολογισμός 2013	Βεβαιωθέντα 2013	Διαγραφέντα	Επιστραφέντα	Εισπραχθέντα	Εισπρακτέο Υπόλοιπο
Διάφορα ειδικά μη φορολογικά έσοδα	3.256.000.000,00	1.891.140.719,72			1.891.140.502,76	216,96
Έσοδα από χρηματοοικονομικές συναλλαγές	3.221.000.000,00	1.837.793.293,79			1.837.793.293,79	
Έσοδα ΝΑΤΟ	35.000.000,00	53.347.425,93			53.347.208,97	216,96
Έσοδα από Δημόσιες Επενδύσεις	200.000.000,00	169.566.144,37	910.168,70	309,62	153.877.461,25	14.778.204,80
Έσοδα από την εκμετάλλευση έργων που εκτελέστηκαν	-	30,45			26,12	4,33
Έσοδα από δάνεια που χορηγήθηκαν από το ΠΔΕ	8.400.000,00	2.077.648,50			2.061.137,84	16.510,66
Συνεισφορές φορέων για εκτέλεση έργων ΠΔΕ	40.000.000,00	23.867.033,29			23.867.033,29	
Έσοδα από δάνεια που σύναψε το Ε.Δ. για χρηματοδότηση του ΠΔΕ	-	29.211,52			1.178,72	28.032,80
Λοιπά έσοδα από Δημόσιες Επενδύσεις	151.600.000,00	143.592.220,61	910.168,70	309,62	127.948.085,28	14.733.657,01
Βοήθεια και λοιπές μεταβιβάσεις	4.936.000.000,00	4.511.347.864,76			4.511.347.864,76	
Έσοδα από την Ε.Ε.	4.936.000.000,00	4.511.347.864,76			4.511.347.864,76	
Γενικό Σύνολο	55.057.000.000,00	121.441.794.840,47	855.070.801,37	3.746.549.762,57	54.428.804.581,49	62.411.369.695,04

Τα καθαρά εισπραχθέντα έσοδα του Προϋπολογισμού (Τακτικού και Δημοσίων Επενδύσεων), μετά τη μείωση των επιστροφών, εξαιρουμένων των πιστωτικών εσόδων (Τακτικού Προϋπολογισμού και Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων), ανήλθαν, το οικονομικό έτος 2013, στο ποσό των € 54.428.804.581,49 και υπολείπονται οριακά των στόχων του προϋπολογισμού κατά € 628.195.418,51 ή 1,14%. Αντιπροσωπεύουν το 29,9% του Α.Ε.Π.¹ έναντι πρόβλεψής 26,9% του Α.Ε.Π.²

 $^{^{1}}$ Δελτίο Τύπου ΕΛΣΤΑΤ «Ετήσιοι Εθνικοί Λογαριασμοί: Έτος 2013 (1^{9} εκτίμηση)», 12-3-2014

² Βλ. εισηγητική έκθεση προϋπολογισμού 2013 σελ. 81.

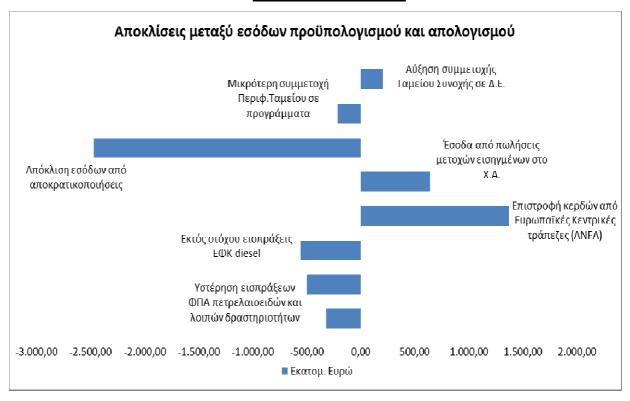
Ειδικότερα, το σύνολο των εισπραχθέντων φορολογικών εσόδων διαμορφώθηκε σε € 40.990.667.740,13 παρουσιάζοντας οριακή υστέρηση έναντι των προβλέψεων του Προϋπολογισμού κατά € 445.806.259,87 ή 1,08%. Πιο συγκεκριμένα, οι κατηγορίες εσόδων οι οποίες είχαν θετική επίδραση στους στόχους του Προϋπολογισμού είναι:

- α) ο φόρος εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, ο οποίος εισπράττεται με τη μορφή προκαταβολής ή παρακράτησης,
  - β) ο φόρος επί του εισοδήματος νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα,
  - γ) η επιβολή του τέλους επιτηδεύματος,
  - δ) ο φόρος επί των τόκων καταθέσεων, συμφωνιών επαναγοράς ομολόγων κ.λπ.,
- ε) η επιστροφή ποσών από Κεντρικές Τράπεζες της Ευρωζώνης (ANFA) που κατέχουν Ελληνικά Κρατικά Ομόλογα,
  - στ) τα έσοδα από πωλήσεις συμμετοχών στο Χρηματιστήριο Αθηνών,
  - ζ) η αύξηση της συμμετοχής του ταμείου συνοχής σε δημόσιες επενδύσεις.

Αντίθετα, τα έσοδα που υστέρησαν έναντι του στόχου ήταν κυρίως:

- α) ο Φ.Π.Α. στα πετρελαιοειδή προϊόντα, λιπαντικά και παράγωγα αυτών,
- β) ο Φ.Π.Α. από λοιπές δραστηριότητες που εισπράττονται μέσω ΔΟΥ,
- γ) ο Ε.Φ.Κ. πετρελαίου diesel,
- δ) ο Φόρος Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων,
- ε) τα Λοιπά έσοδα αποκρατικοποιήσεων,
- στ) η μικρότερη του αναμενόμενου συμμετοχή του Περιφερειακού Ταμείου σε προγράμματα ανάπτυξης:

ΙΣΤΟΓΡΑΜΜΑ 1.1.1:

Η αναλογία άμεσων και έμμεσων φόρων ανήλθε σε 45,48% και 54,52%, αντίστοιχα, και ο λόγος άμεσων/έμμεσων φόρων διαμορφώνεται σε 1,20 υποδηλώνοντας ότι για κάθε ευρώ άμεσων φόρων καταβάλλεται 1,20 ευρώ για έμμεσους φόρους.

Τα καθαρά (μετά τη μείωση των επιστροφών) μη φορολογικά έσοδα (πρόσοδοι περιουσίας και επιχειρηματικής δραστηριότητας του Κράτους, λοιπά μη φορολογικά έσοδα και μεταβιβάσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) και από κράτη-μέλη) ανήλθαν σε € 6.881.771.012,59 και είναι αυξημένα σε σχέση με τις προβλέψεις κατά € 1.653.245.012,59 ή 31,62%. Σημειώνεται ότι, το μεγαλύτερο μέρος αυτής της αύξησης προέρχεται από τις επιστροφές ποσών από τις Κεντρικές Τράπεζες της Ευρωζώνης και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (Ε.Κ.Τ.), που κατέχουν ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου³ (Ε.Δ.), η οποία αντιστάθμισε τη μεγάλη απόκλιση σε σχέση με τους στόχους του Προϋπολογισμού που παρουσίασαν τα έσοδα του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων του Ε.Δ..

_

³ Βλ. απόφαση της 21.02.2012 του Eurogroup.

1.1.2 Πιστωτικά Έσοδα

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1.2

Πιστωτικά Έσοδα Προϋπολογισμού

Οικονομικό Έτος 2013 (σε ευρώ)

Πιστωτικά Έσοδα Τακτικού Προϋπολογισμού	Προβλέψεις 2013	Εισπράξεις 2013
Έσοδα από εκδόσεις ειδικών ομολόγων στην αγορά εσωτερικού	100.000.000,00	-
Έσοδα από εκδόσεις εντόκων γραμματίων του Ε.Δ.	38.286.000.000,00	41.317.982.000,00
Έσοδα από τη σύναψη δανείων μηχανισμού στήριξης	26.071.000.000,00	31.999.334.187,68
Εισπράξεις Συμφωνίας Ανταλλαγής Κεφαλαίων	-	2.147.265.092,56
Εισπράξεις από επιστροφές δαπανών Δημοσίου Χρέους	-	19.888.113,59
Εισπράξεις τόκων από ανταλλαγές επιτοκίων	-	861.343.717,80
ΣΥΝΟΛΟ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	64.457.000.000,00	76.345.813.111,63
Πιστωτικά Έσοδα Π.Δ.Ε.		
Έσοδα από τη σύναψη ειδικών και διακρατικών δανείων	-	269.268.148,00
Έσοδα από εκδόσεις εντόκων γραμματίων Ε.Δ.	1.714.000.000,00	-
ΣΥΝΟΛΟ Π.Δ.Ε.	1.714.000.000,00	269.268.148,00
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	66.171.000.000,00	76.615.081.259,63

Όπως προκύπτει από τον παραπάνω πίνακα, τα πιστωτικά έσοδα (δανεισμός) του Τακτικού Προϋπολογισμού παρουσιάζουν απόκλιση σε σχέση με τις προβλέψεις του Προϋπολογισμού και είναι αυξημένα κατά € 10.444.081.259,63 ή 15,78%, προκειμένου να καλύψουν τις πρόσθετες δανειακές ανάγκες του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Ειδικότερα, εκδόθηκαν έντοκα γραμμάτια του Ε.Δ., με αποτέλεσμα ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός μέσω των τίτλων αυτών να υπερβαίνει τις προβλέψεις κατά € 3.031.982.000,00, ενώ τα έσοδα από δάνεια του μηχανισμού στήριξης να υπερβαίνουν και αυτά με τη σειρά τους τις προβλέψεις κατά € 5.928.334.187,68.

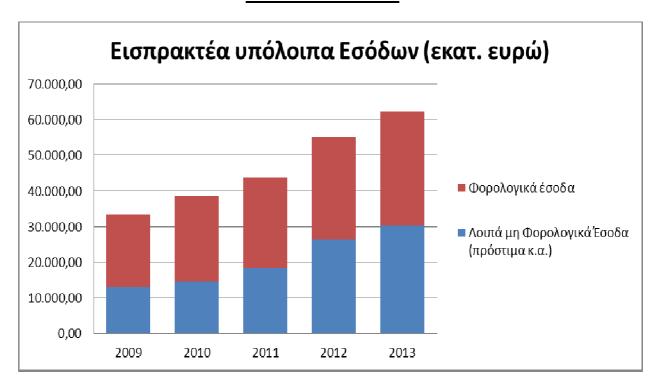
1.1.3 Διαγραφές, επιστροφές και εισπρακτέο υπόλοιπο

Οι επιστροφές φόρων διαμορφώθηκαν στα € 3.746.549.762,57 παρουσιάζοντας αύξηση σε σχέση με το προηγούμενο έτος κατά 7,55%. Επισημαίνεται ότι στο συνολικό ποσό επιστροφών περιλαμβάνεται και ποσό 642 εκατ. ευρώ που αφορά σε επιστροφές φόρων π.ο.ε. και είναι δημοσιονομικά ουδέτερες, γιατί καλύπτονται από ειδική πίστωση του προϋπολογισμού για την πληρωμή ληξιπρόθεσμων οφειλών. Οι επιστροφές αυτές αναφέρονται κυρίως στο φόρο εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων καθώς και σε επιστροφές Φ.Π.Α..

Οι διαγραφές φόρων ανήλθαν σε € 855.070.801,37 παρουσιάζοντας μείωση σε σχέση με το προηγούμενο οικονομικό έτος κατά € 153.184.971,61 ή 15,19%. Οι διαγραφές αυτές αφορούν κυρίως έσοδα από άμεσους και έμμεσους φόρους.

Το εισπρακτέο υπόλοιπο του Απολογισμού του οικονομικού έτους 2013, ανήλθε σε € 62.411.369.695,04 ή 34,28% του Α.Ε.Π. και είναι αυξημένο έναντι του προηγούμενου οικονομικού έτους κατά € 7.097.286.725,65.

ΙΣΤΟΓΡΑΜΜΑ 1.1.2

Στη διαμόρφωση αυτού του υψηλού και συνεχώς αυξανόμενου εισπρακτέου υπολοίπου συμβάλλουν κυρίως οι Άμεσοι Φόροι Π.Ο.Ε., οι οποίοι παρουσιάζουν χαμηλό ποσοστό είσπραξης, ο Φόρος Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων, λόγω της τμηματικής καταβολής των φόρων, οι Έμμεσοι Φόροι Π.Ο.Ε. και οι Προσαυξήσεις, τα Πρόστιμα και οι Χρηματικές Ποινές.

Παρά τις επανειλημμένες επισημάνσεις σε προηγούμενες εκθέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, διαπιστώνεται ότι στο εισπρακτέο υπόλοιπο του Κρατικού Απολογισμού δεν περιλαμβάνονται τα μη εισπραχθέντα έσοδα των Τελωνείων της Χώρας, τα οποία ως βεβαιωτικές και εισπρακτικές αρχές⁴, ενεργούν βεβαίωση και είσπραξη δημοσίων εσόδων δυνάμει νόμιμου τίτλου. Οι ως άνω απαιτήσεις τηρούνται σε λογιστικά βιβλία (βιβλίο εισπρακτέων απαιτήσεων) των Τελωνειακών Αρχών⁵, χωρίς ωστόσο να διενεργούνται κατάλληλες λογιστικές εγγραφές, προκειμένου αυτές να εμφανιστούν στο Εισπρακτέο Υπόλοιπο του Απολογισμού. Κατά συνέπεια, το υπόλοιπο που εκκρεμεί προς είσπραξη από τις αρμόδιες αρχές του Κράτους είναι διαφορετικό από αυτό που εμφανίζεται στον Απολογισμό. Η μη καταγραφή των ανείσπρακτων εσόδων από τα Τελωνεία στο Εισπρακτέο Υπόλοιπο του Απολογισμού έρχεται σε αντίθεση με τις αρχές της ειλικρίνειας και της ακρίβειας του Απολογισμού, καθώς και με τις διατάξεις των άρθρων 79 παρ. 2 του Συντάγματος και 5 παρ. 2 του ν. 2362/1995 (όπως ισχύει), σύμφωνα με τις οποίες όλα τα έσοδα και έξοδα του Κράτους πρέπει να αναγράφονται στον Προϋπολογισμό και στον Απολογισμό.

 $^{^4}$ v. 2362/1995, άρ. 11 (ΦΕΚ 247 Α΄) «Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους τους και άλλες διατάξεις»

⁵ Σύμφωνα με την απόφαση T6110/1156/A0019/19.7.1995 (ΦΕΚ Β΄ 650) του Υπουργού Οικονομικών, η οποία εκδόθηκε κατ΄ εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 133 του ν. 1165/1918 «Περί Τελωνειακού Κώδικα»

1.2 Έξοδα Απολογισμού

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.2.1

Δαπάνες Προϋπολογισμού Οικονομικού έτους 2013 (σε ευρώ)

Κατηγορία Εξόδου	Προϋπολογισμός	Διαμόρφωση	Απολογισμός	% Εκτέλεσης
				Προϋπολογισμού
Πληρωμές για Υπηρεσίες (ΚΑΕ 0000)	18.993.080.612,00	19.755.564.361,36	19.194.043.791,27	1,06%
Προεδρική χορηγία, βουλευτικές αποζημιώσεις κ.λπ.	31.979.900,00	31.596.200,00	31.007.983,14	
Αμοιβές πολιτικών υπαλλήλων (τακτικοί & Ι.Δ.Α.Χ.)	8.348.193.796,00	8.635.943.283,88	8.439.838.839,38	
Αμοιβές υπαλλήλων με σχέση εργασίας Ι.Δ. ορισμένου	248.515.553,00	265.440.525,74	242.754.743,55	
χρόνου και ειδικών κατηγοριών				
Αμοιβές στρατιωτικών γενικά, οργάνων ΕΛ.ΑΣ., Λ.Σ.,	3.118.909.079,00	3.159.057.921,95	3.155.904.689,88	
Π.Σ.				
Πρόσθετες και παρεπόμενες παροχές	690.602.711,00	735.202.560,27	632.682.729,89	
Συντάξεις δημόσιων λειτουργών	5.763.300.000,00	5.867.633.268,00	5.867.633.260,68	
Πληρωμές για μετακινήσεις	111.055.207,00	142.907.083,65	99.662.471,93	
Πληρωμές για λοιπές υπηρεσίες	680.524.366,00	917.783.517,87	724.559.072,82	
Προμήθειες Αγαθών και Κεφαλαιακού Εζοπλισμού	529.147.853,00	641.015.390,03	535.984.186,51	1,29%
(KAE 1000)				
Προμήθεια ειδών εξοπλισμού υπηρεσιών, εργαστηρίων	45.041.183,00	88.739.025,86	82.028.212,51	
κ.λπ.	52 201 055 00	(2.021.072.57	40 122 022 51	
Προμήθεια υγειονομικού, φαρμακευτικού υλικού και ειδών καθαριότητας	53.291.855,00	62.921.873,57	48.132.032,51	
Προμήθεια ειδών συντήρησης και επισκευής	48.599.219,00	48.396.558,37	37.970.529,44	
εγκαταστάσεων και εξοπλισμού				
Προμήθεια ειδών διατροφής, ιματισμού, υπόδησης,	109.299.418,00	90.893.671,00	81.796.535,90	
εξάρτυσης, εστίασης, κατασκήνωσης και άθλησης				
Προμήθεια καυσίμων και λιπαντικών	225.896.780,00	291.684.430,77	253.311.170,57	
Διάφορες προμήθειες	15.989.462,00	18.491.194,69	10.766.889,18	
Προμήθειες κεφαλαιακού εξοπλισμού	19.391.436,00	23.916.487,30	10.863.293,38	
Στρατιωτικές κατασκευές, προμήθειες και εξοπλισμοί	11.638.500,00	15.972.148,47	11.115.523,02	
Πληρωμές Μεταβιβαστικές (ΚΑΕ 2000)	16.610.386.807,00	17.176.347.002,24	16.983.396.694,76	2,25%
Επιδοτήσεις, οικονομικές ενισχύσεις, κάλυψη	246.975.000,00	264.027.899,24	216.041.900,17	
ελλειμμάτων ειδικών διαχειρίσεων, ειδικών				
λογαριασμών κ.λπ.				
Επιχορηγήσεις σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου	463.866.600,00	502.685.587,56	482.834.074,76	
(ΟΤΑ, γεωργικούς, βιοτεχνικούς, βιομηχανικούς και				
τουριστικούς οργανισμούς)				
Επιχορηγήσεις σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου	12.308.700.000,00	12.564.079.706,44	12.559.008.989,74	
(ιδρύματα και οργανισμοί υγείας, πρόνοιας, κοινωνικής				
ασφάλισης και λογαριασμούς)				

				% Εκτέλεσης
Κατηγορία Εξόδου	Προϋπολογισμός	Διαμόρφωση	Απολογισμός	Προϋπολογισμού
Επιχορηγήσεις σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου	820.630.559,00	829.316.820,00	817.681.205,30	
(επιστημονικά, εκπαιδευτικά, πολιτιστικά,				
λογαριασμούς, λοιπά ιδρύματα και οργανισμούς)				
Επιχορηγήσεις σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου	862.934.091,00	951.204.373,00	917.374.387,72	
Επιχορηγήσεις, εισφορές, και συνδρομές σε διεθνείς	58.461.324,00	132.055.796,00	89.398.432,96	
οργανισμούς και κοινότητες του εξωτερικού				
Εισοδηματικές ενισχύσεις και λοιπές μεταβιβάσεις	1.592.742.325,00	1.819.513.507,00	1.790.041.530,95	
Επιχορηγήσεις για αποδοχές προσωπικού γενικά	256.076.908,00	113.463.313,00	111.016.173,16	
Πληρωμές που αντικρίζονται από	5.999.133.500,00	5.960.926.761,31	5.946.425.344,44	-0,88%
πραγματοποιούμενα έσοδα (ΚΑΕ 3000)				
Επιστροφές όσων εισπράχθηκαν χωρίς να οφείλονται	34.000.000,00	35.187.106,00	31.875.344,15	
Αποδόσεις εσόδων που εισπράχθηκαν για τρίτους	3.981.306.500,00	3.755.547.655,31	3.749.537.506,86	
Δαπάνες εκμετάλλευσης κρατικής περιουσίας	7.827.000,00	10.192.000,00	9.901.556,46	
Αποδόσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση	1.976.000.000,00	2.160.000.000,00	2.155.110.936,97	
Δαπάνες Βορειοατλαντικού Συμφώνου (Ν.Α.Τ.Ο.)	83.840.000,00	96.896.010,79	77.177.729,33	-7,95%
που εκτελούνται με πιστώσεις κρατών-μελών (ΚΑΕ				
4000)				
Δαπάνες έργου κοινού ενδιαφέροντος ΝΑΤΟ που	28.106.000,00	28.106.000,00	12.351.841,16	
εκτελούνται στην Ελλάδα και χρηματοδοτούνται εξ				
ολοκλήρου από εισφορές των κρατών-μελών αυτού				
Δαπάνες Πεδίου Βολής Κρήτης που χρηματοδοτούνται	8.900.000,00	8.900.000,00	7.812.546,18	
αποκλειστικά από τους χρήστες αυτού				
Εθνικές Υποχρεώσεις	31.079.000,00	31.007.416,00	29.905.508,03	
Συμμετοχή της Ελλάδος σε δαπάνες ΝΑΤΟ	550.000,00	550.000,00	476.412,93	
Αποστολές εξωτερικού για υπηρεσία ΝΑΤΟ	15.005.000,00	7.845.800,00	6.703.134,98	
Απαλλοτριώσεις	200.000,00	200.000,00	-	
Συμμετοχή των λοιπών κρατών μελών ΝΑΤΟ σε	-	20.286.794,79	19.928.286,05	
δαπάνες που χρηματοδοτούνται από ειδικά έσοδα				
Δαπάνες που δεν εντάσσονται σε άλλες κατηγορίες	1.692.170.911,00	684.015.685,73	412.248.222,63	-75,64%
(KAE 5000)				
Διάφορες σύνθετες δαπάνες (ΚΑΕ 5100)	1.269.855.656,00	169.295.628,73	33.787.304,68	
Διάφορες σύνθετες δαπάνες (ΚΑΕ 5200)	35.857.455,00	128.815.801,00	11.318.644,45	
Προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε.	368.337.800,00	368.136.778,00	357.069.053,00	
Εθνική συμμετοχή για προγράμματα	18.120.000,00	17.767.478,00	10.073.220,50	
συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε.	(0 F11 FF1 000 00	70 460 600 377 05	(0.2(0.0(2.0== 0.	4.050
Πληρωμές για την εξυπηρέτηση της Δημόσιας	68.511.554.000,00	70.468.600.375,97	69.368.063.077,84	1,25%
Πίστης (ΚΑΕ 6000)	9 972 060 000 00	7 210 724 060 00	6 002 005 012 21	
Τόκοι δημόσιου χρέους	8.872.060.000,00	7.218.724.868,00	6.882.085.012,21	
Χρεωλύσια δημόσιου χρέους	52.845.130.000,00	59.787.835.313,00	59.606.902.615,96	
Δαπάνες δημόσιου χρέους	103.060.000,00	170.375.684,00	169.734.317,27	

Varnussia Frisson	Hadisələnsidə	A.g., 60,00=0	A = ol ou = u é a	% Εκτέλεσης
Κατηγορία Εξόδου	Προϋπολογισμός	Διαμόρφωση	Απολογισμός	Προϋπολογισμού
Πληρωμές υποχρεώσεων του Δημόσιου από	2.126.000.000,00	2.124.901.785,00	1.957.958.320.57	
αναλαμβανόμενες από αυτό εγγυήσεις υπέρ τρίτων Τακτοποίηση ακάλυπτων επιταγών και ελλειμμάτων	529.000,00	895.000,00	397.580,35	
τακτοποιήση ακαλοπτών επιτάγων και ελλετμματών δημοσίων διαχειρίσεων	329.000,00	893.000,00	397.380,33	
Τακτοποίηση συναλλαγματικών διαφορών και λοιπών	878.000,00	1.221.108,00	1.082.868,85	
υποχρεώσεων				
Χορηγούμενα δάνεια σε ευρώ-συνάλλαγμα	22.000,00	22.000,000	-	
Τακτοποίηση παλαιών διαχειρίσεων	313.875.000,00	220.799.421,00	220.675.223,82	
Υποχρεώσεις από προγράμματα εξοπλισμού των	4.250.000.000,00	943.825.196,97	529.227.138,81	
Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Δ.)				
Απαλλοτριώσεις, Αγορές, Ανεγέρσεις κ.λπ (ΚΑΕ	1.612.600.000,00	8.875.245.000,00	8.811.337.356,86	446,41%
7000)				
Απαλλοτριώσεις, αγορές, μελέτες-έρευνες, ανεγέρσεις	580.750.000,00	622.815.000,00	622.084.001,56	
και εκτελέσεις έργων				
Συμμετοχή του Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο	1.031.850.000,00	8.252.430.000,00	8.189.253.355,30	
εταιρειών κ.λπ.				
Πληρωμές για έργα του Προγράμματος Δημοσίων	6.850.000.000,00	6.845.000.000,00	6.650.150.583,60	(2,92%)
Επενδύσεων (ΚΑΕ 8000)	0.50,000,000,00	004 000 004 51	551 512 525 54	
Πληρωμές για έργα χρηματοδοτούμενα από εθνικούς	850.000.000,00	826.923.086,51	771.513.725,56	
πόρους	6,000,000,000,00	(010 07(012 40	5 070 (2(050 04	
Πληρωμές για έργα χρηματοδοτούμενα από	6.000.000.000,00	6.018.076.913,49	5.878.636.858,04	
κοινοτικούς πόρους Εξόφληση απλήρωτων υποχρεώσεων παρελθόντων	346.086.317,00	5.818.487.108,74	5.747.241.531,85	1.560,64%
οικονομικών ετών (ΚΑΕ 9000)	340.000.317,00	3.010.407.100,74	3.747.241.331,03	1.300,04 /6
Εξόφληση απλήρωτων υποχρεώσεων από προμήθειες	60.328.949,00	257.408.244,01	247.748.090,08	
αγαθών και κεφαλαιουχικού εξοπλισμού	00.020.0 19,00	2877.100.27.1,01	21,111101050,000	
Εξόφληση απλήρωτων υποχρεώσεων από	102.638.133,00	5.330.517.341,36	5.320.440.927,74	
μεταβιβαστικές πληρωμές				
Εξόφληση υποχρεώσεων από δαπάνες ΝΑΤΟ που	-	7.024.000,00	7.019.500,22	
εκτελούνται από πιστώσεις των κρατών-μελών				
Εξόφληση απλήρωτων υποχρεώσεων από πρόσθετες	41.395.226,00	75.406.078,50	65.630.405,31	
και παρεπόμενες παροχές				
Εξόφληση απλήρωτων υποχρεώσεων από μετακινήσεις	29.379.307,00	31.132.251,85	20.902.795,61	
Εξόφληση απλήρωτων υποχρεώσεων από λοιπές	94.969.510,00	98.498.492,36	72.344.977,78	
υπηρεσίες				
Εξόφληση απλήρωτων υποχρεώσεων από δαπάνες που	17.375.192,00	18.500.700,66	13.154.835,11	
δεν εντάσσονται σε άλλες κατηγορίες	<u> </u>			
Γενικό Σύνολο	121.228.000.000,00	136.322.097.696,17	133.726.068.519,09	10,31%

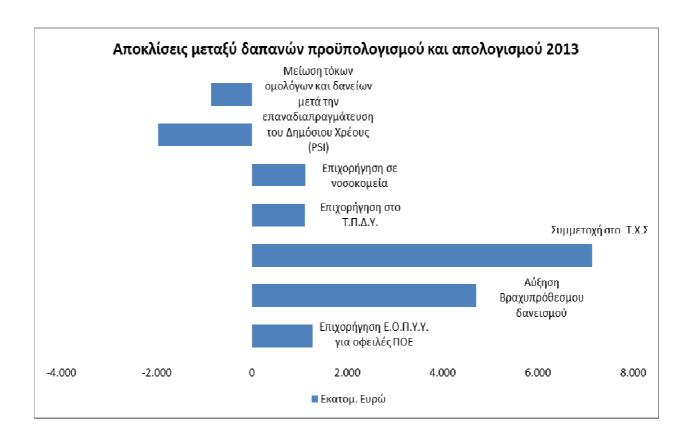
1.2.1 Έξοδα Τακτικού Προϋπολογισμού

Για το οικονομικό έτος 2013, οι προβλέψεις εξόδων του Προϋπολογισμού της Κεντρικής Διοίκησης ανέρχονταν στο ποσό των € 121.228.000.000,00, διαμορφώθηκαν δε στον Κρατικό Απολογισμό στο ποσό των € 136.322.097.696,17, ενώ οι πληρωμές (πραγματικές δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού) ανήλθαν τελικά σε € 133.726.068.519,09, παρουσιάζοντας απόκλιση σε σχέση με τις σχετικές προβλέψεις κατά 12.498.068.519,09 και ποσοστό 10,31%. Συγκεκριμένα, οι κυριότερες κατηγορίες εξόδων, στις οποίες επιτεύχθηκε εξοικονόμηση έναντι των προβλέψεων του Προϋπολογισμού, είναι οι τόκοι ομολόγων στην αγορά εσωτερικού, και οι τόκοι δανείων μηχανισμού στήριξης, οι οποίοι εμφανίζουν μείωση σε σχέση με τις προβλέψεις κατά 860 εκ. ευρώ και 1.978 εκ. ευρώ αντίστοιχα.

Αντίθετα, τα έξοδα που υπερέβησαν τις προβλέψεις του προϋπολογισμού ήταν κυρίως:

- α) οι επιχορηγήσεις στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., στο Τ.Π.Δ.Υ. και στα νοσοκομεία για εξοφλήσεις οφειλών προηγούμενων ετών
- β) η συμμετοχή στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου του Τ.Χ.Σ., και
- γ) η αύξηση του βραχυπρόθεσμου δανεισμού.

ΙΣΤΟΓΡΑΜΜΑ 1.2.1:

Η υπέρβαση στα έξοδα οφείλεται κατά κύριο λόγο στις «Απαλλοτριώσεις, Αγορές, Ανεγέρσεις κ.λπ.» (ΚΑΕ Ξ7000) (συνολική υπέρβαση € 7.198.737.356,86 ή ποσοστό 446,41% επί της αρχικής πίστωσης), η οποία ειδικότερα οφείλεται στην πληρωμή ποσού € 7.237.565.000 ως «Έξοδα συμμετοχής σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, αγορά μετοχών για μη εισηγμένες επιχειρήσεις εσωτερικού» (ΚΑΕ 7313) έναντι πίστωσης € 100.500.000,00 που είχε προβλεφθεί για την ίδια κατηγορία δαπανών. Η πληρωμή αφορούσε συμμετοχή κατά 7,2 δις ευρώ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του Τ.Χ.Σ..

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.2.2

Κ.Α.Ε. Εξόδων Ξ7000

Οικονομικό Έτος 2013 (σε ευρώ)

KAE	Κατηγορία Εξόδου	Προϋπολογισμός	Διαμόρφωση	Απολογισμός	% Εκτέλεσης
					Προϋπολογισμού
7000	Απαλλοτριώσεις, Αγορές, Ανεγέρσεις κ.λπ.	1.612.600.000,00	8.875.245.000,00	8.811.337.356,86	446,41%
7300	Συμμετοχή του Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο εταιριών κ.λπ.	1.031.850.000,00	8.252.430.000,00	8.189.253.355,30	
7310	Έξοδα από συμμετοχές	1.031.850.000,00	8.252.430.000,00	8.189.253.355,30	
7313	Έξοδα συμμετοχής σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, αγορά μετοχών για μη εισηγμένες επιχειρήσεις εσωτερικού	100.500.000,00	7.300.500.000,00	7.237.565.000,00	
7315	Έξοδα από συμμετοχή της χώρας στο κεφάλαιο Διεθνών Οργανισμών	931.350.000,00	951.930.000,00	951.688.355,30	

Σημαντική υπέρβαση των πληρωμών έναντι των προϋπολογισθεισών πιστώσεων διαπιστώνεται ομοίως στην Κατηγορία «Εξόφληση απλήρωτων υποχρεώσεων παρελθόντων οικονομικών ετών» (ΚΑΕ 9000) και, ειδικότερα, για την «Εξόφληση υποχρεώσεων από μεταβιβαστικές πληρωμές» (ΚΑΕ 9200), για τις οποίες πληρώθηκαν € 5.320.440.927,74, αν και η αντίστοιχη πίστωση που είχε προβλεφθεί αρχικά ήταν € 102.638.133,00. Από το ποσό αυτό καταβλήθηκαν ως επιχορήγηση δαπάνες ποσού € 2.928.164.117,32 στους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης και € 1.274.991.824,43 σε Νοσηλευτικά ιδρύματα για κάλυψη ληξιπρόθεσμων οφειλών. Αναλυτικότερα οι κωδικοί δαπανών με τις μεγαλύτερες αποκλίσεις εμφανίζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.2.3

Αποκλίσεις εξοφλήσεων απλήρωτων υπογρεώσεων παρελθόντων ετών

Οικονομικό Έτος 2013 (σε ευρώ)

KAE	Κατηγορία Εξόδου	Προϋπολογισμός 2013	Διαμόρφωση	Απολογισμός 2013	% Εκτέλεσης Προϋπολογισμού
9000	Εξόφληση απλήρωτων υποχρεώσεων παρελθόντων οικονομικών ετών	346.086.317,00	5.818.487.108,74	5.747.241.531,85	1.560,64 %
9200	Εξόφληση απλήρωτων υποχρεώσεων από μεταβιβαστικές πληρωμές	102.638.133,00	5.330.517.341,36	5.320.440.927,74	
9220	Επιχορηγήσεις σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης για εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών	-	678.267.810,00	678.262.691,32	
9230	Επιχορηγήσεις σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου	-	13.504.656,00	13.504.656,00	
9250	Επιχορηγήσεις σε Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης για εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών	-	2.928.164.118,17	2.928.164.117,32	
9251	Επιχορήγηση στο Ταμείο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΤΠΔΥ)	-	1.098.951.260,00	1.098.951.260,00	
9252	Επιχορήγηση στο Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων (ΜΤΠΥ)	-	71.771.561,00	71.771.561,00	
9253	Επιχορήγηση στο Μετοχικό Ταμείο Στρατού (ΜΤΣ)	-	179.268.000,00	179.268.000,00	
9254	Επιχορήγηση στον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών του ΟΕΚ και ΟΕΕ	-	102.127.337,00	102.127.337,00	
9255	Επιχορήγηση στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) για την εξόφληση παλαιών υποχρεώσεων προς τα φαρμακεία και λοιπούς παρόχους υπηρεσιών υγείας	-	1.268.205.217,17	1.268.205.216,32	
9256	Επιχορήγηση στο Ταμείο Ασφάλισης Υπαλλήλων Τραπεζών& Επιχειρήσεων Κοινής Ωφέλειας (ΤΑΥΤΕΚΩ)	-	137.764.340,00	137.764.340,00	
9259	Επιχορηγήσεις σε λοιπούς Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης	-	70.076.403,00	70.076.403,00	
9280	Επιχορηγήσεις σε Νοσηλευτικά Ιδρύματα για εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών	-	1.274.992.058,00	1.274.991.824,43	
9281	Επιχορήγηση σε νοσηλευτικά ιδρύματα ν.δ. 2592/53 για την εξόφληση ληζιπρόθεσμων οφειλών	-	1.119.026.551,28	1.119.026.354,43	
9282	Επιχορήγηση στο Γ.Π.Ν. Παπαγεωργίου για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών	-	38.778.036,72	38.778.000,00	
9283	Επιχορήγηση στο ΝΙΜΤΣ για εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών	-	117.187.470,00	117.187.470,00	
9290	Επιχορηγήσεις σε Νομικά Πρόσωπα της Γενικής Κυβέρνησης για εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών	-	335.594.208,86	330.568.660,80	
9298	Επιχορηγήσεις σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου της Γενικής Κυβέρνησης για εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών	-	37.663.416,66	37.220.136,98	
9299	Επιχορηγήσεις σε Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου της Γενικής Κυβέρνησης για εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών	-	297,930,792,20	293.348.523,82	

Στις υπόλοιπες κατηγορίες δαπανών δεν διαπιστώθηκαν αξιοσημείωτες αποκλίσεις από τις αρχικές πιστώσεις, με εξαίρεση τις «Δαπάνες που δεν εντάσσονται σε άλλες κατηγορίες» (ΚΑΕ Ξ5000), για τις οποίες, ενώ είχε προβλεφθεί πίστωση ποσού € 1.692.170.911,00, τελικώς αναλώθηκαν € 412.248.222,63, ενώ οι «Πιστώσεις για κατανομή» (ΚΑΕ Ξ5110) ύψους € 1.223.435.766,00, μεταφέρθηκαν σε άλλους κωδικούς.

1.2.2 Πρωτογενείς Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.2.4 Πρωτογενείς Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού

KAE	Ονομασία εξόδου	Προϋπολογισμός 2013	Διαμορφωθείσες Πιστώσεις 2013	Πληρωμές 2013	% απόκλισης από Προϋπολογισμό	% αναλογίας επί συνόλου Πρωτογενών Δαπανών
0000	Πληρωμές για Υπηρεσίες	18.993.080.612,00	19.755.564.361,36	19.194.043.791,27	1,06%	43,40%
1000	Προμήθειες Αγαθών και Κεφαλαιακού Εξοπλισμού	529.147.853,00	641.015.390,03	535.984.186,51	1,29%	1,21%
2000	Πληρωμές Μεταβιβαστικές	16.610.386.807,00	17.176.347.002,24	16.983.396.694,76	2,25%	38,40%
3000	Πληρωμές που αντικρύζονται από πραγματοποιούμενα έσοδα	5.999.133.500,00	5.960.926.761,31	5.946.425.344,44	(0,88%)	13,45%
4000	Δαπάνες Βορειοατλαντικού Συμφώνου (Ν.Α.Τ.Ο.) που εκτελούνται με πιστώσεις των Κρατών-Μελών	83.840.000,00	96.896.010,79	77.177.729,33	(7,95%)	0,17%
5000	Δαπάνες που δεν εντάσσονται σε άλλες κατηγορίες	1.692.170.911,00	684.015.685,73	412.248.222,63	(75,64%)	0,93%
6000	Πληρωμές για την εξυπηρέτηση της Δημόσιας Πίστης	215.304.000,00	222.813.332,00	222.155.673,02	3,18%	0,50%
7000	Απαλλοτριώσεις, Αγορές, Ανεγέρσεις κ.λπ.	580.750.000,00	622.815.000,00	622.084.001,56	7,12%	1,41%
9000	Εξόφληση υποχρεώσεων παρελθόντων ετών	0,00	304.985.745,04	233.740.168,15	0,00%	0,53%
	Σύνολο Πρωτογενών Δαπανών	44.703.813.683,00	45.465.379.288,50	44.277.255.811,67	(1,07%)	100,00%

Στη σύνθεση των πρωτογενών δαπανών το σημαντικότερο βάρος το φέρουν πρωτίστως οι Πληρωμές Υπηρεσιών με 43,4% (που αφορούν κυρίως μισθοδοσία προσωπικού, συντάξεις και αμοιβές), και ακολουθούν οι Μεταβιβαστικές πληρωμές με 38,4% (που αφορούν επιχορηγήσεις ασφαλιστικών φορέων και νοσοκομείων, καθώς και προνοιακά επιδόματα).

1.2.3. Δαπάνες εξυπηρέτησης Δημόσιας Πίστης

Οι πληρωμές για την εξυπηρέτηση του συνολικού Δημόσιου Χρέους εμφανίζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

 Π INAKAΣ 1.2.5

Πληρωμές εξυπηρέτησης Δημόσιου Χρέους

KAE	Κατηγορία	Προϋπολογισμός 2013	Διαμόρφωση	Απολογισμός 2013	Απόκλιση από προβλέψεις *
Ξ6000	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ	68.511.554.000,00	70.468.600.375,97	69.368.063.077,84	856.509.077,84
	ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	ŕ	·	ŕ	ŕ
Ξ6100	Τόκοι δημόσιου χρέους	8.872.060.000,00	7.218.724.868,00	6.882.085.012,21	(1.989.974.987,79)
Ξ6200	Χρεωλύσια δημόσιου χρέους	52.845.130.000,00	59.787.835.313,00	59.606.902.615,96	6.761.772.615,96
Ξ6300	Δαπάνες δημόσιου χρέους	103.060.000,00	170.375.684,00	169.734.317,27	66.674.317,27
Ξ6400	Πληρωμές υποχρεώσεων του Δημόσιου από	2.126.000.000,00	2.124.901.785,00	1.957.958.320,57	(168.041.679,43)
	αναλαμβανόμενες από αυτό εγγυήσεις υπέρ τρίτων				
Ξ6500	Τακτοποίηση ακάλυπτων επιταγών και	529.000,00	895.000,00	397.580,35	(131.419,65)
	ελλειμμάτων δημόσιων διαχειρίσεων				
Ξ6600	Τακτοποίηση συναλλαγματικών διαφορών και	878.000,00	1.221.108,00	1.082.868,85	204.868,85
	λοιπών υποχρεώσεων				
Ξ6700	Χορηγούμενα δάνεια σε ευρώ- συνάλλαγμα	22.000,00	22.000,00	-	(22.000,00)
Ξ6800	Τακτοποίηση παλαιών διαχειρίσεων	313.875.000,00	220.799.421,00	220.675.223,82	(93.199.776,18)
Ξ6900	Υποχρεώσεις από προγράμματα εξοπλισμού των	4.250.000.000,00	943.825.196,97	529.227.138,81	(3.720.772.861,19)
	Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Δ.)				

*Απόκλιση= Απολογισμός-Προϋπολογισμός

Κατά το οικονομικό έτος 2013, οι δαπάνες εξυπηρέτησης Δημόσιας Πίστης ανήλθαν συνολικά σε $\in$ 69.368.063.077,84, υπερβαίνοντας κατά $\in$ 856.509.077,84 ή 1,25% την αντίστοιχη προϋπολογισθείσα πίστωση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.2.6 Αποκλίσεις Πληρωμών Χρεωλυσίων Δημόσιου Χρέους

KAE	Κατηγορία	Προϋπολογισμός 2013	Διαμόρφωση	Απολογισμός 2013	Απόκλιση από προβλέψεις
Ξ6200	Χρεωλύσια δημόσιου χρέους	52.845.130.000,00	59.787.835.313,00	59.606.902.615,96	6.761.772.615,96
Ξ6210	Χρεωλύσια ομολόγων εσωτερικού	8.354.919.000,00	8.355.766.000,00	8.353.765.983,29	(1.153.016,71)
Ξ6220	Χρεωλύσια ομολόγων εξωτερικού	1.739.480.000,00	1.739.480.000,00	1.684.944.418,85	(54.535.581,15)
Ξ6230	Χρεωλύσια βραχυπρόθεσμων τίτλων εσωτερικού	40.000.000.000,00	44.704.717.000,00	44.704.140.330,90	4.704.140.330,90
Ξ6250	Χρεωλύσια δανείων εσωτερικού	475.240.000,00	475.243.944,00	475.243.943,21	3.943,21
Ξ6260	Χρεωλύσια δανείων εξωτερικού	2.275.491.000,00	2.302.636.317,00	2.178.815.888,19	(96.675.111,81)
Ξ6290	Πληρωμές ανταλλαγής κεφαλαίων		2.209.992.052,00	2.209.992.051,52	2.209.992.051,52

Οι πληρωμές χρεωλυσίων δημόσιου χρέους (ΚΑΕ 6200) ανήλθαν σε € 59.606.902.615,96, υπερβαίνοντας κατά € 6.761.772.615,96 (ή 12,79%) την αντίστοιχη πρόβλεψη του προϋπολογισμού. Το μεγαλύτερο μέρος των πληρωμών αφορά σε αποπληρωμή χρεωλυσίων βραχυπρόθεσμων τίτλων εσωτερικού (εντόκων γραμματίων Ε.Δ.) ύψους € 44.704.140.330,90, οι οποίες αφορούσαν κυρίως στην κάλυψη βραχυπρόθεσμων ταμειακών αναγκών της Κεντρικής Διοίκησης.

<u>ΠΙΝΑΚΑΣ 1.2.7</u> <u>Αποκλίσεις Πληρωμών Τόκων Δημόσιου Χρέους</u>

KAE	Κατηγορία	Προϋπολογισμός 2013	Διαμόρφωση	Απολογισμός 2013	Απόκλιση από προβλέψεις
Ξ6100	Τόκοι δημόσιου χρέους	8.872.060.000,00	7.218.724.868,00	6.882.085.012,21	(1.989.974.987,79)
Ξ6110	Τόκοι ομολόγων εσωτερικού	3.860.000.000,00	2.999.945.213,00	2.999.945.212,41	(860.054.787,59)
Ξ6120	Τόκοι ομολόγων εξωτερικού	167.000.000,00	196.196.447,00	190.694.461,35	23.694.461,35
Ξ6130	Τόκοι βραχυπρόθεσμων τίτλων εσωτερικού	675.000.000,00	675.505.308,00	619.427.530,30	(55.572.469,70)
Ξ6150	Τόκοι δανείων εσωτερικού	85.600.000,00	85.600.000,00	85.356.586,48	(243.413,52)
Ξ6160	Τόκοι δανείων εξωτερικού	4.084.460.000,00	2.347.611.806,00	2.113.243.982,54	(1.917.216.017,46)
Ξ6190	Πληρωμές Τόκων Συμφωνιών Ανταλλαγής Επιτοκίων	-	913.866.094,00	873.417.239,13	873.417.239,13

Οι τόκοι δημόσιου χρέους (ΚΑΕ 6100) ανήλθαν σε € 6.882.085.012,21 και υπολείπονται της αντίστοιχης πρόβλεψης κατά € 1.989.974.987,79, υποδηλώνοντας μείωση του κόστους δανεισμού μέσω των δανείων του Μηχανισμού Στήριξης.

Οι πληρωμές υποχρεώσεων από προγράμματα εξοπλισμού των Ενόπλων Δυνάμεων ανήλθαν σε € 529.227.138,81 και υπολείπονται σημαντικά του προϋπολογισθέντος ποσού των € 4.250.000.000,00.

Οι «Πληρωμές υποχρεώσεων του Δημόσιου από αναλαμβανόμενες από αυτό εγγυήσεις υπέρ τρίτων» (ΚΑΕ Ξ6400) ανήλθαν σε € 1.957.958.320,57 και αναλύονται στον κατωτέρω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.2.8

Πληρωμές υποχρεώσεων του Δημόσιου από αναλαμβανόμενες από αυτό εγγυήσεις υπέρ τρίτων

Δανειολήπτης	2013 Ποσό κατάπτωσης (σε ευρώ)
ΟΣΕ	1.401.106.068,08
EAB	175.733.436,20
Ε.Α.Σ.	169.831.408,62
TANEO	105.000.060,00
Λοιποί	106.287.347,10
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΕ 6400	€ 1.957.958.320,57

1.2.4. Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.2.9

Προϋπολογισμός Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.)

Οικονομικό Έτος 2013 (σε ευρώ)

KAE	Κατηγορία	Προϋπολογισμός 2013	Διαμόρφωση	Απολογισμός 2013	Απολογισμός 2012
	Έσοδα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων	6.850.000.000,00	6.850.000.000,00	4.934.493.474,01	3.807.850.595,32
Σ7000	Έσοδα από Δημόσιες Επενδύσεις	200.000.000,00	200.000.000,00	153.877.461,25	173.190.708,17
Σ8000	Βοήθεια και λοιπές μεταβιβάσεις από Ε.Ε.	4.936.000.000,00	4.936.000.000,00	4.511.347.864,76	3.434.659.887.15
Σ9000	Πιστωτικά Έσοδα Π.Δ.Ε.	1.714.000.000,00	1.714.000.000,00	269.268.148,00	200.00.000,00
Ξ8000	Έξοδα Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων	6.850.000.000,00	6.845.000.000,00	6.650.150.583,60	5.812.185.821,12
Ξ8200	Πληρωμές για έργα χρηματοδοτούμενα από εθνικούς πόρους	850.000.000,00	826.923.086,51	771.513.725,56	1.196.100.400,69
Ξ8300	Πληρωμές για έργα χρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους	6.000.000.000,00	6.018.076.913,49	5.878.636.858,04	4.616.085.420,43
	Διαφορά Εσόδων-Εξόδων (Ελλειμμα Π.Δ.Ε.)	-	5.000.000,00	(1.715.657.109,59)	(2.004.335.225,80)

Τα συνολικά εισπραχθέντα έσοδα του Π.Δ.Ε. (συμπεριλαμβανομένων και των πιστωτικών εσόδων Π.Δ.Ε.) ανήλθαν κατά το οικονομικό έτος 2013 σε $\mathfrak{E}$ 4.934.493.474,01.

Τα καθαρά εισπραχθέντα έσοδα (εξαιρουμένων των πιστωτικών) δεν απέκλιναν ουσιαστικά από τους αντίστοιχους στόχους του Προϋπολογισμού (σύνολο € 4.665.225.326,01 έναντι αντίστοιχων προβλέψεων € 5.136.000.000,00, δηλαδή ποσοστό 90,83%). Η βασική πηγή χρηματοδότησης παραμένουν τα έσοδα «Βοήθεια και λοιπές μεταβιβάσεις από Ε.Ε.» και, ειδικότερα, οι «Απολήψεις από κοινοτικά ταμεία» (ΚΑΕ Σ8310), το ποσό των οποίων ανήλθε σε € 4.511.347.864,76 (έναντι ποσού € 4.936.000.000,00 στον προϋπολογισμό).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.2.10

Δαπάνες Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.)

Οικονομικό Έτος 2013 (σε ευρώ)

KAE	Κατηγορία	Προϋπολογισμός 2013	Διαμόρφωση	Απολογισμός 2013
Ξ8300	Πληρωμές για έργα χρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους	6.000.000.000,00	6.018.076.913,49	5.878.636.858,04
Ξ8310	Διοικητικές δαπάνες	734.520.982,00	75.862.181,40	70.748.285,46
Ξ8320	Αγορά ή απαλλοτρίωση εδάφους ή κτισμάτων	247.597.305,00	124.272.605,42	118.580.556,62
Ξ8330	Προμήθεια μεταφορικών μέσων	6.972.420,00	1.500.778,84	797.000,00
Ξ8340	Κατασκευές έργων	1.740.566.776,00	2.401.643.892,30	2.381.181.928,23
E8350	Συντήρηση έργων	69.132.277,00	190.234.257,93	186.571.668,77
Ξ8360	Μηχανικός και λοιπός κεφαλαιουχικός εξοπλισμός	101.090.949,00	73.277.477,83	58.695.971,55
E8370	Μελέτες και έρευνες	73.158.229,00	54.603.288,10	47.182.713,40
Ξ8380	Επιδοτήσεις οικονομικές ενισχύσεις - συμμετοχή του Δημοσίου σε μετοχικά κεφάλαια	2.022.748.125,00	1.585.760.163,33	1.559.095.054,80
Ξ8390	Λοιπές δαπάνες	1.004.212.937,00	1.510.922.268,34	1.455.783.679,21

Τα έξοδα Π.Δ.Ε. (συμπεριλαμβανομένων των συμμετοχών του Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών) ανήλθαν συνολικά σε € 6.650.150.583,60, ωστόσο κυμάνθηκαν εντός των προβλεπόμενων ορίων του προϋπολογισμού. Το μεγαλύτερο μέρος των εξόδων Π.Δ.Ε. αφορά στις πληρωμές για έργα χρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους (ΚΑΕ Ξ8300).

1.3 Επισημάνσεις επί του Κρατικού Απολογισμού

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.3.1

Κρατικός Προϋπολογισμός Κεντρικής Διοίκησης (σε εκ. ευρώ)

Τακτικός Προϋπολογισμός 2013 <i>(σε εκατ €)</i>					
1. Καθαρά Έσοδα	48.288				
2. (μείον) Δαπάνες Τ.Π. :	58.399				
α. Πρωτογενείς Δαπάνες *	44.227				
β. Εξοπλιστικά Προγράμματα	529				
γ. Καταπτώσεις εγγυήσεων	1.958				
δ. Τακτοποίηση υποχρεώσεων ΠΟΕ	5.514				
ε. Τόκοι	6.171				
Έλλειμμα Τακτικού Προϋπολογισμού (Ι)	(10.110,82)				
Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (α	σε εκατ €)				
3. Έσοδα Π.Δ.Ε.	4.665				
4. Δαπάνες Π.Δ.Ε.	6.282				
Έλλειμμα ΠΔΕ (ΙΙ)	(1.617,2)				
Έλλειμμα Κεντρικής Διοίκησης (Ι)+(ΙΙ)	(11.728,03)				
Πρωτογενές Πλεόνασμα (+) / Έλλειμμα (-)	(5.557,44)				
% Ελλείμματος Κεντρικής Διοίκησης / ΑΕΠ	(6,44%)				
% Πρωτογενούς Ελλείμματος / ΑΕΠ	(3,05%)				
ΑΕΠ 2013 (1η εκτίμηση ΕΛΣΤΑΤ)	182.054				

^{*} Προκύπτει από την αφαίρεση από το Έλλειμμα Κεντρικής Κυβέρνησης των Τόκων Δημοσίου Χρέους σε καθαρή βάση

Οι πρωτογενείς δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού (δαπάνες δηλαδή που δεν περιλαμβάνουν τόκους, χρεωλύσια, υποχρεώσεις από προγράμματα εξοπλισμού των Ενόπλων δυνάμεων, καταπτώσεις εγγυήσεων, τακτοποίηση υποχρεώσεων Π.Ο.Ε.) ανέρχονται στο ποσό των 44.227 εκατ. ευρώ, αντιπροσωπεύοντας το 75,7% του Τακτικού Προϋπολογισμού και το 24,3%, του ΑΕΠ.

Το έλλειμμα της Κεντρικής Διοίκησης (11.728 εκατ. ευρώ), όπως προκύπτει από τον ανωτέρω πίνακα, προέρχεται κατά 86% από έλλειμμα του Τακτικού Προϋπολογισμού και κατά 14% από έλλειμμα Π.Δ.Ε.. Κατά συνέπεια, η Κεντρική Διοίκηση καλύπτει με δανεισμό το 86% των τρεχουσών δαπανών της και το 14% των δημοσίων επενδύσεων. Επισημαίνεται ότι το ως άνω έλλειμμα είναι κοντά στο στόχο της Εισηγητικής Έκθεσης του Κρατικού Προϋπολογισμού για το 2013 (στη σελ. 69), όπου προβλεπόταν έλλειμμα κρατικού προϋπολογισμού 11,2 δις ευρώ.

Σημειωτέο ότι στα σχετικά ποσά του Π.Δ.Ε. δεν έχουν συμπεριληφθεί τα πιστωτικά έσοδα Π.Δ.Ε., καθώς και οι συμμετοχές του Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών (έξοδα Π.Δ.Ε.).

Το πρωτογενές αποτέλεσμα της Κεντρικής Διοίκησης ήταν ελλειμματικό (έλλειμμα κρατικού προϋπολογισμού μείον τόκοι), σύμφωνα με την εφαρμοσθείσα Διπλογραφική Λογιστική Τροποποιημένης Ταμειακής Βάσης (Δ.Λ.Τ.Τ.Β.) και ανέρχεται σε 5,56 δις ευρώ, ενώ, στην μεν Εισηγητική Έκθεση Κρατικού Προϋπολογισμού 2013 (στη σελίδα 69), προβλεπόταν πρωτογενές έλλειμμα 2,29 δις ευρώ, στο δε ν. 4127/13 (ΦΕΚ Α΄ 50) – «Έγκριση της επικαιροποίησης του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016» - προβλεπόταν πρωτογενές έλλειμμα 3,086 δις ευρώ.

Τα αποτελέσματα υλοποίησης του Κρατικού Προϋπολογισμού προσαρμόζονται σε δεδουλευμένη βάση, προκειμένου να είναι σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Ολοκληρωμένων Οικονομικών Λογαριασμών (ΕΣΛ 95).

2. ΕΠΙ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ) ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΤΗΣ $31^{\eta\varsigma}$ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2013

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.1.1

Κρατικός Προϋπολογισμός (σε ευρώ)

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

Έτους 2013

(σε ευρώ)	31.12.2013	31.12.2012
Ενεργητικό		
МН КҮКЛОФОРОҮN ENEPГНТІКО	65.693.016.553,91	72.607.634.149,88
-Εξοπλισμός	64.063.465,79	44.445.493,35
-Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	674.936.019,27	417.745.694,88
-Συμμετοχές και Μακροπρόθεσμες	6 4.935.136.263,74	72.079.496.898,12
Απαιτήσεις		
-Δαπάνες Πολυετούς Απόσβεσης	18.880.805,11	65.496.063,53
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	78.592.458.050,26	66.557.376.825,25
-Χρεώστες	66.263.151.652,13	59.524.319.156,22
-Επισφαλείς Χρεώστες	-	-
-Προκαταβολές	7.400.733.434,18	7.099.086.501,81
-Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα	4.928.572.963,95	(66.028.832,78)
Ι. ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	144.285.474.604,17	139.165.010.975,13
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ	112.464.121.822,98	117.461.621.015,19

<u>Υποχρεώσεις</u>

ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	281.581.703.470,07	274.415.512.734,48
-Μακροπρόθεσμα Δάνεια	281.581.703.470,07	274.415.512.734,48
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	66.238.749.826,95	48.255.645.748,38
-Πιστωτές	25.987.902.437,55	17.133.956.078,52
-Βραχυπρόθεσμα Δάνεια	14.970.821.338,96	18.356.979.669,86
-Βραχυπρόθεσμο Τμήμα Μακροπρόθεσμων		
-Δανείων	24.925.066.050,44	12.764.710.000,00
-Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις	354.960.000,00	-
ΙΙ. ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	347.820.453.297,02	322.671.158.482,86
III. ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ (III=I-II)	(203.534.978.692,85)	(183.506.147.507,73)
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ	112.464.121.822,98	117.461.621.015,19

2.1 Ενεργητικό

2.1.1 Πάγια

Παρά τις επανειλημμένες επισημάνσεις του Δικαστηρίου σε Διαδηλώσεις προηγούμενων οικονομικών ετών, διαπιστώνεται η μη ύπαρξη μητρώου ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων της Κεντρικής Διοίκησης και, συνακόλουθα, η μη καταγραφή και κίνηση των αντίστοιχων λογαριασμών της Λογιστικής, όπως απαιτείται από τις διατάξεις του π.δ. 15/2011, με συνέπεια, μεταξύ άλλων, να μην απεικονίζεται λογιστικά ούτε η παραχώρηση ακινήτων του Ελληνικού Δημοσίου (βλ. ν. 3986/2011).

2.1.2 Επισφαλείς απαιτήσεις

Δεν προσδιορίζεται το ύψος των επισφαλών απαιτήσεων της Κεντρικής Διοίκησης, οι οποίες έχουν υψηλή πιθανότητα αθέτησης μερικά ή ολικά και δεν διενεργούνται οι ανάλογες λογιστικές εγγραφές, με αποτέλεσμα να μη διαμορφώνεται ορθή εκτίμηση και να μην καθορίζονται με σαφήνεια οι απαιτήσεις που τελικά θα εισπραχθούν. Επισημαίνεται ότι η προβλεπόμενη από το νόμο απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων για τον ακριβή τρόπο υπολογισμού των επισφαλών απαιτήσεων εκδόθηκε μόλις το μήνα Δεκέμβριο 2013 (ΠΟΛ.1259/13 «Διαδικασία διάκρισης ληξιπροθέσμων οφειλών προς το Δημόσιο σε εισπράξιμες και ανεπίδεκτες είσπραξης - Εκχώρηση αρμοδιοτήτων Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων και καθορισμός αρμοδίων οργάνων» (ΦΕΚ 3119 Β΄/9.12.2013).

2.1.3 Κύριες μεταβολές ενεργητικού

Το σύνολο του Ενεργητικού της Κεντρικής Διοίκησης (δηλαδή το σύνολο της διαχείρισης της περιουσίας της) μεταβλήθηκε παρουσιάζοντας αύξηση σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η μεταβολή αυτή οφείλεται ωστόσο στην: α) αύξηση του κυκλοφορούντος ενεργητικού και, ειδικότερα, στην αύξηση των απαιτήσεων προηγούμενων χρήσεων της Κεντρικής Διοίκησης, δηλαδή, σε έσοδα τα οποία βεβαιώθηκαν από τις αρμόδιες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες όλα τα προηγούμενα χρόνια και δεν έχουν εισπραχθεί ή διαγραφεί στο τέλος της χρήσης, β) στην αύξηση του λογαριασμού των Προκαταβολών, του οποίου σημαντικό μέρος αποτελούν εκκρεμείς αποδόσεις λογαριασμών και έκδοση των προβλεπόμενων παραστατικών τακτοποίησης, και γ) στην αύξηση των διαθεσίμων και ταμειακών ισοδυνάμων, η οποία οφείλεται στη λογιστική καταγραφή των υπολοίπων των λογαριασμών του Ε.Δ. που

τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος και οι κινήσεις τους δεν παρακολουθούνται αναλυτικά στη λογιστική.

Σημειώνεται ότι, μολονότι το σύνολο του Ενεργητικού παρουσιάζει αύξηση εξαιτίας των παραγόντων που προαναφέρθηκαν, ωστόσο παρουσιάζεται σημαντική μείωση στο σύνολο του μη κυκλοφορούντος ενεργητικού, η οποία οφείλεται στη σημαντική απομείωση της αξίας των συμμετοχών του Ε.Δ. στο Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

2.2 Υποχρεώσεις (Παθητικό)

2.2.1 Πιστωτές

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2.1 Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (σε ευρώ)

	Υπόλοιπο 31/12/2013	Υπόλοιπο 31/12/2012	Μεταβολή
Υπόλογοι Χρεώστες από ληψοδοσία (ΕΣ)	60.410,52	60.410,52	0,00
Αποδοχές Προσωπικού Πληρωτέες	0	19.220,80	-19.220,80
Οφειλόμενες αποδοχές προσωπικού από απορρίψεις μισθοδοσίας	391.900,73	392.276,53	-375,80
Δικαιούχοι από παροχή υπηρεσιών και λοιπών αγαθών	21.232,14	21.232,14	0,00
Υποχρεώσεις από εισπράξεις για λογαριασμό τρίτων	526.859.401,83	493.378.691,53	33.480.710,30
Εισπράξεις-πληρωμές ΝΑΤΟ & Πεδίο Βολής Κρήτης	68.740.714,26	61.791.505,18	6.949.209,08
Υποχρεώσεις από εξοπλιστικά προγράμματα	3.936.567.476,24	3.936.567.476,24	0,00
Διαχείριση λοιπών καταθέσεων στην ΤΤΕ	7.270.260.802,87	0,00	7.270.260.802,87
Εισπράξεις τακτοποιητέες	8.802.146.047,45	8.802.146.047,45	0,00
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	0,03	0,03	0,00
Μεταβατικοί Λογαριασμοί Παθητικού	5.382.854.451,48	3.839.579.218,10	1.543.275.233,38
Σύνολο	25.987.902.437,55	17.133.956.078,52	8.853.946.359,03

Στον παραπάνω πίνακα εμφανίζονται οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της Κεντρικής Διοίκησης, οι οποίες δεν υπάγονται σε οποιαδήποτε κατηγορία των λοιπών υποχρεώσεων. Μεταξύ των ανωτέρω υποχρεώσεων εμφανίζεται ποσό € 7.270.260.802,67 υπό τον τίτλο «Διαχείριση Λοιπών Καταθέσεων στην Τράπεζα της Ελλάδος», το οποίο παράλληλα εμφανίζεται ως χρηματικό διαθέσιμο στον Λογαριασμό 200 της Τραπέζης Ελλάδος, χωρίς ωστόσο να προσδιορίζεται η αιτία της βραχυπρόθεσμης υποχρέωσης τόσο στις λοιπές χρηματοοικονομικές καταστάσεις όσο και στο προσάρτημα αυτών.

2.2.2 Χρέος Κεντρικής Διοίκησης

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2.2

ΧΡΕΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ					
		П/Ү	ΙΣΟΛ.	ΙΣΟΛ.	Μεταβολή
		2013	2013	2012	2013/2012
A.	Ομόλογα	108.320	76.295	83.243	(6.948)
i	Ομόλογα στην αγορά εσωτερικού	105.552	73.415	81.769	(8.354)
ii.	Ομόλογα στην αγορά εξωτερικού	2.607	2.720	1.254	1.466
iii.	Τιτλοποιήσεις στο εξωτερικό	161	160	220	(59)
В.	Βραχυπρόθεσμοι τίτλοι	14.940	14.971	18.357	
i	Έντοκα Γραμμάτια	14.822	14.852	18.237	(3.385)
ii.	Έντοκα Γραμμάτια σε φυσικούς τίτλους	118	119	120	(1)
Γ.	Δάνεια	229.060	230.210	209.148	21.062
i.	Δάνεια Τραπέζης Ελλάδος	4.742	4.735	5.212	(478)
ii.	Λοιπά δάνεια εσωτερικού	130	115	118	(3)
iii.	Ειδικά και Διακρατικά Δάνεια	6.540	7.004	10.173	(3.170)
iv.	Δάνεια Μηχανισμού Στήριξης	212.468	213.152	183.099	30.054
٧.	Λοιπά Δάνεια Εξωτερικού	5.180	5.204	5.333	(129)
	Σύνολο χρέους (Α+Β+Γ)	352.320	321.478	305.537	15.941

Το υπόλοιπο του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης από βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο δανεισμό το οικονομικό έτος 2013 αυξήθηκε κατά 15.941 εκ. ευρώ σε σχέση με το προηγούμενο έτος (+5,22%) και ανήλθε σε 321.478 εκ. ευρώ από 305.537 εκ. ευρώ.

Η αύξηση αυτή οφείλεται στη χρηματοδότηση του ελλείμματος του Κρατικού Προϋπολογισμού Κεντρικής Διοίκησης, κυρίως, λόγω συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και της κάλυψης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων παλαιοτέρων ετών.

Το 2013 οι δανειακές ανάγκες του Ε.Δ. για την αναχρηματοδότηση του δημοσίου χρέους (πληρωμή τοκοχρεωλυσίων) και κάλυψης των χρηματοδοτικών αναγκών του Κρατικού Προϋπολογισμού καλύφθηκαν από τις ακόλουθες πηγές:

- Δάνεια του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης ύψους 25.300 εκ. ευρώ με μεσοσταθμικό κόστος 1,73% και δάνεια από το Δ.Ν.Τ. ύψους 6.699 εκ. ευρώ με μεσοσταθμικό κόστος 3,13%.
- Εκδόσεις εντόκων γραμματίων 4, 13 και 26 εβδομάδων ύψους 14.970 εκ. ευρώ
   με μεσοσταθμικό κόστος δανεισμού 4,10% σε ετήσια βάση.
- Δάνειο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων ύψους 269 εκ. ευρώ με επιτόκιο 3.927%.

Σημειώνεται ότι, λόγω της κρίσης της ελληνικής οικονομίας, από τον Απρίλιο του 2010 μέχρι και την 31.12.2013, δεν ήταν εφικτή η κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών του Δημοσίου μέσω προσφυγής στις αγορές χρήματος. Ως εκ τούτου, μοναδικές πηγές χρηματοδότησης των δανειακών αναγκών του Ε.Δ. ήταν τα δάνεια που συνήφθησαν μεταξύ του Ε.Δ., του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, καθώς και εκδόσεις εντόκων γραμματίων βραχυπρόθεσμης διάρκειας, με συνέπεια τη σταδιακή μείωση των ομολόγων του Ε.Δ. και την αντικατάσταση τους με δάνεια του Μηχανισμού Στήριξης.

Σύνθεση Χρέους Κεντρικής Διοίκησης 2013
Αοιπά Δάνεια
Εξωτερικού
5,31%
Ομόλογα
23,73%
Δάνεια
Μηχανισμού

<u>ГРАФНМА 2.2.1</u>

Στήριξης 66,30% Όπως προκύπτει από το ανωτέρω γράφημα, το χρέος της Κεντρικής Διοίκησης στις 31.12.2013 αποτελείται κατά 66% από Δάνεια του Μηχανισμού Στήριξης, κατά 24% από ομόλογα και κατά 5% από έντοκα γραμμάτια βραχυπρόθεσμης διάρκειας.

Στις 31.12.2013, σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους, το μέσο σταθμικό επιτόκιο για το σύνολο του χρέους ήταν 1,76% σε ταμειακή βάση και 2,15% σε δεδουλευμένη βάση (κατά Ε.Σ.Λ.95). Ειδικότερα, ανά κατηγορία δανείου το κόστος δανεισμού διαμορφώνεται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2.3

Μέσο σταθμικό επιτόκιο ανά κατηγορία δανεισμού					
Κατηγορία	Μέσο σταθμικό επιτόκιο				
Έντοκα γραμμάτια	4,06%				
Ομόλογα	3,55%				
Λοιπά δάνεια	3,13%				
Δάνεια Μηχανισμού Στήριξης	0,92% ταμειακή βάση				
	1,58% δεδουλευμένη βάση				

Βασικός στόχος του προϋπολογισμού 2013 αναφορικά με τη διαχείριση του Δημοσίου Χρέους ήταν η βελτίωση της προβλεψιμότητας των μελλοντικών δαπανών εξυπηρέτησής του και η σταθεροποίηση του ύψους του, μέσω: α) της αντιστάθμισης του συναλλαγματικού κινδύνου που απορρέει από τα δάνεια του ΔΝΤ στο ειδικό νόμισμα του SDR καθώς και άλλα νομίσματα και β) της μερικής αντιστάθμισης του επιτοκιακού κινδύνου που απορρέει από το ποσοστό του Χρέους, που φέρει κυμαινόμενο επιτόκιο.

Αναφορικά με το συναλλαγματικό κίνδυνο προκύπτει ότι το 91,5% του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης είναι σε ευρώ και μέσω διαχειριστικών πράξεων αντιστάθμισης συναλλαγματικού κινδύνου το ποσοστό αυτό ανέρχεται σε 95,9%.

Αναφορικά με τον επιτοκιακό κίνδυνο το 28,5% του συνόλου του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης είναι σε σταθερό επιτόκιο, συμπεριλαμβανομένων των διαχειριστικών πράξεων αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου, ενώ το 71,5% σε κυμαινόμενο.

Σημειώνεται ότι υπάρχει σημαντική απόκλιση μεταξύ της πρόβλεψης του υπολοίπου του Δημοσίου Χρέους στις 31.12.2013 στον Προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2013 το οποίο προϋπολογίζονταν σε 352.320 εκ. ευρώ, και του υπολοίπου που εμφανίστηκε στον Ισολογισμό οικ. έτους 2013. και το οποίο ανήλθε σε 321.478 εκ. ευρώ.

Η σύγκριση της διαχρονικής εξέλιξης του Δημοσίου Χρέους Κεντρικής Διοίκησης σε σχέση με το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν, ως ένας δείκτης πιστωτικής επιβάρυνσης της Εθνικής Οικονομίας, παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2.4

Δημόσιο Χρέος ως ποσοστό του Α.Ε.Π. (σε εκατ. ευρώ)						
	2009	2010	2011	2012	2013	
Δημόσιο Χρέος*	298.840	340.286	367.980	305.537	321.478	
А.Е.П	231.642	227.318	208.532	193.700	182.400	
Δημ.Χρέος/Α.Ε.Π.	129,01%	149,70%	176,46%	157,74%	176,25%	

^{*}Οικονομικά μεγέθη σύμφωνα με στοιχεία εκθέσεων Ελεγκτικού Συνεδρίου προηγουμένων ετών.

Από τα ανωτέρω παρατηρούνται τα εξής:

Το Δημόσιο Χρέος, με εξαίρεση το έτος 2012, κατά το οποίο μειώθηκε λόγω της αναδιάρθρωσής του μέσω PSI, αυξάνεται κάθε έτος.

Το Α.Ε.Π., που αποτελεί το κύριο μέγεθος μέτρησης της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας, συρρικνώνεται.

Η μείωση του Α.Ε.Π. λόγω της ύφεσης της Ελληνικής οικονομίας έχει ως αποτέλεσμα ο δείκτης Δημόσιο Χρέος/Α.Ε.Π. να αυξάνεται.

Ως συνέπεια των ανωτέρω, το 2013 το Δημόσιο Χρέος ως ποσοστό του Α.Ε.Π. αυξήθηκε σε σύγκριση με την προηγούμενη χρονιά, ενώ παρά τη μείωσή του σε σύγκριση με το έτος 2011, η σχέση Δημοσίου Χρέους προς Α.Ε.Π. ανήλθε περίπου στο ίδιο ποσοστό, λόγω της μείωσης του Α.Ε.Π εξαιτίας της ύφεσης της Ελληνικής Οικονομίας.

2.2.3 Καθαρή θέση πολιτών

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2.5 Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης Πολιτών Έτους 2013 (σε ευρώ)

2013

2012

Υπόλοιπα τέλους χρήσης	(203.534.978.692,85)	(183.506.147.507,73)
К. Ө. П.		
Άμεσες Πιστώσεις/ Χρεώσεις στην	100.752.638,73	1.499.009.384,86
Πλεόνασμα/Ελλειμμα από Κ.Χ.Ε.	(20.129.583.823,85)	124.615.799.946,35
Υπόλοιπα αρχής χρήσης	(183.506.147.507,73)	(309.620.956.838,94)

Όπως διαπιστώνεται από την ανωτέρω Κατάσταση, η Καθαρή Θέση Πολιτών διαμορφώνεται αρνητική για το έτος 2013 και ανέρχεται σε 203,53 δις ευρώ, μειωμένη, περαιτέρω, σε σχέση με την προηγούμενη οικονομική χρήση κατά 20,03 δις ευρώ. Επισημαίνεται ότι η μη αναγνώριση των παγίων στοιχείων στο Ενεργητικό, ο συνεπακόλουθος μη υπολογισμός των αποσβέσεων παγίων, η αδυναμία υπολογισμού του ύψους των επισφαλών απαιτήσεων, ο λογιστικός χειρισμός των ταμειακών διαθεσίμων σε συνδυασμό με τους πιστωτές, αλλά και η αναγκαιότητα επανεξέτασης της επάρκειας των διενεργούμενων προβλέψεων είναι παράγοντες που επιδρούν άμεσα στον καθορισμό του ύψους της Καθαρής Θέσης Πολιτών, η οποία θα μπορούσε να προσδιοριστεί σε ουσιωδώς διαφορετικό ύψος, προκειμένου να τηρούνται οι βασικές λογιστικές αρχές που προσδιορίζονται στο άρθρο 1 Κεφάλαιο 1 του π.δ/τος 15/2011.

3. Επί της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Επίδοσης του Κράτους της $31^{\eta\varsigma}\, \Delta\epsilon \kappa\epsilon \mu\beta \rho \text{iou}\ 2013$

3.1 Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1.1 Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης (σε ευρώ)

		Από 1.1. έως 31.12.13	Από 1.1. έως 31.12.12	Μεταβολή σε απόλυτο	Μεταβολή (
				νούμερο	ποσοστό
α.	Άμεσοι Φόροι	18.289.866.865,47	19.941.062.040,38	(1.651.195.174,91)	(8,30%)
β.	Έμμεσοι Φόροι	23.562.895.223,51	25.138.235.752,03	(1.575.340.528,52)	(6,30%)
1.	Σύνολο Φορολογικών Εσόδων	41.852.762.088,98	45.079.297.792,41	(3.226.535.703,43)	(7,16%)
α.	Επιχορηγήσεις από Ε.Ε.	4.694.180.235,08	3.680.158.416,47	1.014.021.818,61	27,60%
β.	Λοιπά μη Φορολογικών Εσόδων	5.742.714.527,69	10.222.926.418,84	(4.480.211.891,15)	(43,80%)
2.	Σύνολο μη Φορολογικών Εσόδων	10.436.894.762,77	13.903.084.835,31	(3.466.190.072,54)	(24,93%)
A.	Σύνολο Λειτουργικών Εσόδων (1+2)	52.289.656.851,75	58.982.382.627,72	(6.692.725.775,97)	(11,35%)
1.	Αμοιβές-Παροχές Κεντρικής Διοίκησης	(9.260.973.842,02)	(10.175.020.142)	914.046.299,98	(9,00%)
2.	Αμοιβές-Παροχές Ν.Π.Δ.Δ.	(3.335.347.821,05)	(3.751.549.185,46)	416.201.364,41	(11,10%)
3.	Παροχές Τρίτων	(412.159.241,29)	(478.098.346,64)	65.939.105,35	(13,80%)
4.	Λοιπά Λειτουργικά Έξοδα&Λοιπές Δαπάνες	(3.525.727.173,5)	(3.390.427.961,52)	(135.299.211,98)	4,00%
5.	Επιδοτήσεις-Επιχορηγήσεις	(27.299.431.255,37)	(23.342.306.881,44)	(3.957.124.373,93)	17,00%
6.	Ασφάλιση και Περίθαλψη	(72.820.379,57)	(60.982.898,15)	(11.837.481,42)	19,41%
7.	Επιστροφές-Αποδόσεις	(5.904.648.443,83)	(5.843.495.833,5)	(61.152.610,33)	1,00%
8.	Συντάξεις Δημοσίων Υπαλλήλων- Λειτουργών	(5.867.633.260,68)	(6.564.057.274,24)	696.424.013,56	(10,60%)
B.	Σύνολο Λειτουργικών Εξόδων (1-8)	(55.678.741.417,31)	(53.605.938.522,95)	(2.072.802.894,36)	3,87%
Г.	Χρηματοοικονομικά Έξοδα/Εσοδα & Τόκοι Δημοσίου Χρέους	(21.503.349.431,3)	(10.737.433.798,75)	(10.765.915.632,55)	(100,30%)
Δ.	Έλλειμμα από Λειτουργικές Δραστηριότητες (Α-Β+Γ)	(24.892.433.996,86)	(5.360.989.693,98)	(19.531.444.302,88)	364,33%
E.	Λοιπά Αποτελέσματα	4.762.850.173,01	129.976.789.640,33	(125.213.939.467,32)	(96,34%)
Z,	Πλέονασμα / Έλλειμμα Περιόδου (Δ+Ε)	(20.129.583.823,85)	124.615.799.946,35	(144.745.383.770,2)	(116,20%)

Η παρένθεση στις στήλες υπολοίπων αφορά χρεωστικό υπόλοιπο και στις στήλες μεταβολών αρνητική μεταβολή.

3.1.1 Γενικές διαπιστώσεις επί της Χρηματοοικονομικής Επίδοσης

Το οικονομικό έτος 2013 τα λειτουργικά έσοδα της Κεντρικής Διοίκησης ανήλθαν σε 52,3 δις ευρώ, έναντι λειτουργικών εξόδων 55,7 δις ευρώ, παρουσιάζοντας έλλειμμα ύψους 3,4 δις ευρώ (βλ. αναλυτική Κ.Χ.Ε στο προσάρτημα 1).

Τα λειτουργικά έσοδα της Κεντρικής Διοίκησης προέρχονται κατά 80% από φορολογικά έσοδα, τα οποία ανήλθαν σε 41,9 δις ευρώ και αφορούν κυρίως σε έμμεσους φόρους και άμεσους φόρους εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, καθώς και άμεσων φόρων ακίνητης περιουσίας. Τα μη φορολογικά έσοδα ανήλθαν σε 10,4 δις ευρώ και καλύπτουν το 20% των λειτουργικών εσόδων και αφορούν σε πρόστιμα και χρηματικές ποινές καθώς και σε επιχορηγήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.).

Τα λειτουργικά έξοδα της Κεντρικής Διοίκησης το 2013 αφορούν κυρίως έξοδα επιδοτήσεων – επιχορηγήσεων προς φορείς Γενικής Κυβέρνησης, τα οποία ανήλθαν σε 27,3 δις ευρώ, και έξοδα για αμοιβές-παροχές Κεντρικής Διοίκησης και Ν.Π.Δ.Δ. καθώς και συντάξεις τα οποία ανήλθαν συνολικά σε 18,5 δις ευρώ.

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα/έσοδα και τόκοι Δημοσίου Χρέους ανήλθαν σε 21,5 δις ευρώ και αφορούν κυρίως σε προβλέψεις για υποτίμηση τίτλων πάγιας επένδυσης του Ε.Δ.. Ωστόσο, το πιστωτικό υπόλοιπο των «Λοιπών Αποτελεσμάτων» ύψους 4,8 δις ευρώ περιόρισε το έλλειμμα περιόδου, το οποίο ανήλθε τελικά σε 20,1 δις ευρώ και οφείλεται κυρίως σε έκτακτα έσοδα ύψους 2,4 δις ευρώ από επιστροφές κερδών των κεντρικών τραπεζών της ευρωζώνης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Ε.Κ.Τ.).

Κατά συνέπεια, το οικονομικό έτος 2013 το αποτέλεσμα της Κεντρικής Διοίκησης από λειτουργικές δραστηριότητες παρουσίασε έλλειμμα 24,9 δις ευρώ, από

- 5,4 δις ευρώ την προηγούμενη χρήση. Η μεταβολή αυτή οφείλεται στους εξής παράγοντες:
- Α) Μείωση των λειτουργικών εσόδων κατά 6,7 δις ευρώ το 2013 έναντι του προηγούμενου οικονομικού έτους, λόγω της: i) μείωσης των φορολογικών εσόδων κατά 3,2 δις ευρώ, η οποία ήταν αναλογική τόσο σε άμεσους όσο και σε έμμεσους φόρους. Ειδικότερα, παρατηρείται σημαντική μείωση στο φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων κατά 2,6 δις ευρώ ή 24,6% σε σχέση με το προηγούμενο χρόνο, ωστόσο η μείωση αυτή αντισταθμίστηκε με την κατά 1,2 δις ευρώ αύξηση των εσόδων από άμεσους φόρους στο εισόδημα νομικών προσώπων, στην ακίνητη περιουσία και σε σχετικές προσαυξήσεις και πρόστιμα, ii) μείωσης των λοιπών μη φορολογικών εσόδων κατά 4,5 δις ευρώ, που οφείλεται κυρίως στη λογιστική καταχώρηση το προηγούμενο έτος ενός και μόνο γεγονότος, αυτό του προστίμου που επιβλήθηκε στην «Ακρόπολις Χρηματιστηριακή», όπου και επηρέασε λόγω του ύψους του το υπόλοιπο της συγκεκριμένης κατηγορίας εσόδων.
- Β) Αύξηση των λειτουργικών εξόδων κατά 2 δις ευρώ ή 3,87% έναντι του προηγούμενου οικονομικού έτους λόγω αύξησης των επιδοτήσεων-επιχορηγήσεων κατά 4 δις ευρώ σε φορείς Γενικής Κυβέρνησης για τη κάλυψη ληξιπρόθεσμων οφειλών. Η αύξηση αυτή πραγματοποιήθηκε παρά τη θετική επίδραση που είχε στο λειτουργικό αποτέλεσμα η μείωση κατά 2 δις ευρώ των συνολικών εξόδων για αμοιβές-αποδοχές τακτικών υπαλλήλων Κεντρικής Διοίκησης-Ν.Π.Δ.Δ. (-1,3 δις ευρώ) και συντάξεις δημοσίων Υπαλλήλων-Λειτουργών (- 0,7 δις ευρώ).
- Γ) Αύξηση των χρηματοοικονομικών εξόδων και τόκων Δημοσίου Χρέους κατά 10,7 δις ευρώ, λόγω αύξησης των προβλέψεων για υποτίμηση τίτλων πάγιας επένδυσης του Ε.Δ. κατά 14,6 δις ευρώ, εξαιτίας κυρίως της συμμετοχής του Ε.Δ. στο μετοχικό

κεφάλαιο του Τ.Χ.Σ. (παρατήρηση 3), η οποία αντισταθμίστηκε εν μέρει από τη μείωση των εξόδων της κατηγορίας «Δεδουλευμένοι τόκοι και συναφή έξοδα» κατά 3 δις ευρώ, λόγω της θετικής επίπτωσης που είχε στη μείωση των εξόδων για τόκους Δημοσίου Χρέους η ανταλλαγή και προαγορά ομολόγων του Ε.Δ. στο πλαίσιο του P.S.I. κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

Το συνολικό αποτέλεσμα της Κεντρικής Διοίκησης από λειτουργικές και μη δραστηριότητες το 2013 παρουσίασε έλλειμμα 20,1 δις ευρώ έναντι σημαντικού πλεονάσματος 124,6 δις ευρώ το 2012, καθώς το προηγούμενο έτος καταγράφηκαν 129 δις ευρώ κέρδη από την ανταλλαγή και προαγορά ομολόγων του Ε.Δ. στο πλαίσιο του P.S.I., τα οποία είχαν ως αποτέλεσμα την εξάλειψη των ζημιών από λειτουργικές δραστηριότητες και την εμφάνιση σημαντικού πλεονάσματος χρήσης.

3.1.2 Παρατηρήσεις επί της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Επίδοσης

Ι. Το οικονομικό έτος 2013 καταγράφηκαν αυξημένες προβλέψεις για υποτίμηση τίτλων πάγιας επένδυσης του Ε.Δ., οι οποίες ανήλθαν σε 16 δις ευρώ έναντι 1,3 δις ευρώ το 2012 και επιβάρυναν ανάλογα το αποτέλεσμα από λειτουργικές δραστηριότητες της Κεντρικής Διοίκησης. Η μεταβολή αυτή οφείλεται κυρίως σε : α) Εμφάνιση ζημιών στους ισολογισμούς του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Τ.Χ.Σ.) κατά τα τρία τελευταία έτη, συνολικού ύψους 15 δις ευρώ, και β) Καταγραφή προβλέψεων 354,9 εκ. ευρώ από τη συμμετοχή του Ε.Δ. σε υπό εκκαθάριση πιστωτικά ιδρύματα, βάσει του άρθρου 1 του ν. 3723/08.

Από τις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, στοιχεία των οποίων παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα, παρατηρείται ότι κατά τα τελευταία δυο έτη διευρύνονται οι ζημίες του, ενώ ταυτόχρονα αυξάνονται οι κεφαλαιακές του ενισχύσεις, με αντίστοιχη

επιβάρυνση των οικονομικών στοιχείων της Κεντρικής Διοίκησης του Ε.Δ., ως αποκλειστικού του μετόχου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1.2

K	Κατάσταση μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων Ταμείου Χρηματοπιστωτικής								
	Σταθερότητας (σε εκ. ευρώ) 2013 2012 2011								
1.	Κεφάλαιο έναρξης χρήσης	42.500	1.500						
2.	Αύξηση κεφαλαίου	7.200	41.000	1.500					
A.	Κεφάλαιο τέλους χρήσης	49.700	42.500	1.500					
	(1+2)								
1.	Ζημιές προηγ.χρήσης	(5.671)	(209)	-					
2.	Ζημιές χρήσης	(9.607)	(5.461)	(209)					
B.	Συσ /νες ζημιές τέλους χρήσης	(15.278)	(5.671)	(209)					
Γ.	Τδια κεφάλαια (Α-Β)	34.422	36.829	1.291					

Οι ζημίες, το οικονομικό έτος 2013, οφείλονται σε: α) Απομείωση των επενδύσεων και απαιτήσεων σε υπό εκκαθάριση τράπεζες ποσού 4.164 εκ. ευρώ, β) Προβλέψεις απομείωσης 161 εκ. ευρώ λόγω υποχρέωσης καταβολής επιπλέον ποσού για τη κάλυψη χρηματοδοτικού κενού των υπό εκκαθάριση συνεταιριστικών τραπεζών, γ) Ζημίες από την αποτίμηση των μετοχών που κατέχει το Τ.Χ.Σ. στις τέσσερις (4) συστημικές Τράπεζες, τα δικαιώματα αγοράς μετοχών, που έχει εκδώσει, καθώς και την πώληση των μετοχών από την άσκηση των δικαιωμάτων συνολικού ύψους 5.983 εκ. ευρώ.

Οι αυξήσεις κεφαλαίων, κατά το οικονομικά έτη 2012 και 2013, συνολικού ποσού 48,2 δις ευρώ, πραγματοποιήθηκαν με τη διάθεση ομολόγων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας από το Ε.Δ. στο Τ.Χ.Σ. για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών με αντίστοιχη επιβάρυνση του Δημοσίου Χρέους. Μέσω αυτής της διαδικασίας, το Ε.Δ. δια του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας αποκτά συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο τραπεζικών ιδρυμάτων, με σκοπό τη μεταπώλησή τους και τη μελλοντική θετική επίδραση στα οικονομικά στοιχεία του Κράτους από τη σταθεροποίηση του Τραπεζικού συστήματος και τη συμμετοχή του τελευταίου στην ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας.

Επιπλέον, διαπιστώνεται η καταγραφή για πρώτη φορά προβλέψεων στις λογιστικές καταστάσεις της Κεντρικής Διοίκησης, ύψους 355 εκ. ευρώ, για επισφάλειες από την απομείωση της συμμετοχής του Ε.Δ. στο μετοχικό κεφάλαιο των τραπεζών: Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Ελλάδος Α.Ε., F.Β.Β.- Πρώτη Επιχειρηματική Τράπεζα Α.Ε. και Proton Τράπεζα Α.Ε., με την ανάληψη προνομιούχων μετοχών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 1 του ν. 3723/08. Η ανάληψη των προνομιούγων μετοχών πραγματοποιήθηκε με τη μεταβίβαση από το Ε.Δ. στις Τράπεζες ειδικά εκδοθέντων για το σκοπό αυτό ομολόγων του Ε.Δ., τα οποία δεν συμπεριλήφθηκαν στο PSI, με σκοπό άντληση ρευστότητας για αντιμετώπιση διεθνούς την την της χρηματοπιστωτικής κρίσης περιόδου 2008 και την ενίσχυση της ρευστότητας της πραγματικής οικονομίας. Όμως, τα ανωτέρω πιστωτικά ιδρύματα τέθηκαν υπό εκκαθάριση με μεταβίβαση των υγιών στοιχείων του ισολογισμού τους σε νέα πιστωτικά ιδρύματα, ενώ οι υπογρεώσεις τους έναντι των προνομιούχων μετόχων και, κατ' επέκταση, έναντι του Ε.Δ. παρέμειναν στα υπό εκκαθάριση πιστωτικά ιδρύματα.

ΙΙ. Τα συνολικά λειτουργικά έξοδα για επιδοτήσεις-επιχορηγήσεις αυξήθηκαν κατά 4 δις ευρώ έναντι του προηγούμενου οικονομικού έτους και ανήλθαν σε 27,2 δις ευρώ. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην παροχή πρόσθετων επιχορηγήσεων, κυρίως, προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης και υγείας, την τοπική αυτοδιοίκηση καθώς και λοιπούς φορείς Γενικής Κυβέρνησης για την κάλυψη ληξιπρόθεσμων οφειλών παλαιότερων ετών (βλ. πίνακα 1.2.3. σελ. 18).

Η δαπάνη επιχορήγησης για τη πληρωμή των συγκεκριμένων οφειλών πραγματοποιήθηκε καθ' υπέρβαση των προϋπολογισθέντων μεγεθών, σύμφωνα με την αρ. 2/86954/Δ.Π.Γ.Κ./29.11.2012 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και χρηματοδοτήθηκε με την ανάληψη δανείου από το Μηχανισμό Στήριξης.

Θετική επίδραση στη μη περαιτέρω αύξηση των συνολικών λειτουργικών εξόδων για επιδοτήσεις-επιχορηγήσεις είχε η μείωση των εξόδων για τρέχουσες επιχορηγήσεις κοινωνικής ασφάλισης κατά 1,5 δις ευρώ, λόγω, κυρίως, μείωσης των επιχορηγήσεων στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης κατά 1 δις ευρώ και στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. κατά 792 εκ. ευρώ.

Οι επιχορηγήσεις για κοινωνική ασφάλιση ανήλθαν σε 15 δις ευρώ το 2013, εκ των οποίων 2,3 δις ευρώ αφορούσαν επιχορηγήσεις για κάλυψη ληξιπρόθεσμων οφειλών. Τα κυριότερα ποσά διατέθηκαν στους κάτωθι φορείς:

- I.K.A-Ε.Τ.Α.Μ. (3,7 δις ευρώ)
- > Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (3,2 δις ευρώ)
- Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (2,4 δις ευρώ)
- > Οργανισμός Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (1,4 δις ευρώ)

- T.Π.Δ.Υ. (1,1 δις ευρώ)
- N.A.T. (1 δις ευρώ)

Οι επιχορηγήσεις φορέων Γενικής Κυβέρνησης για κάλυψη λειτουργικών δαπανών ανήλθαν σε 5,7 δις ευρώ το 2013, από τα οποία 2,4 δις ευρώ αφορούσαν επιχορηγήσεις για κάλυψη ληξιπρόθεσμων οφειλών τους. Οι κατηγορίες φορέων Γενικής Κυβέρνησης οι οποίες επιχορηγήθηκαν για το σκοπό αυτό είναι:

- Νοσηλευτικά ιδρύματα και οργανισμοί υγείας (3,1 δις ευρώ)
- Ο.Τ.Α. και δημοτικές επιχειρήσεις (945 εκ. ευρώ)
- > Συγκοινωνιακοί φορείς (371 εκ. ευρώ)

Παρατηρείται ότι επαναλαμβάνεται διαχρονικά η συσσώρευση ληξιπρόθεσμων οφειλών, κυρίως, των φορέων υγείας, ενώ για την εξόφλησή τους προκαλείται σχετική κάθε φορά νομοθετική ρύθμιση (σχετικοί νόμοι 2469/1997, 2937/2001, 3301/2004, 3867/2010 και 4093/2012), με επιβάρυνση του Κρατικού Προϋπολογισμού μέσω της σύναψης νέων δανείων, χωρίς ωστόσο να αντιμετωπίζονται διαχρονικά οι αιτίες που προκαλούν τη δημιουργία τους.

ΙΙΙ. Τα λειτουργικά έσοδα από «Λοιπά πρόστιμα και χρηματικές ποινές», έτσι όπως εμφανίζονται στο υπόλοιπο του Λογ/μού Γενικής λογιστικής 72.70.02 της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Επίδοσης 2013, μειώθηκαν κατά 4 δις ευρώ έναντι του προηγούμενου έτους και ανήλθαν σε 2,7 δις ευρώ.

Η μεταβολή που επηρέασε σημαντικά τα λειτουργικά έσοδα οικονομικού έτους 2013, τα οποία μειώθηκαν συνολικά κατά 6,6 δις ευρώ έναντι του προηγούμενου έτους, οφείλεται στη βεβαίωση και λογιστική καταχώρηση κατά το προηγούμενο έτος ενός και μόνο προστίμου ύψους 4,7 δις ευρώ, κατόπιν δικαστικής απόφασης, στην Ακρόπολη Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ. για την υπόθεση των δομημένων ομολόγων.

Εξαιτίας του γεγονότος ότι η αναφερόμενη εταιρεία τελεί υπό εκκαθάριση, θα έπρεπε να καταγραφούν στις προβλέψεις το ποσοστό ή η πιθανότητα είσπραξης του προστίμου, καθώς σε αντίθετη περίπτωση δεν προσδιορίζεται ορθώς η πραγματική επίδραση της πράξης βεβαίωσης του αναφερόμενου εσόδου στο αποτέλεσμα των οικονομικών καταστάσεων.

ΙV. Τα έσοδα επιχορηγήσεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αυξήθηκαν το 2013 κατά 1 δις ευρώ σε σχέση με το προηγούμενο οικονομικό έτος και ανήλθαν σε 4,5 δις ευρώ. Τα ανωτέρω έσοδα αφορούν ως επί το πλείστον σε απολήψεις από τα ταμεία της Ε.Ε. του ποσοστού συμμετοχής τους στη συγχρηματοδότηση υλοποίησης των προγραμμάτων του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς περιόδου 2007-2013 και η αύξησή τους σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο οφείλεται στην επιτάχυνση υλοποίησης των προγραμμάτων, κυρίως, μέσω της επανεκκίνησης υλοποίησης των έργων οδικών αξόνων.

Σημειώνεται ότι τα έσοδα επιχορηγήσεων από την Ε.Ε. για την υλοποίηση προγραμμάτων Ε.Σ.Π.Α. αφορούν, εκτός των προκαταβολών που δίνονται, σε δαπάνες που έχουν ολοκληρωθεί ως προς το φυσικό και οικονομικό τους αντικείμενο, έχουν καταχωρηθεί στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα της Ειδικής Υπηρεσίας Αρχής Πληρωμής του Υπουργείου Ανάπτυξης και έχουν δηλωθεί μέσω σχετικών αιτημάτων πληρωμής στην Ε.Ε..

Οι ανωτέρω επιχορηγήσεις αφορούν δεδουλευμένα έσοδα και προηγουμένων οικονομικών ετών, τα οποία σύμφωνα με τους κανόνες της Δ.Λ.Τ.Τ.Β. (π.δ. 15/2011) θα έπρεπε να καταχωρηθούν λογιστικά στο έτος στο οποίο αναφέρονται. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα καταχωρημένα στοιχεία στο ΟΠΣ της Αρχής Πληρωμής, από το σύνολο των εσόδων επιχορηγήσεων που εισπράχθηκαν και καταχωρήθηκαν λογιστικά

το οικονομικό έτος 2013, ποσό 1,7 δις ευρώ αφορά σε εισπράξεις από αιτήσεις πληρωμής προηγουμένων ετών. Επίσης, κατά την 31.12.2013 εκκρεμούσε η είσπραξη απαιτήσεων 2 δις ευρώ από την Ε.Ε., λόγω αιτήσεων πληρωμών προς αυτήν για την είσπραξη των αναλογουσών επιχορηγήσεων, ωστόσο τα δεδουλευμένα αυτά έσοδα για το υπό εξέταση οικονομικό έτος δεν έχουν καταχωρηθεί στους σχετικούς λογαριασμούς λογιστικής.

V. Κατά την 31^η.12.2013 υφίσταται διαφορά ύψους 903 χιλ. ευρώ μεταξύ των οικονομικών στοιχείων των μηνιαίων λογαριασμών χρηματικής διαχείρισης εσόδωνεξόδων των Δ.Ο.Υ. που αποστέλλονται μηνιαίως στην 24^η Διεύθυνση Λογαριασμών του Δημοσίου του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και των αντίστοιχων πληρωμών που εμφανίζονται στο Πληροφοριακό Σύστημα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.). Η διαφορά αυτή εμφανίζεται στο υπόλοιπο του ενδιάμεσου λογαριασμού λογιστικής 48.00.00.0000 με την επωνυμία «Λογ/μοί συνδέσμου με τις Δ.Ο.Υ.», στον οποίο αντιπαραβάλλονται και αποτυπώνονται προς συμφωνία τα στοιχεία των μηναίων λογαριασμών χρηματικής διαχείρισης που αποστέλλουν οι ΔΟΥ και καταχωρούνται από το Γ.Λ.Κ. και τα υπόλοιπα των λογαριασμών αυτών, έτσι όπως προκύπτουν από τις κινήσεις στο πληροφοριακό σύστημα της Γ.Γ.Π.Σ..

4. Επί της Κατάστασης Ταμειακών Ροών έτους 2013

4.1 Ταμειακές Ροές

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1.1

Κατάσταση Ταμειακών Ροών (σε ευρώ)

	Από 1.1 έως 31.12.2013	Από 1.1 έως 31.12.2012	Μεταβολή %
Α. Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες:			
Εισπράξεις από φόρους	40.457.122.397,88	43.086.675.890,56	-6,1%
Εισπράξεις από Ε.Ε.	4.694.180.235,08	3.680.158.416,47	27,6%
Εισπράξεις από λοιπά μη φορολογικά έσοδα	6.631.275.640,49	4.198.342.419,70	57,9%
Εισπράξεις από τόκους, μερίσματα και κέρδη επιχειρήσεων	2.194.553.740,85	2.152.152.950,08	2,0%
Προεισπράξεις-Προπληρωμές	718.127.584,43	302.796.340,72	137,2%
Πληρωμές για προκαταβολές & πάγιες προκαταβολές	-38.807.935,77	60.187.969,14	-164,5%
Πληρωμές για Αμοιβές-Κεντρ. Διοίκησης	-8.640.666.787,51	-9.552.116.206,87	-9,5%
Πληρωμές για Αμοιβές – ΝΠΔΔ	-3.003.265.448,57	-3.355.179.800,37	-10,5%
Πληρωμές για παροχές τρίτων	-436.346.946,92	-461.226.197,20	-5,4%
Πληρωμές για λοιπά λειτουργικά έξοδα και λοιπές δαπάνες	-3.736.381.706,67	-3.351.161.609,91	11,5%
Πληρωμές για Επιδοτήσεις-Επιχορηγήσεις	-27.298.044.461,43	-23.322.803.891,37	17,0%
Πληρωμές για ασφάλιση και περίθαλψη	-1.224.228.330,71	-1.111.713.267,81	10,1%
Πληρωμές για επιστροφές-αποδόσεις	-6.137.144.392,67	-6.071.764.376,80	1,1%
Πληρωμές για συντάξεις δημοσίων υπαλλήλων-λειτουργών	-5.867.633.260,68	-6.564.057.274,24	-10,6%
Πληρωμές για τόκους και συναφή έξοδα	-7.098.067.255,30	-13.877.996.471,73	-48,9%
Καθαρές Εισπράξεις / Πληρωμές από Λειτουργικές Δραστηριότητες	-8.785.326.927,50	-14.187.705.109,63	-38,1%
Β. Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες:			
Εισπράξεις από πώληση παγίων & επενδύσεων	1.509.465.949,78	99.466.578,27	1.417,6%
Πληρωμές για αγορά παγίων & επενδύσεων	-10.877.994.535,36	-44.145.952.507,70	-75,4%
Καθαρές Εισπράζεις / Πληρωμές για Επενδυτικές	-9.368.528.585,58	-44.046.485.929,43	-78,7%
Δραστηριότητες			
Καθαρές Εισπράζεις / Πληρωμές από	-18.153.855.513,08	-58.234.191.039,06	-68,8%
Λειτουργικές & Επενδυτικές Δραστηριότητες			

	Από 1.1 έως	Από 1.1 έως 31.12.2012	Μεταβολή %
	31.12.2013		
Γ. Ταμειακές Ρ	οές από Χρηματοδοτικές Δραστ	ηριότητες:	
Εισπράξεις από Δάνεια και παρεμφερή εργαλεία	86.084.009.553,25	173.404.584.208,16	-50,4%
Πληρωμές για Δάνεια και παρεμφερή εργαλεία	-62.935.552.243,45	-113.616.766.301,82	-44,6%
Καθαρές Εισπράξεις / Πληρωμές για	23.148.457.309,80	59.787.817.906,34	-61,3%
Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες			
Εισροές / Εκροές απ'ευθείας στην ΚΘΠ	0	198.031,86	-100,0%
α. Καθαρή μεταβολή στα χρηματικά διαθέσιμα	4.994.601.796,72	1.553.824.899,14	221,4%
β. Χρηματικά διαθέσιμα αρχής περιόδου	-66.028.832,69	-1.619.853.731,83	-95,9%
γ. Χρηματικά διαθέσιμα τέλους περιόδου	4.928.572.964,03	-66.028.832,69	-7.564,3%

Οι σημαντικότερες ταμειακές ροές για το έτος 2013 για λειτουργικές δραστηριότητες είναι οι εισπράξεις φόρων (40,5 δις ευρώ) και οι πληρωμές επιδοτήσεων-επιχορηγήσεων (27,3 δις ευρώ που δόθηκαν κυρίως προς ασφαλιστικά ταμεία και νοσοκομεία). Στις δε επενδυτικές δραστηριότητες παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο βάρος φέρουν οι «Πληρωμές για αγορά παγίων & επενδύσεων» (10,9 δις ευρώ, τα οποία οφείλονται κυρίως στη συμμετοχή κατά 7,2 δις ευρώ στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου του ΤΧΣ).

Οι ταμειακές ροές λειτουργικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων της Κεντρικής Διοίκησης για το οικονομικό έτος 2013 παρουσιάζουν έλλειμμα ύψους € 18.153.855.513,08, το οποίο οφείλεται στις λειτουργικές δραστηριότητες κατά 48,4% και στις επενδυτικές δραστηριότητες κατά 51,6%. Είναι δε σημαντικά μειωμένο σε σχέση με το 2012 κατά € 40.080.335.525,98 ή 68,8%. Η μείωση του ταμειακού ελλείμματος σε σχέση με το προηγούμενο οικονομικό έτος οφείλεται:

α) στη μείωση των πληρωμών για τόκους και συναφή έξοδα κατά
 € 6.779.929.216,43, εξαιτίας της μείωσης του ύψους του δημόσιου χρέους και της

περαιτέρω μείωσης των επιτοκίων δανεισμού, μετά την ανταλλαγή των ομολόγων στο πλαίσιο του PSI, και

β) στην αύξηση των εισπράξεων από λοιπά μη φορολογικά έσοδα (€ 2.432.933.220,79), λόγω των κερδών που δημιουργούν τα ελληνικά κρατικά ομόλογα που κατέχουν οι Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες και η ΕΚΤ και επιστρέφουν στον κρατικό προϋπολογισμό, όπως επίσης στις πωλήσεις συμμετοχών και στην εκχώρηση αδειών και δικαιωμάτων του Δημοσίου («Λοιπά μη φορολογικά έσοδα»).

Οι παραπάνω θετικές μεταβολές αντιστάθμισαν τη μείωση των εισπράξεων φόρων (€ 2.629.553.492,68), καθώς και την αύξηση των πληρωμών επιδοτήσεων και επιχορηγήσεων προς Δήμους, Κοινωνική Ασφάλιση και Οργανισμούς και Ιδρύματα Υγείας (€ 3.975.240.570,06).

Το ταμειακό έλλειμμα από επενδυτικές δραστηριότητες παρουσιάζεται μειωμένο σε σχέση με το 2012, λόγω της μείωσης των πληρωμών για αγορά παγίων και επενδύσεων κατά € 33.267.957.972,34. Η παραπάνω μείωση οφείλεται στο γεγονός ότι ήδη το 2012 το κράτος είχε συμμετάσχει σε σημαντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) κατά 41 δις ευρώ.

Συμπεραίνεται ότι η ταμειακή διαχείριση του κράτους παρέμεινε ελλειμματική και το οικονομικό έτος 2013, παρά τη βελτίωση των λειτουργικών ταμειακών ροών. Η ύπαρξη θετικού υπολοίπου στα χρηματικά διαθέσιμα τέλους περιόδου οφείλεται στην καταγραφή στις ταμειακές ροές του θετικού υπόλοιπου των λογαριασμών του Ε.Δ. που τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος (€ 7.270.260.802,87). Το ποσό αυτό συνέβαλε στη χρηματοδότηση του ταμειακού ελλείμματος, το οποίο καλύφθηκε και με καθαρό δανεισμό ύψους € 15.878.196.506,93.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΕΛΕΓΚΤΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Επί του Απολογισμού

1) Από τα προεκτεθέντα στοιχεία και τις διαπιστώσεις επί του Απολογισμού του Κράτους της 31^{ης}.12.2013, παρατηρούνται σημαντικές αποκλίσεις από τις προβλέψεις του Προϋπολογισμού στις κατηγορίες εξόδων «Απαλλοτριώσεις, Αγορές, Ανεγέρσεις κ.λπ.» (ΚΑΕ Ξ7000, συνολική υπέρβαση € 7.198.737.356,86 ή ποσοστό 446,41% επί της αρχικής πίστωσης) και «Εξόφληση απλήρωτων υποχρεώσεων παρελθόντων οικονομικών ετών» (ΚΑΕ Ξ9000, συνολική υπέρβαση € 5.401.155.214,85 ή ποσοστό 1.560,64% επί της αρχικής πίστωσης). Οι αποκλίσεις αυτές οφείλονται, ως προς τον ΚΑΕ Ξ7000, στη συμμετοχή του Ε.Δ. στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και ως προς τον ΚΑΕ Ξ9000, ιδίως στην επιχορήγηση ποσού € 2.928.164.117,32 στους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης και ποσού € 1.274.991.824,43 σε Νοσηλευτικά ιδρύματα για κάλυψη ληξιπρόθεσμων οφειλών τους. Κατά τη γνώμη δεκαεπτά (17) μελών του Δικαστηρίου και συγκεκριμένα των Αντιπροέδρων Φλωρεντίας Καλδή, Ιωάννη Σαρμά, Σωτηρίας Ντούνη και Άννας Λιγωμένου και των Συμβούλων Γεωργίου Βοΐλη, Κωνσταντίνου Κωστόπουλου, Γεωργίας Μαραγκού, Αγγελικής Μυλωνά, Αργυρώς Λεβέντη, Χριστίνας Ρασσιά, Θεολογίας Γναρδέλλη, Κωνσταντίνου Εφεντάκη, Αγγελικής Μαυρουδή, Βασιλικής Σοφιανού, Αγγελικής Πανουτσακοπούλου, Δέσποινας Τζούμα και Δημητρίου Τσακανίκα, συμφωνούντος και του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Μιχαήλ Ζυμή, οι αποκλίσεις αυτές, ενόψει του ότι αφορούν μόνο σε δύο κωδικούς αριθμούς εξόδων (Κ.Α.Ε.), δεν αποτελούν μείζονες αλλαγές στη σύνθεση του προϋπολογισμού, ώστε να απαιτείται, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 8Α παρ. 2 περ. δ΄ του ν. 2362/1995, που προστέθηκαν με το άρθρο 12 του

- ν. 3871/2010, η υποβολή στη Βουλή συμπληρωματικού προϋπολογισμού προς έγκριση. Κατά τη γνώμη, όμως, δεκαέξι (16) μελών του Δικαστηρίου και συγκεκριμένα του Προέδρου Νικολάου Αγγελάρα, των Αντιπροέδρων Ανδρονίκης Θεοτοκάτου, Γαρυφαλλιάς Καλαμπαλίκη, Χρυσούλας Καραμαδούκη και Μαρίας Βλαχάκη και των Συμβούλων Βασιλικής Ανδρεοπούλου, Μαρίας Αθανασοπούλου, Ελένης Λυκεσά, Σταματίου Πουλή, Κωνσταντίνας Ζώη, Δημητρίου Πέππα, Δέσποινας Καββαδία -Κωνσταντάρα, Στυλιανού Λεντιδάκη, Βιργινίας Σκεύη, Ευφροσύνης Παπαθεοδώρου και Βασιλικής Προβίδη, οι αποκλίσεις αυτές, ενόψει του εξαιρετικά υψηλού ποσοστού αυτών επί της αρχικής πίστωσης, αποτελούν μείζονες αλλαγές στη σύνθεση του προϋπολογισμού, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων και, συνεπώς, θα έπρεπε να είχε υποβληθεί στη Βουλή συμπληρωματικός Προϋπολογισμός προς ψήφιση, προκειμένου να διασφαλιστεί η δημοσιονομική νομιμότητα, η οποία αποσκοπεί στην εξασφάλιση της διαφάνειας, καθώς και στην τήρηση των βασικών αρχών της ειλικρίνειας και της ακρίβειας, όπως αυτές προσδιορίζονται στις διατάξεις των άρθρων 1 και 5 του ν. 2362/1995, όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με τα άρθρα 1 και 7 του ν. 3871/2010, αντιστοίχως.
- 2) Όπως διαπιστώθηκε και σε Διαδηλώσεις προηγούμενων ετών, στον Απολογισμό και Ισολογισμό του Κράτους, αλλά και στις λοιπές χρηματοοικονομικές καταστάσεις που τον συνοδεύουν, παρατηρείται μια σταδιακή αύξηση του υπολοίπου που εκκρεμεί προς είσπραξη και αφορά ως επί το πλείστον βεβαιωθέντες άμεσους και έμμεσους φόρους π.ο.ε., καθώς και προσαυξήσεις, πρόστιμα και χρηματικές ποινές. Ειδικότερα, το υπόλοιπο αυτό ανήλθε σε € 62.411.369.695,04 ή 34,28% του Α.Ε.Π. και είναι αυξημένο έναντι του προηγούμενου οικονομικού έτους κατά € 7.097.286.725,65.

Επισημάνσεις

Το μέγεθος αυτό, σε συνδυασμό με τη σημαντική απόκλιση των πιστωτικών εσόδων από τις προβλέψεις του Προϋπολογισμού, την αύξηση, δηλαδή, του δημόσιου δανεισμού για την κάλυψη των πάσης φύσεως υποχρεώσεων του Δημοσίου, καταδεικνύει την επιτακτική ανάγκη βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των εισπρακτικών μηχανισμών του Κράτους. Πέραν, δε, τούτου, πρέπει να επαναπροσδιοριστεί το καθεστώς επιβολής προστίμων και προσαυξήσεων, έτσι ώστε αυτά να ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, τόσο ως προς την εισπραζιμότητά τους, όσο και ως προς την επίπτωσή τους στις οικονομικές καταστάσεις του Κράτους.

- 3) Παρά τις επανειλημμένες επισημάνσεις του Δικαστηρίου σε Διαδηλώσεις προηγούμενων ετών, διαπιστώνεται ότι στο εισπρακτέο υπόλοιπο του Κρατικού Απολογισμού δεν έχουν ποτέ συμπεριληφθεί τα βεβαιωθέντα και μη εισπραχθέντα έσοδα των Τελωνείων της Χώρας, τα οποία ως βεβαιωτικές και εισπρακτικές αρχές, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 2362/1995, δύνανται να ενεργούν βεβαίωση και είσπραξη δημοσίων εσόδων δυνάμει νομίμου τίτλου. Κατά συνέπεια, το υπόλοιπο που εκκρεμεί προς είσπραξη από τις αρμόδιες αρχές του Κράτους είναι διαφορετικό από αυτό που εμφανίζεται στον Απολογισμό. Τούτο δεν συνάδει με τις διατάξεις των άρθρων 79 παρ. 2 του Συντάγματος και 5 παρ. 2 του ν. 2362/1995, όπως οι τελευταίες ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 7 του ν. 3871/2010, καθώς και με τις βασικές αρχές της ειλικρίνειας και της ακρίβειας του Προϋπολογισμού.
- 4) Οι πραγματικές δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού ανέρχονται σε
   € 133.726.068.519,09, παρουσιάζοντας απόκλιση κατά ποσοστό 10,31%, που οφείλεται
   στις αυξημένες ανάγκες για δαπάνες πλέον των προβλέψεων, κυρίως για:
   α) εξοφλήσεις ληξιπρόθεσμων οφειλών προηγούμενων ετών, ιδίως μέσω

επιχορηγήσεων σε Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης και Νοσηλευτικά Ιδρύματα, β) τη συμμετοχή του Ε.Δ. στο μετοχικό κεφάλαιο του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, και γ) την αποπληρωμή χρεωλυσίων βραχυπρόθεσμων τίτλων εσωτερικού (εντόκων γραμματίων Ε.Δ.).

5) Το μεγαλύτερο ποσοστό των πρωτογενών δαπανών του Προϋπολογισμού αποτελούν οι δαπάνες για υπηρεσίες και οι μεταβιβαστικές πληρωμές. Διαπιστώνεται η δημιουργία πρωτογενούς ελλείμματος (έλλειμμα κρατικού προϋπολογισμού μείον τόκοι) ύψους 5.557,44 εκ. ευρώ ή 3,05% του ΑΕΠ, ενώ το έλλειμμα της Κεντρικής Διοίκησης ανέρχεται σε 11.728,03 εκ. ευρώ ή 6,44% του ΑΕΠ.

Επί του Ισολογισμού

Από την εξέταση του Ισολογισμού της 31^{ης}.12.2013 και των λοιπών **6**) χρηματοοικονομικών καταστάσεων που τον συνοδεύουν, διαπιστώνεται εκ νέου ότι δεν έχει δημιουργηθεί μητρώο παγίων, όπως απαιτείται ρητώς από τις διατάξεις του π.δ. 15/2011 «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της εφαρμογής Τροποποιημένης της Διπλογραφικής Λογιστικής Ταμειακής Βάσης» 30/02.03.2011), με αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, να μην απεικονίζεται λογιστικά ούτε η παραχώρηση ακινήτων του Ελληνικού Δημοσίου (βλ. ν. 3986/2011). Η δημιουργία μητρώου παγίων αποτελεί ουσιώδη δημοσιονομική υποχρέωση, προκειμένου να προσδιοριστεί, μεταξύ άλλων, η ορθή χρηματοοικονομική θέση της Κεντρικής Διοίκησης στη δεδομένη χρονική στιγμή, η μη τήρηση της οποίας επηρεάζει άμεσα το λειτουργικό αποτέλεσμα της χρήσης και το συνολικό έλλειμμα από λειτουργικές και μη λειτουργικές δραστηριότητες της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Επίδοσης.

Επισήμανση

Η διαδικασία καταγραφής των παγίων περιουσιακών στοιχείων της Κεντρικής Διοίκησης θα πρέπει να ενεργοποιηθεί άμεσα, προκειμένου να καταγράφεται η ορθή οικονομική επίπτωση (ζημία ή κέρδος) στις λογιστικές καταστάσεις και στα αποτελέσματα χρήσης των οικονομικών συναλλαγών που πραγματοποιούνται.

7) Στο Ενεργητικό δεν προσδιορίζεται το ύψος των επισφαλών απαιτήσεων της Κεντρικής Διοίκησης, οι οποίες έχουν υψηλή πιθανότητα αθέτησης μερικά ή ολικά, με αποτέλεσμα να μη διαμορφώνεται ορθή εκτίμηση και να μην καθορίζονται με σαφήνεια οι απαιτήσεις που τελικά θα εισπραχθούν. Επισημαίνεται ότι η προβλεπόμενη από το νόμο απόφαση, με την οποία καθορίζεται η διαδικασία για τη διάκριση ληξιπρόθεσμων οφειλών σε εισπράξιμες και ανεπίδεκτες είσπραξης (ΠΟΛ. 1259/2013 Γ.Γ. Δημοσίων Εσόδων Υπ. Οικονομικών, Β΄ 3119/9.12.2013), εκδόθηκε μόλις το μήνα Δεκέμβριο 2013.

Επισήμανση

Κρίνεται απαραίτητη η ενεργοποίηση των διαδικασιών διάκρισης ληζιπρόθεσμων οφειλών σε εισπράζιμες ή μη και διαγραφής χρεών, όπως και η ανάπτυζη πληροφοριακού συστήματος παρακολούθησης των σχετικών διαδικασιών, σε συνδυασμό με παροχή της σχετικής πληροφόρησης στις υπηρεσίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για την καταχώρισή τους στις οικονομικές καταστάσεις του Κράτους.

8) Αναφορικά με την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης (Ισολογισμός) διαπιστώνεται ότι το σύνολο του Ενεργητικού της Κεντρικής Διοίκησης (δηλαδή το σύνολο της διαχείρισης της περιουσίας της) μεταβλήθηκε παρουσιάζοντας αύξηση σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η μεταβολή αυτή οφείλεται: α) στην αύξηση των απαιτήσεων προηγούμενων χρήσεων της Κεντρικής Διοίκησης, δηλαδή, σε έσοδα τα

οποία βεβαιώθηκαν από τις αρμόδιες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες όλα τα προηγούμενα χρόνια και δεν έχουν εισπραχθεί ή διαγραφεί στο τέλος της χρήσης, β) στην αύξηση του λογαριασμού των Προκαταβολών, του οποίου σημαντικό μέρος αποτελούν εκκρεμείς αποδόσεις λογαριασμών και έκδοση των προβλεπόμενων παραστατικών τακτοποίησης, και γ) στην αύξηση των διαθεσίμων και ταμειακών ισοδυνάμων η οποία οφείλεται στη λογιστική καταγραφή των υπολοίπων των λογαριασμών του Ε.Δ. που τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος και οι κινήσεις τους δεν παρακολουθούνται αναλυτικά στη λογιστική. Ωστόσο, παρατηρείται ότι το ποσό, το οποίο προέκυψε από τους αναφερόμενους λογαριασμούς, εμφανίζεται ταυτόχρονα και στο σκέλος των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ισολογισμού (πιστωτές), χωρίς προσδιορίζεται η αιτία της βραχυπρόθεσμης υποχρέωσης στις λοιπές χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή στο προσάρτημα αυτών. Ειδικότερα, πρόκειται για ποσό € 7.270.260.802,67 υπό τον τίτλο «Διαχείριση Λοιπών Καταθέσεων στην Τράπεζα της Ελλάδος», το οποίο παράλληλα εμφανίζεται ως χρηματικό διαθέσιμο στον Λογαριασμό 200 της Τράπεζας της Ελλάδος, χωρίς τον προσδιορισμό των πιστωτών του Δημοσίου. Σημαντική μείωση παρουσιάζεται στο σύνολο του μη κυκλοφορούντος ενεργητικού, η οποία οφείλεται στην απομείωση της αξίας των συμμετοχών του Ε.Δ. σε μη εισηγμένες επιχειρήσεις του εσωτερικού και ειδικότερα σε εκείνη του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας εξαιτίας ζημιών που παρουσίασε και βάρυναν τους αντίστοιχους λογαριασμούς της λογιστικής της Κεντρικής Διοίκησης.

- 9) Ως προς το σκέλος των υποχρεώσεων (Παθητικό), το υπόλοιπο του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης αυξήθηκε κατά 15.941 εκ. ευρώ το οικονομικό έτος 2013 σε σχέση με το προηγούμενο έτος (αύξηση 5,22%) και ανήλθε σε 321.478 εκ. ευρώ. Η αύξηση αυτή οφείλεται στη χρηματοδότηση του ελλείμματος του Κρατικού Προϋπολογισμού Κεντρικής Διοίκησης, κυρίως λόγω της συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και της κάλυψης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων παλαιοτέρων ετών. Ειδικότερα, διαπιστώνεται ότι: α) το Δημόσιο Χρέος, με εξαίρεση το έτος 2012, κατά το οποίο μειώθηκε λόγω αναδιάρθρωσης μέσω του PSI, αυξάνεται κάθε έτος, β) το Α.Ε.Π. ως κύριο μέγεθος μέτρησης της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας συρρικνώνεται κάθε έτος και περισσότερο και γ) ο δείκτης Δημόσιο Χρέος/Α.Ε.Π. αυξάνεται. Ως συνέπεια των ανωτέρω, το 2013, η σχέση Δημόσιο Χρέος ως ποσοστό του Α.Ε.Π. αυξήθηκε σε σύγκριση με τη προηγούμενη γρονιά (176,25% έναντι 157,74%), ενώ παρά το μειωμένο Δημόσιο Χρέος σε σύγκριση με το έτος 2011 (321.478 έναντι 367.980 εκ. ευρώ), η σχέση ανήλθε περίπου στο ίδιο ποσοστό (176,25% έναντι 176,46%), ως αποτέλεσμα της μείωσης του Α.Ε.Π. λόγω της ύφεσης (182.400 έναντι 208.532 εκ. ευρώ).
- 10) Η μη αναγνώριση των παγίων στοιχείων στο Ενεργητικό, ο συνεπακόλουθος μη υπολογισμός των αποσβέσεων παγίων, η αδυναμία υπολογισμού του ύψους των επισφαλών απαιτήσεων και ο λογιστικός χειρισμός των ταμειακών διαθεσίμων σε συνδυασμό με τους πιστωτές, είναι παράγοντες που επιδρούν άμεσα στον καθορισμό του ύψους της Καθαρής Θέσης Πολιτών. Συνέπεια όλων των ανωτέρω είναι η μη ορθή απεικόνιση της Καθαρής Θέσης Πολιτών (Καθαρό Ενεργητικό), η οποία παρουσιάζεται αρνητική και ανέρχεται σε 203,53 δις ευρώ, δυνητικώς όμως θα

μπορούσε να προσδιοριζόταν σε ουσιωδώς διαφορετικό ύψος, καθώς αυτή επηρεάζεται άμεσα από τη μη υλοποίηση των προαναφερομένων λογιστικών υποχρεώσεων. Εξ άλλου, κατ' αυτό τον τρόπο πλήττονται βασικές λογιστικές αρχές, όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 1 του π.δ/τος 15/2011 και στο άρθρο 7 του ν. 3871/2010 και, ειδικότερα, αυτές της αντικειμενικότητας, της συντηρητικότητας, της συνέπειας των λογιστικών μεθόδων και αυτής της πλήρους γνωστοποίησής τους.

Επί της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Επίδοσης

11) Το συνολικό αποτέλεσμα της Κεντρικής Διοίκησης από λειτουργικές και μη δραστηριότητες το 2013 παρουσίασε έλλειμμα 20,1 δις ευρώ έναντι σημαντικού πλεονάσματος 124,6 δις ευρώ το 2012. Οι παράγοντες οι οποίοι επηρέασαν κυρίως την χρηματοοικονομική επίδοση της Κεντρικής Διοίκησης είναι: α) η εμφάνιση ζημιών στους ισολογισμούς του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας κατά τα τρία τελευταία έτη και η καταγραφή προβλέψεων από τη συμμετοχή του Ε.Δ. σε υπό εκκαθάριση πιστωτικά ιδρύματα βάσει του άρθρου 1 του ν. 3723/08, β) η αύξηση στην παροχή πρόσθετων επιχορηγήσεων κυρίως προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης και υγείας, την τοπική αυτοδιοίκηση καθώς και λοιπούς φορείς Γενικής Κυβέρνησης για την κάλυψη ληξιπρόθεσμων οφειλών παλαιότερων ετών με επιβάρυνση του Προϋπολογισμού μέσω της σύναψης νέων δανείων, χωρίς ωστόσο να αντιμετωπίζονται διαχρονικά οι αιτίες που προκαλούν τη δημιουργία τους, γ) η βεβαίωση και λογιστική καταχώριση κατά το προηγούμενο έτος ενός και μόνο προστίμου ύψους 4,7 δις ευρώ, κατόπιν δικαστικής απόφασης, στην Ακρόπολη Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ για την υπόθεση των δομημένων ομολόγων. Θα έπρεπε να καταγραφούν στις προβλέψεις το ποσοστό ή η πιθανότητα είσπραξης του

προστίμου, καθώς σε αντίθετη περίπτωση δεν προσδιορίζεται ορθώς η πραγματική επίδραση της πράξης βεβαίωσης του αναφερόμενου εσόδου στο αποτέλεσμα των οικονομικών καταστάσεων, ιδίως ενόψει του γεγονότος ότι η ως άνω εταιρεία τελεί υπό εκκαθάριση, και δ) η μη καταγραφή ως δεδουλευμένων εσόδων των επιχορηγήσεων που αναμένεται να αποδοθούν από την Ε.Ε. για πιστοποιημένες δαπάνες στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ, καθόσον, σύμφωνα με τους κανόνες της Δ.Λ.Τ.Τ.Β. (Π.Δ. 15/2011), οι ανωτέρω επιχορηγήσεις, που αφορούν δεδουλευμένα έσοδα και προηγούμενων οικονομικών ετών θα έπρεπε, σύμφωνα με τους κανόνες της Δ.Λ.Τ.Τ.Β. να καταχωρηθούν λογιστικά στο έτος στο οποίο αναφέρονται.

Επισημάνσεις

- α) Θα πρέπει να δοθεί βαρύτητα στον έλεγχο των ελλειμμάτων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κυρίως στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης και υγείας, και στην αντιμετώπιση των αιτιών που τα δημιουργούν διαχρονικά και επαναλαμβανόμενα, προκειμένου να μην δημιουργούνται ελλείμματα και ληξιπρόθεσμες οφειλές, με συνέπεια την επιβάρυνση του Κρατικού Προϋπολογισμού από την αναγκαστική κάλυψή τους.
- β) Κρίνεται σκόπιμη η αντιμετώπιση των αδυναμιών του λογιστικού συστήματος της Κεντρικής Διοίκησης με αναβάθμιση των διαδικασιών και σύνδεση των ξεχωριστών πληροφοριακών συστημάτων των διαφόρων υπηρεσιών, προκειμένου η καταγραφή των γεγονότων που επηρεάζουν τα οικονομικά στοιχεία της Κεντρικής Διοίκησης να γίνεται ακριβέστερα, πληρέστερα και ορθότερα.
- γ) Κατά τη γνώμη τεσσάρων (4) μελών, ήτοι της Αντιπροέδρου Ανδρονίκης Θεοτοκάτου και των Συμβούλων Μαρίας Αθανασοπούλου, Κωνσταντίνου Εφεντάκη και Βασιλικής Σοφιανού, πρέπει, πέραν των ανωτέρω, να επισημανθεί η σημαντική επιβάρυνση των οικονομικών στοιχείων της Κεντρικής Διοίκησης, λόγω των

διευρυνόμενων ζημιών του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και της εν γένει συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο πιστωτικών ιδρυμάτων (βλ. σελ. 40 επομ. και, ιδίως, Πίνακα 3.1.2), χωρίς να έχει αποτιμηθεί, παρά την πάροδο ικανού πλέον χρόνου, η αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων αυτών σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό της συμβολής του τραπεζικού τομέα στην ανάκαμψη της οικονομίας (βλ. την αιτιολογική έκθεση του ν. 3864/2010), ενόψει και του ότι δεν παρατηρείται ουσιώδης βελτίωση όσον αφορά την τάση συρρίκνωσης του ΑΕΠ (βλ. Πίνακα 2.2.4).

Επί της Κατάστασης Ταμειακών Ροών

12) Από την Κατάσταση των Ταμειακών Ροών διαπιστώνεται ότι η ταμειακή διαχείριση του κράτους παρέμεινε ελλειμματική και το οικονομικό έτος 2013, παρά τη βελτίωση των λειτουργικών ταμειακών ροών. Η ύπαρξη θετικού υπολοίπου στα χρηματικά διαθέσιμα τέλους περιόδου οφείλεται στην καταγραφή στις ταμειακές ροές του θετικού υπόλοιπου των λογαριασμών του Ε.Δ. που τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος (€ 7.270.260.802,87). Το ποσό αυτό συνέβαλε στη χρηματοδότηση του ταμειακού ελλείμματος, το οποίο καλύφθηκε και με καθαρό δανεισμό ύψους €15.878.196.506,93.

Επί του Προσαρτήματος

13) Παρατηρείται ότι στο Προσάρτημα, το οποίο, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 15/2001, «παρέχει όλες τις σημαντικές γνωστοποιήσεις που απαιτούνται για την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων της Κεντρικής Διοίκησης», περιλαμβάνεται και «Κατάσταση Υλοποίησης Κρατικού Προϋπολογισμού» (σελ. 58 επ. Προσαρτήματος), αν και κάτι τέτοιο δεν προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις.

Ειδικοί Έλεγχοι Ελεγκτικού Συνεδρίου

14) Το Ελεγκτικό Συνέδριο, κατόπιν αποφάσεων του Προέδρου του, διενήργησε για το οικονομικό έτος 2013 στοχευμένους ελέγχους στο πλαίσιο εκτέλεσης του Προϋπολογισμού. Ειδικότερα διενεργήθηκαν:

Α. Χρηματοοικονομικός έλεγχος και έλεγχος των συστημάτων είσπραξης και απόδοσης των εσόδων από την Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης (άρθρου 38 παρ. 2α ν. 3986/2011 - Α΄ 152) (ΚΑΕ 0828). Το σημαντικότερο εύρημα του ελέγχου είναι ότι δεν μπορεί να διατυπωθεί γνώμη επί της ορθότητας είσπραξης και διάθεσης του συγκεκριμένου εσόδου για τον σκοπό για τον οποίο εισπράχθηκε, αλλά ούτε και να γίνει λεπτομερής εκτίμηση του συνολικού συστήματος ασφαλιστικών δικλείδων, η οποία θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση βελτίωσης των πτυχών του (βλ. την από μηνός Ιουλίου 2014 έκθεση της ορισθείσας ομάδας ελέγχου, που υποβλήθηκε στο Γραφείο Προέδρου με το υπ' αριθμ. πρωτ. 61812/15.9.2014 έγγραφό της).

Β. Ειδικός χρηματοοικονομικός έλεγχος και έλεγχος συστημάτων εσόδων και πληρωμών από καταπτώσεις εγγυήσεων του Ε.Δ. σε Δημόσιες Επιχειρήσεις, Οργανισμούς και λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Οι σημαντικότερες διαπιστώσεις του ελέγχου συνοψίζονται στα εξής: α) Τα βεβαιωθέντα έσοδα συμπεριλαμβάνουν σωρευτικά εισπρακτέα υπόλοιπα από το 2011, τα οποία συνεχώς αυξάνονται, δεδομένου ότι τα εισπραχθέντα έσοδα είναι πολύ μικρότερα από τις βεβαιώσεις που διενεργούνται κάθε χρόνο, ενώ και η εισπραξιμότητά τους εκτιμάται ότι θα είναι πολύ χαμηλή, δεδομένης της δυσχερούς οικονομικής κατάστασης των φορέων, από τους οποίους απαιτούνται, και β) Αν και στο πλαίσιο του προγράμματος ανταλλαγής ομολόγων (P.S.I.), το Ε.Δ. ανέλαβε με μειωμένο ποσοστό («κούρεμα») τις υποχρεώσεις των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης που εντάχθηκαν στο πρόγραμμα, το

ποσό των εσόδων που βεβαιώνονται από τη μη είσπραξη της δόσης υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη το αρχικό ποσό του δανείου και όχι τη νέα μειωμένη αξία που προέκυψε μετά την ανταλλαγή των ομολόγων (βλ. την από μηνός Ιουλίου 2014 έκθεση της ορισθείσας ομάδας ελέγχου, που υποβλήθηκε στο Γραφείο Προέδρου με το υπ' αριθμ. πρωτ. 61912/15.9.2014 έγγραφό της).

Γ. Έλεγχος της προόδου υλοποίησης του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013. Οι σημαντικότερες διαπιστώσεις του ελέγχου συνοψίζονται στα εξής: α) Διαπιστώθηκε επιτάχυνση της υλοποίησης του ΕΣΠΑ, καθώς τα μεγέθη σύναψης νέων συμβάσεων ενταγμένων έργων και υλοποίησης ήδη αναληφθεισών συμβάσεων αυξήθηκαν σε σχέση με το προηγούμενο έτος, συνακόλουθα δε αυξήθηκε και η απορροφητικότητα της συνολικά διαθέσιμης συγχρηματοδοτούμενης δαπάνης (67,6% από 46,1% το προηγούμενο έτος) και β) Οι υπερβάσεις του συνολικού προϋπολογισμού έργων ΕΣΠΑ που έχουν αναληφθεί ανά στάδιο υλοποίησης έναντι της συνολικά διαθέσιμης συγχρηματοδοτούμενης δαπάνης αποτελούν κίνδυνο για την αποτελεσματική υλοποίηση των στόχων του προγράμματος, καθώς και για ενδεχόμενη μελλοντική δημοσιονομική επιβάρυνση. Συνεπώς, καθίσταται επιτακτική η ανάγκη υλοποίησης δράσεων εξυγίανσης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και βελτίωσης του συστήματος δημοσιονομικού ελέγχου (βλ. την από μηνός Σεπτεμβρίου 2014 έκθεση της ορισθείσας ομάδας ελέγχου, που υποβλήθηκε στο Γραφείο Προέδρου με το υπ' αριθμ. πρωτ. 64113/22.9.2014 έγγραφό της).

Η Ολομέλεια μετά τη συσχέτιση των κονδυλίων του Απολογισμού με τα κονδύλια αφενός του Προϋπολογισμού, αφετέρου των λογαριασμών του Γραφείου των Συμψηφισμών του Γ.Λ.Κ., όπως αυτά προκύπτουν από τα διαχειριστικά και λογιστικά στοιχεία που υποβλήθηκαν στο Ελεγκτικό Συνέδριο και από τους σχετικούς πίνακες

Εσόδων – Εξόδων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, καθώς και από τα βιβλία του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και αφού έλαβε υπόψη τις ως άνω παρατηρήσεις και είδε τις σχετικές διατάξεις του Συντάγματος (άρθρα 79 παρ. 7 και 98 παρ. 1α) και του Κώδικα Δημοσίου Λογιστικού (ν. 2362/1995, όπως ισχύει), με την διατυπωθείσα, σύμφωνη γνώμη του παρισταμένου Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Με την επιφύλαξη των παρατηρήσεων που διατυπώθηκαν, περί της ορθότητας, κατά τα λοιπά, των λογαριασμών του Απολογισμού Εσόδων Εξόδων του Κράτους του οικονομικού έτους 2013, του Ισολογισμού του Κράτους (Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης) και των λοιπών Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Κεντρικής Διοίκησης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2013 και οι οποίες έχουν ως εξής:

Απολογισμός Εσόδων – Εξόδων Οικονομικού Έτους 2013

(σε ευρώ)

A	ΕΣΟ	) ΔΑ		
1.		Προϋπολογισθέντα	121.228.000.000,00	
2.	α.	Βεβαιωθέντα	,	198.056.876.100,10
	β.	Διαγραφέντα		855.070.801,37
	γ.	Βεβαιωθέντα μετά την αφαίρεση διαγραφών	197.201.805.298,73	033.070.001,37
3.	α.	Εισπραχθέντα προ μείωσης επιστροφών		134.790.435.603,69
	β.	Επιστραφέντα		3.746.549.762,57
4.		Εισπραχθέντα μετά μείωση επιστροφών	131.043.885.841,12	
5.		Εισπρακτέο υπόλοιπο	62.411.369.695,04	
B	EEC		,	
1.		Πρόβλεψη Προϋπολογισμού (Τακτικού και Δημοσίων Επενδύσεων)	121.228.000.000,00	
	α.	Τακτικού Προϋπολογισμού Υπουργείων		114.171.786.000,00
	β.	Αποκεντρωμένων Διοικήσεων		160.038.000,00
	γ.	Περιφερειακών Υπηρεσιών Υπουργείων		46.176.000,00
	δ.	Δημοσίων Επενδύσεων		6.850.000.000,00
2.		Διαμορφωθέντα έξοδα (Τακτικού Προϋπολογισμού και Δημοσίων Επενδύσεων)	136.322.097.696,17	
	α.	Τακτικού Προϋπολογισμού Υπουργείων		129.142.496.886,61
	β.	Αποκεντρωμένων Διοικήσεων		200.962.918,61
	γ.	Περιφερειακών Υπηρεσιών Υπουργείων		133.637.890,95
	δ.	Δημοσίων Επενδύσεων		6.845.000.000,00
3.		Σύνολο εξόδων που έχουν αναληφθεί και πληρωθεί (Πληρωθέντα έξοδα Τακτικού Προϋπολογισμού και Δημοσίων Επενδύσεων)	133.726.068.519,09	
	α.	Τακτικού Προϋπολογισμού Υπουργείων		126.794.360.185,94
	β.	Αποκεντρωμένων Διοικήσεων		181.126.752,28
	γ.	Περιφερειακών Υπηρεσιών Υπουργείων		100.430.997,27
	δ.	Δημοσίων Επενδύσεων		6.650.150.583,60
4.		ΑΔΙΑΘΕΤΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ Σύνολο διαφοράς (αδιάθετο υπόλοιπο)	2.596.029.177,08	7
	α.	Τακτικού Προϋπολογισμού Υπουργείων		2.348.136.700,67
	β.	Αποκεντρωμένων Διοικήσεων		19.836.166,33
	γ.	Περιφερειακών Υπηρεσιών Υπουργείων		33.206.893,68
	δ.	Δημοσίων Επενδύσεων		194.849.416,40

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης έτους 2013

(σε ευρώ)	31.12.2013	31.12.2012
Ενεργητικό		
МН КҮКЛОФОРОҮN ENEPГНТІКО	65.693.016.553,91	72.607.634.149,88
Εξοπλισμός	64.063.465,79	44.445.493,35
Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	674.936.019,27	417.745.694,88
Συμμετοχές και Μακροπρόθεσμες	64.935.136.263,74	72.079.496.898,12
Απαιτήσεις		
Δαπάνες Πολυετούς Απόσβεσης	18.880.805,11	65.496.063,53
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	78.592.458.050,26	66.557.376.825,25
Χρεώστες	66.263.151.652,13	59.524.319.156,22
Επισφαλείς Χρεώστες	-	-
Προκαταβολές	7.400.733.434,18	7.099.086.501,81
Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα	4.928.572.963,95	(66.028.832,78)
Ι. ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	144.285.474.604,17	139.165.010.975,13
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ	112.464.121.822,98	117.461.621.015,19
Υποχρεώσεις		
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	281.581.703.470,07	274.415.512.734,48
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	281.581.703.470,07	274.415.512.734,48
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	66.238.749.826,95	48.255.645.748,38
Πιστωτές	25.987.902.437,55	17.133.956.078,52
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια	14.970.821.338,96	18.356.979.669,86
Βραχυπρόθεσμο Τμήμα Μακροπρόθεσμων -		
Δανείων	24.925.066.050,44	12.764.710.000,00
Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις	354.960.000,00	-
ΙΙ. ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	347.820.453.297,02	322.671.158.482,86
ΙΙΙ. ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ (ΙΙΙ=Ι-ΙΙ)	(203.534.978.692,85)	(183.506.147.507,73)
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ	112.464.121.822,98	117.461.621.015,19

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης έτους 2013

(σε ευρώ)

		Από 1.1. έως 31.12.13	Από 1.1. έως 31.12.12	Μεταβολή σε απόλυτο	Μεταβολή (
				νούμερο	ποσοστό
α.	Άμεσοι Φόροι	18.289.866.865,47	19.941.062.040,38	(1.651.195.174,91)	(8,30%)
β.	Έμμεσοι Φόροι	23.562.895.223,51	25.138.235.752,03	(1.575.340.528,52)	(6,30%)
1.	Σύνολο Φορολογικών Εσόδων	41.852.762.088,98	45.079.297.792,41	(3.226.535.703,43)	(7,16%)
α.	Επιχορηγήσεις από Ε.Ε.	4.694.180.235,08	3.680.158.416,47	1.014.021.818,61	27,60%
β.	Λοιπά μη Φορολογικών Εσόδων	5.742.714.527,69	10.222.926.418,84	(4.480.211.891,15)	(43,80%)
2.	Σύνολο μη Φορολογικών Εσόδων	10.436.894.762,77	13.903.084.835,31	(3.466.190.072,54)	(24,93%)
A.	Σύνολο Λειτουργικών Εσόδων (1+2)	52.289.656.851,75	58.982.382.627,72	(6.692.725.775,97)	(11,35%)
1.	Αμοιβές-Παροχές Κεντρικής Διοίκησης	(9.260.973.842,02)	(10.175.020.142)	914.046.299,98	(9,00%)
2.	Αμοιβές-Παροχές Ν.Π.Δ.Δ.	(3.335.347.821,05)	(3.751.549.185,46)	416.201.364,41	(11,10%)
3.	Παροχές Τρίτων	(412.159.241,29)	(478.098.346,64)	65.939.105,35	(13,80%)
4.	Λοιπά Λειτουργικά Έξοδα&Λοιπές Δαπάνες	(3.525.727.173,5)	(3.390.427.961,52)	(135.299.211,98)	4,00%
5.	Επιδοτήσεις-Επιχορηγήσεις	(27.299.431.255,37)	(23.342.306.881,44)	(3.957.124.373,93)	17,00%
6.	Ασφάλιση και Περίθαλψη	(72.820.379,57)	(60.982.898,15)	(11.837.481,42)	19,41%
7.	Επιστροφές-Αποδόσεις	(5.904.648.443,83)	(5.843.495.833,5)	(61.152.610,33)	1,00%
8.	Συντάξεις Δημοσίων Υπαλλήλων- Λειτουργών	(5.867.633.260,68)	(6.564.057.274,24)	696.424.013,56	(10,60%)
В.	Σύνολο Λειτουργικών Εξόδων (1-8)	(55.678.741.417,31)	(53.605.938.522,95)	(2.072.802.894,36)	3,87%
г.	Χρηματοοικονομικά Έξοδα/Εσοδα & Τόκοι Δημοσίου Χρέους	(21.503.349.431,3)	(10.737.433.798,75)	(10.765.915.632,55)	(100,30%
Δ.	Έλλειμμα από Λειτουργικές Δραστηριότητες (Α-Β+Γ)	(24.892.433.996,86)	(5.360.989.693,98)	(19.531.444.302,88)	364,33%
E.	Λοιπά Αποτελέσματα	4.762.850.173,01	129.976.789.640,33	(125.213.939.467,32)	(96,34%)
Z.	Πλέονασμα / Έλλειμμα Περιόδου (Δ+Ε)	(20.129.583.823,85)	124.615.799.946,35	(144.745.383.770,2)	(116,20%)

Κατάσταση Ταμειακών Ροών έτους 2013

(σε ευρώ)	Από 1.1 έως 31.12.2013	Από 1.1 έως 31.12.2012	Μεταβολή %
(00 00 00 00)	311111013	0111E1E01E	- 70
Α. Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες:			
Εισπράξεις από φόρους	40.457.122.397,88	43.086.675.890,56	-6,1%
Εισπράξεις από Ε.Ε.	4.694.180.235,08	3.680.158.416,47	27,6%
Εισπράξεις από λοιπά μη φορολογικά έσοδα	6.631.275.640,49	4.198.342.419,70	57,9%
Εισπράξεις από τόκους, μερίσματα και κέρδη επιχειρήσεων	2.194.553.740,85	2.152.152.950,08	2,0%
Προεισπράξεις-Προπληρωμές	718.127.584,43	302.796.340,72	137,2%
Πληρωμές για προκαταβολές & πάγιες προκαταβολές	-38.807.935,77	60.187.969,14	-164,5%
Πληρωμές για Αμοιβές-Κεντρ. Διοίκησης	-8.640.666.787,51	-9.552.116.206,87	-9,5%
Πληρωμές για Αμοιβές - ΝΠΔΔ	-3.003.265.448,57	-3.355.179.800,37	-10,5%
Πληρωμές για παροχές τρίτων	-436.346.946,92	-461.226.197,20	-5,4%
Πληρωμές για λοιπά λειτουργικά έξοδα και λοιπές δαπάνες	-3.736.381.706,67	-3.351.161.609,91	11,5%
Πληρωμές για Επιδοτήσεις-Επιχορηγήσεις	-27.298.044.461,43	-23.322.803.891,37	17,0%
Πληρωμές για ασφάλιση και περίθαλψη	-1.224.228.330,71	-1.111.713.267,81	10,1%
Πληρωμές για επιστροφές -αποδόσεις	-6.137.144.392,67	-6.071.764.376,80	1,1%
Πληρωμές για συντάξεις δημοσίων υπαλλήλων-λειτουργών	-5.867.633.260,68	-6.564.057.274,24	-10,6%
Πληρωμές για τόκους και συναφή έξοδα	-7.098.067.255,30	-13.877.996.471,73	-48,9%
Καθαρές Εισπράξεις / Πληρωμές από Λειτουργικές Δραστηριότητες	-8.785.326.927,50	-14.187.705.109,63	-38,1%
Β. Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες:			
Εισπράξεις από πώληση παγίων & επενδύσεων	1.509.465.949,78	99.466.578,27	1417,6%
Πληρωμές για αγορά παγίων & επενδύσεων	-10.877.994.535,36	-44.145.952.507,70	-75,4%
Καθαρές Εισπράξεις / Πληρωμές για Επενδυτικές Δραστηριότητες	-9.368.528.585,58	-44.046.485.929,43	-78,7%
Καθαρές Εισπράξεις / Πληρωμές από Λειτουργικές & Επενδυτικές	10 152 055 542 00	F0 224 404 020 0C	CO 00
Δραστηριότητες	-18.153.855.513,08	-58.234.191.039,06	-68,8%
Γ. Ταμειακές Ροές από Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες:			
Εισπράξεις από Δάνεια και παρεμφερή εργαλεία	86.084.009.553,25	173.404.584.208,16	-50,4%
Πληρωμές για Δάνεια και παρεμφερή εργαλεία	-62.935.552.243,45	-113.616.766.301,82	-44,6%
Καθαρές Εισπράξεις / Πληρωμές για Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες	23.148.457.309,80	59.787.817.906,34	-61,3%
Εισροές / Εκροές απ'ευθείας στην ΚΘΠ	0	198.031,86	-100,0%
α. Καθαρή μεταβολή στα χρηματικά διαθέσιμα	4.994.601.796,72	1.553.824.899,14	221,4%
β. Χρηματικά διαθέσιμα αρχής περιόδου	-66.028.832,69	-1.619.853.731,83	-95,9%
γ. Χρηματικά διαθέσιμα τέλους περιόδου	4.928.572.964,03	-66.028.832,69	-7564,3%

Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης Πολιτών έτους 2013

(σε ευρώ)	2013	2012
Υπόλοιπα αρχής χρήσης	(183.506.147.507,73)	(309.620.956.838,94)
Πλεόνασμα/Ελλειμμα από Κ.Χ.Ε.	(20.129.583.823,85)	124.615.799.946,35
Άμεσες Πιστώσεις/ Χρεώσεις στην Κ.Θ.Π.	100.752.638,73	1.499.009.384,86
Υπόλοιπα τέλους χρήσης	(203.534.978.692,85)	(183.506.147.507,73)

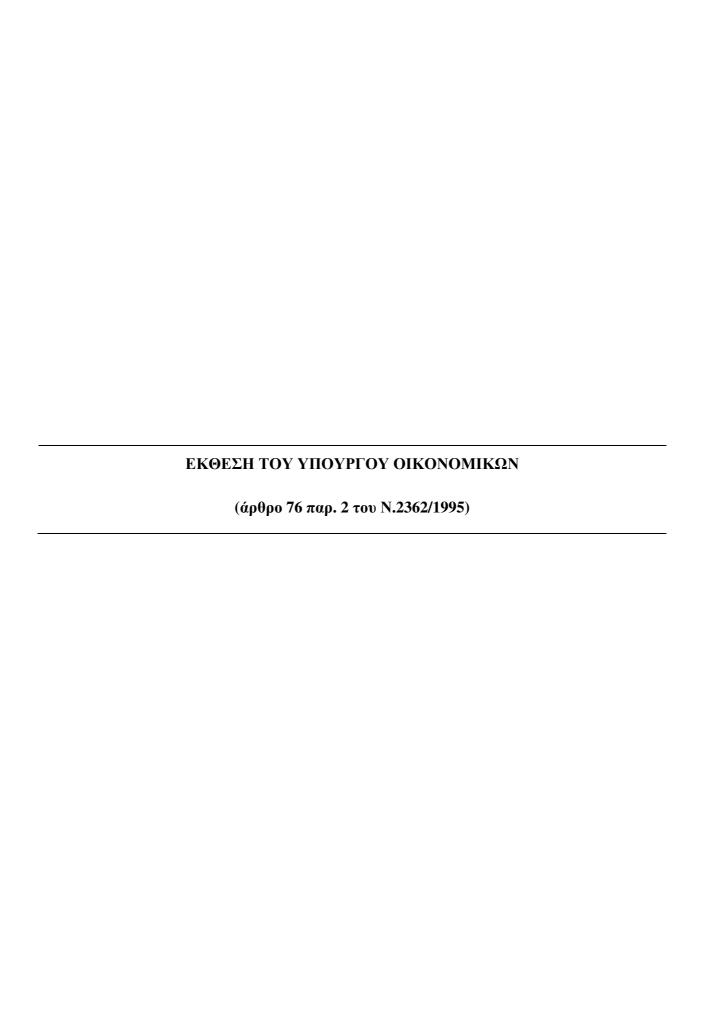
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΓΓΕΛΑΡΑΣ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Για την ακρίβεια Η Γραμματέας

Γεωργία Μαρινοπούλου

Συντμήσεις – Ακρωνύμια

А.Е.П.	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
Γ.Γ.Π.Σ.	Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων
Γ.Λ.Κ.	Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
Δ.Λ.Τ.Τ.Β.	Διπλογραφική Λογιστική Τροποποιημένης Ταμειακής Βάσης
Δ.Ο.Υ	Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία
Е.Α.Π.	Ενιαία Αρχή Πληρωμών
Ε.Δ.	Ελληνικό Δημόσιο
E.E.	Ευρωπαϊκή Ένωση
E.K.T.	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
Е.О.П.Ү.Ү.	Εθνικός Οργανισμός Παροχών Υπηρεσιών Υγείας
Ε.Σ.	Ελεγκτικό Συνέδριο
Е.Ф.К.	Ειδικός φόρος κατανάλωσης
K.A.E.	Κωδικός Αριθμός Εσόδου/Εξόδου
Μ.Π.Δ.Σ.	Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Στρατηγικής
Ο.Δ.Δ.Η.Χ.	Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους
Ο.Π.Σ.	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα
Π.Δ.Ε.	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
П.О.Е.	Παρελθόντων Οικονομικών Ετών
Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ	Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου
Т.Π.Δ.Υ.	Ταμείο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων
Τ.Χ.Σ.	Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας
Ф.П.А.	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
A.N.F.A.	Agreement on Net Financial Assets not Relating to Monetary Policy
P.S.I.	Private Sector Involvement
S.D.R.	Special Drawing Rights

1. Εισαγωγή

Με τον Απολογισμό παρουσιάζονται τα στοιχεία της εκτέλεσης του Κρατικού Προϋπολογισμού (εφεξής ΚΠ) και επιτελείται η λογοδοσία της Κυβέρνησης αναφορικά με τις αρχικές προβλέψεις.

Με τον Ισολογισμό (Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης) και λοιπές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, παρουσιάζεται μια δομημένη απεικόνιση της Χρηματοοικονομικής Θέσης, της Χρηματοοικονομικής Επίδοσης και των Ταμειακών Ροών για την Κεντρική Διοίκηση, σύμφωνα με το ισχύον λογιστικό σύστημα της Διπλογραφικής Λογιστικής Τροποποιημένης Ταμειακής Βάσης (εφεξής ΔΛΤΤΒ).

Ο Απολογισμός οικονομικού έτους 2013, ο Ισολογισμός (Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης) και οι λοιπές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Κεντρικής Διοίκησης για τη χρήση από 01.01.2013 μέχρι την 31.12.2013 στάλθηκαν από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους στο Ελεγκτικό Συνέδριο για έλεγχο, το οποίο αφού διαπίστωσε την ορθότητά τους, τους επέστρεψε μαζί με τη σχετική έκθεσή του (άρθρο 98 παρ. 1 περ. ε' σε συνδυασμό με το άρθρο 79 παρ. 7 του Συντάγματος).

Στην Έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχολιάζεται η δημοσιονομική κατάσταση του Κράτους και γίνονται παρατηρήσεις επί:

- των εσόδων του Τακτικού Προϋπολογισμού και του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων,
- των εξόδων του Τακτικού Προϋπολογισμού και του Προϋπολογισμού Δημοσίων
   Επενδύσεων και
- του Ισολογισμού και των λοιπών Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Επί των στοιχείων υλοποίησης του ΚΠ έτους 2013 και των επισημάνσεων και παρατηρήσεων της Έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου διατυπώνονται τα ακόλουθα:

2. Ανασκόπηση της υλοποίησης του Κρατικού Προϋπολογισμού (Απολογισμός) και σχόλια επί των επισημάνσεων και παρατηρήσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2.1 Στόχοι και προτεραιότητες του Κρατικού Προϋπολογισμού έτους 2013.

Οι προτεραιότητες και οι στόχοι της οικονομικής πολιτικής για το 2013 αφορούσαν:

- Τη σταθεροποίηση της Ελληνικής οικονομίας με σκοπό τη γρήγορη ανάταξη και τη βιώσιμη ανάπτυξη για τα επόμενα χρόνια.
- Την επίτευξη διατηρήσιμων πρωτογενών πλεονασμάτων σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης.
- Την μακροχρόνια βιωσιμότητα του δημοσίου χρέους.
- Τη διαμόρφωση συνθηκών για την έξοδο της χώρας στις αγορές για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών.

Η δημοσιονομική προσπάθεια, με κύριο άξονα την εφαρμογή του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016, επικεντρώθηκε στην υλοποίηση στοχευμένων δράσεων για την περιστολή των δαπανών και την αύξηση των δημοσίων εσόδων και βασίστηκε κυρίως:

- Στη μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της δημοσιονομικής διαχείρισης με σκοπό τη στενή παρακολούθηση της υλοποίησης των προϋπολογισμών όλων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης εντός των ορίων και των στόχων που αποφασίζονται.
- Στην εφαρμογή ρυθμίσεων που θεσμοθετήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια καθώς και τη θεσμοθέτηση νέων μισθολογικών παρεμβάσεων με σκοπό την παγίωση της νέας αντίληψης σχετικά με το ύψος και τον τρόπο καθορισμού των αμοιβών στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.
- Στην εντατικοποίηση των ελέγχων επί των αποδοχών και των πρόσθετων αμοιβών όλων των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Επίσης την εντατικοποίηση των ελέγχων σε όλο το φάσμα της δημοσιοοικονομικής διαχείρισης.
- Στην περαιτέρω υλοποίηση της φορολογικής μεταρρύθμισης με σκοπό την ενίσχυση των φορολογικών εσόδων και την αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος.

- Στην αναβάθμιση του φορολογικού ελεγκτικού έργου με παράλληλη αναβάθμιση των τεχνολογικών και λοιπών υποδομών.
- Στην ολοκλήρωση της ενδυνάμωσης του τραπεζικού συστήματος με απώτερο στόχο
   την ενίσχυση της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής οικονομίας.

2.2 Αποτελέσματα υλοποίησης του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Το 2013 υπήρξε κομβικό έτος στην προσπάθεια για την έξοδο από τον φαύλο κύκλο της ύφεσης και των ελλειμμάτων, στη δύνη των οποίων βρέθηκε η χώρα τα τελευταία έξη χρόνια. Ειδικότερα, κατά το 2013 εμφανίζονται οι πρώτες θετικές ενδείξεις για τη σταθεροποίηση της Ελληνικής οικονομίας με την ύφεση να επιβραδύνεται σημαντικά έναντι των αρχικών εκτιμήσεων και τα δημοσιονομικά αποτελέσματα να ξεπερνούν σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης τους στόχους που είχαν τεθεί με τον ψηφισμένο προϋπολογισμό.

Ο προϋπολογισμός έτους 2013, ως προς το σκέλος των δαπανών, υλοποιήθηκε εντός των ορίων των αρχικών πιστώσεων, με εξαίρεση τη δαπάνη για τη συμμετοχή του ΕΔ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (εφεξής ΤΧΣ) με σκοπό τη χρηματοδότηση των αναγκών ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων, η πίστωση της οποίας εγγράφηκε στον προϋπολογισμό κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους (λεπτομέρειες στη σελ. 91 του παρόντος). Ως προς το σκέλος των εσόδων, επιβεβαιώθηκαν για πρώτη φορά τα τελευταία χρόνια σε πολύ μεγάλο ποσοστό οι αρχικές εκτιμήσεις του προϋπολογισμού.

Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζονται τα αποτελέσματα υλοποίησης του ΚΠ έτους 2013. Τα στοιχεία ταξινομούνται με βάση την κωδική κατάταξη του προϋπολογισμού και διακρίνονται σε χρηματοοικονομικά και μη χρηματοοικονομικά. Επισημαίνεται ότι τα στοιχεία αυτά αξιολογούνται περαιτέρω και προσαρμόζονται σε δεδουλευμένη βάση από την ΕΛ.ΣΤΑΤ προκειμένου να εξαχθούν τα τελικά ενοποιημένα αποτελέσματα της Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Ολοκληρωμένων Οικονομικών Λογαριασμών (ΕΣΟΛ) το αποκαλούμενο «ΕΣΛ 95».

(σε ευρώ)	Προϋπ/σμός 2013 (πιστώσεις)	Απολογισμός 2013	Απολογισμός 2012	Εκτέλεση 2013 %	Μεταβολή έναντι 2012 %
· · · ·	[1]	[2]	[3]	[4]=[2]/[1]	[5]=[3]/[2]
Ι. Έσοδα πλην χρηματοοικονομικών συναλλαγών (1+2)	54.422.000.000,00	52.952.930.769,47	51.900.909.336,53	97,3%	2,0%
1. Έσοδα Τακτικού προϋπολογισμού	49.286.000.000,00			98,0%	0,0%
Άμεσοι φόροι (Σ0000)	18.191.020.000,00		19.269.371.841,10	102,5%	-3,2%
Έμμεσοι φόροι (Σ1000)	23.245.454.000,00	22.346.449.080,55	24.460.979.691,31	96,1%	-8,6%
Πρόσοδοι περιουσίας και επιχειρηματικής δράσης του Κράτους				2 2/	40.00
(Σ2000)	1.825.589.000,00	·	1.470.972.866,19	95,7%	18,8%
Λοιπά μη φορολογικά έσοδα (Σ3000)	3.166.937.000,00			156,4%	77,4%
Μεταβιβάσεις από Ε.Ε. (Σ4000)	236.000.000,00			77,5%	-25,5%
Διάφορα ειδικά μη φορολογικά έσοδα (Σ6000 πλην Σ6710)	2.621.000.000,00		54.598.015,61	15,8%	660,6%
2. Έσοδα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων	5.136.000.000,00		3.607.850.595,32	90,8%	29,3%
Λοιπά έσοδα από ΠΔΕ (Σ7000)	200.000.000,00		173.190.708,17	76,9%	-11,2%
Βοήθεια και λοιπες μεταβιβάσεις από Ε.Ε. (Σ8000)	4.936.000.000,00		3.434.659.887,15	91,4%	31,3%
ΙΙ. Έξοδα πλην χρηματοοικονομικών συναλλαγών (1+2)	66.935.281.675,00		*	96,6%	-5,0%
1. Έξοδα Τακτικού προϋπολογισμού	60.493.845.886,00			96,5%	-6,9%
Πληρωμές για υπηρεσίες (Ξ0000)	19.537.583.542,79			98,2%	-9,9%
Προμήθειες αγαθών και κεφαλαιακού εξοπλισμού (Ξ1000)	601.148.927,00	535.984.186,51	519.120.529,86	89,2%	3,2%
Πληρωμές μεταβιβαστικές (Ξ2000)	17.086.472.737,00	16.983.396.694,76	18.184.729.321,10	99,4%	-6,6%
Πληρωμές που αντικρίζονται από πραγματοποιούμενα έσοδα (Ξ3000)	6.071.805.188,31	5.946.425.344,44	5.894.471.239,20	97,9%	0,9%
Τόκοι Δημοσίου χρέους σε καθαρή βάση (Ξ6100 & Ξ6300 πλην Σ5300 & Σ5400)	6.645.120.000,00	6.170.587.498,09	12.764.721.172,94	92,9%	-51,7%
Πληρωμές υποχρεώσεων του Δημόσιου από αναλαμβανόμενες από					
αυτό εγγυήσεις υπέρ τρίτων (Ξ6400)	2.126.000.000,00	1.957.958.320,57	1.235.785.823,71	92,1%	58,4%
Εξόφληση απλήρωτων υποχρεώσεων παρελθόντων οικον. ετών					
(=6920 & =9000)	6.156.227.454,98	5.747.241.531,85		93,4%	512,6%
Δαπάνες λοιπών κατηγοριών	2.269.488.035,92	1.862.892.765,35	1.910.833.620,92	82,1%	-2,5%
2. Έξοδα του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων	6.441.435.789,00	6.282.426.754,06	5.334.230.241,38	97,5%	17,8%
Πληρωμές για έργα χρηματοδοτούμενα από εθνικούς πόρους (Ξ8200 πλην Ξ8287)	831.821.099,00	738.050.413,56	1.148.692.460,72	88,7%	-35,7%
Πληρωμές για έργα χρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους					
(Ξ8300 πλην Ξ8387)	5.609.614.690,00	5.544.376.340,50	4.185.537.780,66	98,8%	32,5%
Πρωτογενές Πλεόνασμα (+)/ Ελλειμμα (-) (Ι-(ΙΙ-Τόκοι)	(5.868.161.675,00)	(5.557.438.619,34)	(3.423.678.711,61)	94,7%	62,3%
Πλεόνασμα (+)/ Ελλειμμα (-) (Ι-ΙΙ)	(12.513.281.675,00)	(11.728.026.117,43)	(16.188.399.884,55)	93,7%	-27,6%
III. Καθαρό αποτέλεσμα συμμετοχών	(812.588.211,00)	<u> </u>	(42.380.303.531,47)	871,4%	-83,3%
Έσοδα συμμετοχών (Σ6710)	635.000.000,00	1.475.873.812,02	93.881.659,19	232,4%	1472,1%
Έξοδα συμμετοχών (Ξ7310, Ξ8287 & Ξ8387)	1.447.588.211,00	8.556.977.184,84	42.474.185.190,66	591,1%	-79,9%
Συνολικές δανειακές ανάγκες	(13.325.869.886,00)	(18.809.129.490,25)	(58.568.703.416,02)	141,1%	-67,9%
V. Χρηματοδότηση (Καθαρός δανεισμός)	13.325.869.886,00	16.126.946.812,28	59.788.284.048,53	121,0%	-73,0%
Έσοδα από δάνεια (Σ5100. Σ5200 & Σ9000))	66.171.000.000,00		133.087.359.103,61	1,0 70	10,070
Έξοδα για αποπληρωμή δανείων (Ξ6200)	52.845.130.114,00	·	73.299.075.055,08		
Αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (Έσοδα - Έξοδα)			1.219.580.632,51		
Αποτελευμα πρατικού προυπολογισμού (Εσσοά - Εζσοά)	0,00	(2.002.102.077,97)	1.2 13.300.032,31		

Σημείωση: Στον πίνακα, οι πιστώσεις του αποθεματικού και των υπό κατανομή ΚΑΕ εμφανίζονται στους ΚΑΕ κατανομής.

Τα έλλειμμα του ΚΠ από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες, πλην των συμμετοχών, διαμορφώθηκε στο ποσό των 11.728.026.117,43 ευρώ έναντι προβλέψεων για έλλειμμα ύψους 12.513.281.675,00 ευρώ. Παρουσιάζεται δηλαδή μειωμένο έναντι των αρχικών προβλέψεων κατά ποσοστό 6,3%. Έναντι του 2012 παρουσιάζεται σημαντικά μειωμένο κατά ποσοστό 27,6%.

Το καθαρό αποτέλεσμα των συμμετοχών παρουσιάζει έλλειμμα το οποίο ανέρχεται στο ποσό των 7.081.103.373,82 ευρώ έναντι προβλέψεων για έλλειμμα 812.588.211,00 ευρώ. Η σημαντική αύξηση οφείλεται, όπως προαναφέρθηκε, στη συμμετοχή του ΕΔ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του ΤΧΣ με το ποσό των 7.200.000.000 ευρώ προκειμένου να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση των αναγκών ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Οι καθαρές δανειακές ανάγκες του ΚΠ ανήλθαν στο ποσό των 18.809.129.490,25 ευρώ έναντι προβλέψεων για καθαρές δανειακές ανάγκες ύψους 13.325.869.886,00 ευρώ παρουσιάζοντας σημαντική αύξηση ύψους 5.483.259.604,25 ευρώ. Η αύξηση αυτή επιμερίζεται σε μείωση του ελλείμματος κατά το ποσό των 785.255.557,57 ευρώ και σε αύξηση του καθαρού αποτελέσματος των συμμετοχών κατά το ποσό των 6.268.515.161,84 ευρώ. Έναντι του 2012, οι καθαρές δανειακές ανάγκες του ΚΠ παρουσιάζονται σημαντικά μειωμένες κατά ποσοστό 73,0%.

Η χρηματοδότηση των καθαρών δανειακών αναγκών του ΚΠ έγινε με καθαρό δανεισμό (έσοδα από δάνεια μείον πληρωμές για χρεολύσια) ύψους 16.126.946.812,28 ευρώ έναντι προβλέψεων του προϋπολογισμού για καθαρό δανεισμό ύψους 13.325.869.886,00 ευρώ. Ο καθαρός δανεισμός, όπως αναλύεται στον πίνακα που ακολουθεί, προήλθε εξ ολοκλήρου από τη σύναψη μακροπρόθεσμων δανείων αυξάνοντας το ονομαστικό απόθεμα του μακροπρόθεσμου δανεισμού κατά το ποσό των 19.513.105.143,18 ευρώ και μειώνοντας ταυτόχρονα το απόθεμα του βραχυχρόνιου δανεισμού κατά το ποσό των 3.386.158.330,90 ευρώ.

	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	Μακροπρόθεσμα δάνεια	Σύνολο
Έσοδα από δάνεια	41.317.982.000,00	34.415.867.428,24	75.733.849.428,24
Έξοδα για αποπληρωμή δάνειων (χρεολύσια)	(44.704.140.330,90)	(14.902.762.285,06)	(59.606.902.615,96)
Καθαρός δανεισμός έτους 2013	(3.386.158.330,90)	19.513.105.143,18	16.126.946.812,28

Επισημαίνεται ότι η αύξηση των βραχυπρόθεσμων δανείων έναντι των αρχικών προβλέψεων δεν σηματοδοτεί αντίστοιχη κάλυψη ετήσιων δανειακών αναγκών (σχόλια του Ελεγκτικού Συνεδρίου σελ. 19, 25 του παρόντος) καθότι μέρος των δανείων αυτών λήγει μέσα στο ίδιο οικονομικό έτος επιβαρύνοντας ανάλογα τα έξοδα για την αποπληρωμή τους. Τα βραχυχρόνια δάνεια χρησιμοποιούνται τόσο για την κάλυψη ετήσιων δανειακών αναγκών όσο και για την κάλυψη περιοδικών αναγκών δεν προβλέπονται στον αρχικό προϋπολογισμό καθότι η πρόβλεψή τους δεν είναι δυνατή κατά το χρόνο κατάρτισης και έγκρισης του προϋπολογισμού. Οι σχετικές πιστώσεις εγγράφονται στον προϋπολογισμό κατά το χρόνο πραγματοποίησης τους σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 2362/1995 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και ως εκ τούτου δεν συνιστούν αποκλίσεις ή υπερβάσεις.

Το συνολικό αποτέλεσμα του ΚΠ (συνολικά έσοδα μείον συνολικά έξοδα) παρουσιάζει έλλειμμα ύψους 2.682.182.677,97 ευρώ. Επισημαίνεται, ότι τα στοιχεία της υλοποίησης του ΚΠ δεν μπορούν να οδηγήσουν σε ταμειακή συμφωνία καθότι δεν καλύπτουν το σύνολο των κινήσεων του ταμείου της Κεντρικής Διοίκησης. Το ταμείο κινείται αφενός με τον προϋπολογισμό και αφετέρου με λογαριασμούς εκτός του προϋπολογισμού. Ως προς τους λόγους αυτούς, διαφοροποιούνται τα αποτελέσματα του ΚΠ από τα αποτελέσματα της Κατάστασης των Ταμειακών Ροών.

Οι διαφορές που παρουσιάζονται στο ύψος του πρωτογενούς αποτελέσματος του προϋπολογισμού έτους 2013 με τα αντίστοιχα δημοσιευμένα στοιχεία στην Εισηγητική Έκθεση Κρατικού Προϋπολογισμού 2013 (επισήμανση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σελ. 36 του παρόντος), οφείλονται αποκλειστικά στον τρόπο παρουσίασης των στοιχείων. Συγκεκριμένα τα στοιχεία της Εισηγητικής Έκθεσης του Κρατικού Προϋπολογισμού ταξινομούνται με βάση τις ανάγκες προσαρμογής προς το Ευρωπαϊκό Σύστημα Ολοκληρωμένων Οικονομικών Λογαριασμών (ΕΣΟΛ).

2.3 Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού

2.3.1 Εισπραχθέντα έσοδα μετά τη μείωση των επιστροφών.

(σε ευρώ)	Προϋπ/σμός 2013 (πιστώσεις)	Απολογισμός 2013	Απολογισμός 2012	Εκτέλεση 2013 %	Μεταβολή έναντι 2012 %
(00 0000)	[1]	[2]	[3]	[4]=[2]/[1]	[5]=[3]/[2]
Ι. Έσοδα πλην χρηματοοικονομικών συναλλαγών (1+2)	54.422.000.000,00	52.952.930.769,47	51.900.909.336,53	97,3%	2,0%
1. Έσοδα Τακτικού προϋπολογισμού	49.286.000.000,00	48.287.705.443,46	48.293.058.741,21	98,0%	0,0%
Άμεσοι φόροι (Σ0000)	18.191.020.000,00	18.644.218.659,58	19.269.371.841,10	102,5%	-3,2%
Φόρος στο εισόδημα (Σ0100)	9.746.300.000,00	10.517.625.068,44	12.029.933.007,43	107,9%	-12,6%
Φυσικών προσώπων (Σ0110)	7.269.200.000,00	7.378.773.124,53	9.173.128.857,24	101,5%	-19,6%
Νομικών προσώπων (Σ0120)	788.800.000,00	1.324.098.656,56	1.232.967.793,46	167,9%	7,4%
Ειδικών κατηγοριων (Σ0140 & Σ0150)	1.688.300.000,00	1.814.753.287,35	1.623.836.356,73	107,5%	11,8%
Φόρος στην περιουσία (Σ0200)	3.171.800.000,00	3.031.920.328,06	2.627.022.945,55	95,6%	15,4%
Φόροι κληρονομιων κλπ (0210)	83.700.000,00	181.408.559,13	90.855.212,50	216,7%	99,7%
Φόροι ακίνητης περιουσίας (Σ0220)	3.088.100.000,00	2.850.511.768,93	2.536.167.733,05	92,3%	12,4%
Εκ των οποίων	,	,	,	,	ŕ
Εκτακτο Ειδικό Τέλος Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων					
Επιφανειών (Σ0224)	2.280.000.000,00	2.266.779.559,78	2.254.249.319,62	99,4%	0,6%
Αμεσοι φόροι Π.Ο.Ε. (Σ0600)	2.948.370.000,00	2.556.314.452,34	1.528.193.362,24	86,7%	67,3%
Προσαυξήσεις πρόστιμα(Σ0700)	130.200.000,00	259.010.098,73	158.334.225,94	198,9%	63,6%
Λοιποί αμεσοι φόροι (Σ0500 & Σ0800)	2.194.350.000,00	2.279.348.712,01	2.925.888.299,94	103,9%	-22,1%
Εκ των οποίων					
Έσοδα από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης (2%) για					
την καταπολέμηση της ανεργίας (Σ0828) Έσοδα από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης στα φυσικά	243.350.000,00	272.837.173,67	282.006.708,53	112,1%	-3,3%
πρόσωπα (Σ0891)	998.300.000,00	963.972.421,43	1.512.259.077,29	96,6%	-36,3%
Έσοδα από την επιβολή τέλους επιτηδεύματος (Σ0896)	189.750.000,00	257.773.243,40	187.601.031,68	135,8%	37,4%
Έμμεσοι φόροι (Σ1000)	23.245.454.000,00	22.346.449.080,55	24.460.979.691,31	96,1%	-8,6%
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Σ1100)	12.599.100.000,00	11.939.810.288,79	13.514.753.891,35	94,8%	-11,7%
ΦΠΑ εγχωρίων (Σ1110)	11.397.450.000,00	10.617.417.961,89	12.134.735.451,38	93,2%	-12,5%
ΦΠΑ εισαγωμένων (Σ1150)	1.201.650.000,00	1.322.392.326,90	1.380.018.439,97	110,0%	-4,2%
Λοιποί φόροι συναλλαγών (Σ1200)	636.705.000,00	708.350.143,88	720.193.016,66	111,3%	-1,6%
Λοιποί φόροι κατανάλωσης (Σ1300)	1.854.004.000,00	1.800.692.083,43	1.993.315.642,96	97,1%	-9,7%
Φόροι κατανάλωσης Τελωνεία (Σ1400)	7.446.370.000,00	7.031.746.558,20	7.473.602.376,79	94,4%	-5,9%
Έμμεσοι φόροι Π.Ο.Ε. (Σ1600)	423.690.000,00	527.088.946,20	447.031.135,56	124,4%	17,9%
Προσαυξήσεις πρόστιμα(Σ1700)	115.900.000,00	163.568.327,95	137.532.934,76	141,1%	18,9%
Λοιποί έμμεσοι φόροι (Σ1500, Σ1800 &Σ1900)	169.685.000,00	175.192.732,10	174.550.693,23	103,2%	0,4%
Πρόσοδοι περιουσίας και επιχειρηματικής δράσης του Κράτους (Σ2000)	1.825.589.000,00	1.747.133.066.89	1.470.972.866,19	95,7%	18,8%
Εκ των οποίων	, , , , , , , , , , , , , , , , , , , ,				
—————————————————————————————————————					
αντιμετώπισης της χρηματοπιστωτικής κρίσης(Σ2993)	647.603.000,00	600.325.213,33	703.086.272,99	92,7%	-14,6%
Λοιπά μη φορολογικά έσοδα (Σ3000)	3.166.937.000,00	4.951.805.575,38	2.791.637.797,68	156,4%	77,4%
Εκ των οποίων					
Επιστροφή ποσών από Κεντρικές Τράπεζες της					
Ευρωζώνης (ANFAs&SMPs) (Σ3291)	1.042.300.000,00	2.410.165.508,37	303.000.000,00	231,2%	695,4%
Μεταβιβάσεις από Ε.Ε. (Σ4000)	236.000.000,00	182.832.370,32	245.498.529,32	77,5%	-25,5%
Διάφορα ειδικά μη φορολογικά έσοδα (Σ6000 πλην Σ6710)	2.621.000.000,00	415.266.690,74	54.598.015,61	15,8%	660,6%
Εκ των οποίων					
Ειδικά έσοδα από εκχώρηση αδειών και δικαιωμάτων	00 000 000 00	005 570 000 45	45 450 505 04	200.20/	0114 10/
του Δημοσίου Σ6721)	86.000.000,00	335.573.302,45	15.156.535,04	390,2%	2114,1%
Λοιπά έσοδα αποκρατικοποιήσεων (Σ6729)	2.500.000.000,00 5.136.000.000,00	26.346.179,32	0,00 3.607.850.595,32	1,1% 90,8%	29,3%
2. Έσοδα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων		4.665.225.326,01	*		-11,2%
Λοιπά έσοδα από ΠΔΕ (Σ7000) Βοήθεια και λοιπες μεταβιβάσεις από Ε.Ε. (Σ8000)	200.000.000,00	153.877.461,25	173.190.708,17	0,77	31,3%
	4.936.000.000,00	4.511.347.864,76	3.434.659.887,15	0,91	
ΙΙ. Έσοδα από χρηματοοικονομικές συναλλαγές	66.806.000.000,00	,	133.181.240.762,80	116% 232,4%	-42% 1472,1%
Έσοδα από συμμετοχές (Σ6710)	635.000.000,00	1.475.873.812,02	93.881.659,19	232,476	-
Πώληση μετοχών επιχειρήσεων εισηγμένων στο Χ. Α.(Σ6711)	0,00	636.074.245,28	5.033.771,95		12536,1%
Έσοδα Ελληνικού Δημοσίου από χρεολύσια επενδύσεων σε	005 000 000 00	000 700 500 74	00 047 007 04	122 20/	045 20/
ομόλογα Σ6717) (Σ-25α στό Σέννας (Σ5400, Σ5200 & Σ0000))	635.000.000,00	839.799.566,74	88.847.887,24	132,3%	845,2%
Έσοδα από δάνεια (Σ5100, Σ5200 & Σ9000))	66.171.000.000,00	=	133.087.359.103,61		
Έσοδα Βραχυπρόθεσμων Τίτλων	40.000.000.000,00	41.317.982.000,00	50.309.477.000,00		
Έσοδα μακροπρόθεσμων Τίτλων	26.171.000.000,00	32.268.602.335,68	80.394.852.559,10		
Έσοδα από την ανταλλαγή κεφαλαίων swap (Σ5200)	0,00	2.147.265.092,56	2.383.029.544,51		
ΙΙΙ. Έσοδα που συμψηφίζονται με τόκους (Σ5300 & Σ5400)	0,00	881.231.831,39	1.062.317.070,96		
	404 000 000 000	101 010 007 011 17	100 111 100 100 00		
Συνολικά έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ ΚΑΕ)	121.228.000.000,00	131.043.885.841,12	186.144.467.170,29		

Τα εισπραχθέντα έσοδα του ΚΠ πλην των εισπραχθέντων εσόδων από χρηματοοικονομικές συναλλαγές (συμμετοχές και δάνεια) διαμορφώθηκαν στο ποσό των 52.952.930.769,47 ευρώ έναντι προβλέψεων ύψους 54.422.000.000,00 ευρώ, με το ποσοστό υλοποίησης έναντι των αρχικών προβλέψεων να ανέρχεται στο 97,3%. Έναντι του 2012 παρουσιάζεται οριακή αύξηση κατά ποσοστό 2,0%. Το μεγάλο ποσοστό υλοποίησης των εσόδων του ΚΠ έναντι των αρχικών προβλέψεων καταδεικνύει σε μεγάλο βαθμό σταθεροποιητικές τάσεις ως προς το σκέλος των εσόδων.

Ειδικότερα, μεγάλο ποσοστό υλοποίησης έναντι των αρχικών προβλέψεων του προϋπολογισμού κατά ποσοστό 102,5% παρουσιάζουν τα έσοδα από άμεσους φόρους σε αντίθεση με τα έσοδα από έμμεσους φόρους που το ποσοστό υλοποίησης περιορίζεται στο 96,1% κυρίως λόγω της υστέρησης των φόρων από ΦΠΑ και από φόρους κατανάλωσης. Ιδιαίτερα αυξημένα έναντι των προβλέψεων του προϋπολογισμού παρουσιάζονται τα λοιπά μη φορολογικά έσοδα, κυρίως λόγω των αυξημένων επιστροφών ποσών από τις κεντρικές τράπεζες της Ευρωζώνης (ANFAs) και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (SMPs). Σημαντική υστέρηση έναντι των προβλέψεων παρουσιάζουν τα διάφορα ειδικά μη φορολογικά έσοδα λόγω των μειωμένων εσόδων από αποκρατικοποιήσεις.

Τα έσοδα του ΠΔΕ διαμορφώθηκαν στο ποσό των 4.665.225.326,01 ευρώ έναντι προβλέψεων ύψους 5.136.000.000 ευρώ με το ποσοστό υλοποίησης να περιορίζεται στο 90,8%. Έναντι του 2012 παρουσιάζεται σημαντική αύξηση κατά ποσοστό 29,3%.

Τα έσοδα από συμμετοχές παρουσιάζονται αυξημένα έναντι των προβλέψεων λόγω των εσόδων που προέρχονται από την πώληση, μέσω του ΤΑΙΠΕΔ, των μετοχών του ΟΠΑΠ και των μετοχών των τραπεζών Εθνικής, Alpha Bank και Πειραιώς, για τα οποία δεν είχε γίνει ανάλογη πρόβλεψη στον προϋπολογισμό.

2.3.2 Επιστροφές εσόδων.

Οι επιστροφές εσόδων κατά κατηγορία τα τελευταία τρία χρόνια εμφανίζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Επισημαίνεται ότι ο προϋπολογισμός και κατ' επέκταση τα στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού (απολογισμός) αποτυπώνονται σε ταμειακή βάση. Συγκεκριμένα εμφανίζουν τις επιστροφές κατά το χρόνο που πληρώθηκαν ανεξάρτητα από το χρόνο στον οποίο δημιουργήθηκαν.

Επιστροφές εσόδων	Απολογισμός Εσόδων 2013	Απολογισμός Εσόδων 2012	Απολογισμός Εσόδων 2011
Άμεσοι φόροι (Σ0000)	1.496.721.208,37	1.828.658.798,34	2.791.389.793,37
Έμμεσοι φόροι (Σ1000)	2.209.250.710,53	1.621.270.706,34	2.432.301.331,86
Πρόσοδοι περιουσίας και επιχειρηματικής δράσης του Κράτους (Σ2000)	1.156.291,15	1.314.720,56	1.079.494,11
Λοιπά μη φορολογικά έσοδα (Σ3000)	39.421.242,90	32.699.479,95	58.140.924,60
Μεταβιβάσεις από Ε.Ε. (Σ4000)	0,00	0,00	0,00
Διάφορα ειδικά μη φορολογικά έσοδα (Σ6000)	0,00	0,00	0,00
Λοιπά έσοδα από ΠΔΕ (Σ7000)	309,62	369,05	19,12
Βοήθεια και λοιπες μεταβιβάσεις από Ε.Ε. (Σ8000)	0,00	0,00	0,00
Δανειακά έσοδα (Σ5000+Σ9000)	0,00	0,00	0,00
Σύνολο	3.746.549.762,57	3.483.944.074,24	5.282.911.563,06

Επίσης οι επιστροφές εμφανίζονται στον απολογισμό ως αφαιρετικές των εσόδων υπό τον ΚΑΕ που αρχικά βεβαιώθηκαν και εισπράχθηκαν και δεν βαρύνουν ειδική πίστωση του προϋπολογισμού (σχόλια του Ελεγκτικού Συνεδρίου σελ. 20 του παρόντος). Μέρος των επιστροφών ύψους 642 εκατ. ευρώ, το οποίο αφορούσε ληξιπρόθεσμες οφειλές προηγουμένων ετών, πληρώθηκε από την ειδική χρηματοδότηση που δόθηκε από την "τρόικα" για το σκοπό αυτό.

2.3.3 Εισπρακτέο υπόλοιπο εσόδων

Εισπρακτέο υπόλοιπο	Απολογισμός Εσόδων 2013	Απολογισμός Εσόδων 2012	Απολογισμός Εσόδων 2011
Άμεσοι φόροι (Σ0000)	14.306.788.489,36	12.741.322.126,27	10.684.795.608,58
Έμμεσοι φόροι (Σ1000)	17.801.512.256,86	16.108.602.459,66	14.818.394.010,43
Πρόσοδοι περιουσίας και επιχειρηματικής δράσης του Κράτους (Σ2000)	130.534.138,71	131.770.657,32	98.350.099,70
Λοιπά μη φορολογικά έσοδα (Σ3000)	30.157.755.667,50	26.314.721.794,08	18.357.512.462,63
Μεταβιβάσεις από Ε.Ε. (Σ4000)	720,85	720,85	720,85
Διάφορα ειδικά μη φορολογικά έσοδα (Σ6000)	216,96	216,96	216,96
Λοιπά έσοδα από ΠΔΕ (Σ7000)	14.778.204,80	17.664.994,25	12.758.863,62
Βοήθεια και λοιπες μεταβιβάσεις από Ε.Ε. (Σ8000)	0,00	0,00	0,00
Δανειακά έσοδα (Σ5000+Σ9000)	0,00	0,00	0,00
Σύνολο	62.411.369.695,04	55.314.082.969,39	43.971.811.982,77

Τα βεβαιωθέντα έσοδα δεν εισπράττονται στο σύνολό τους, αφενός μεν διότι οι φορολογικές ρυθμίσεις επιτρέπουν την τμηματική καταβολή με αποτέλεσμα την είσπραξη μέρους αυτών σε επόμενες χρήσεις, αφετέρου δε λόγω αδυναμίας είσπραξής τους, αυξάνοντας έτσι από έτος σε έτος το σωρευτικό εισπρακτέο υπόλοιπο.

Ο κύριος όγκος του εισπρακτέου υπολοίπου αφορά βεβαιώσεις εσόδων από προσαυξήσεις, πρόστιμα, χρηματικές ποινές καθώς και από καταπτώσεις εγγυήσεων του ΕΔ προς ιδιώτες και δημοσίους οργανισμούς οι οποίες εμπεριέχουν σε πολύ μεγάλο βαθμό επισφάλειες.

Με το νόμο 4152/2013, επαναδιατυπώθηκε το άρθρο 82 του νόμου 356/1974 (ΚΕΔΕ) και θεσμοθετήθηκε συγκεκριμένη διαδικασία διάκρισης, των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Δημόσιο και των βεβαιωμένων οφειλών προς τρίτους, ως ανεπίδεκτων είσπραξης. Με τη ρύθμιση αυτή επιχειρείται η εκκαθάριση των επί σειρά ετών σωρευμένων ληξιπρόθεσμων οφειλών, που έχουν βεβαιωθεί από τις ΔΟΥ προς το δημόσιο και τρίτους, από εκείνες που πραγματικά και εμπεριστατωμένα θεωρούνται επισφαλείς, με μια ολοκληρωμένη, διάφανη και βασισμένη σε αντικειμενικά κριτήρια διαδικασία.

Το 2013 εκδόθηκε η ΠΟΛ με αριθμό 1259/5-12/2013 του Γενικού Γραμματέα Εσόδων, σε εξουσιοδότηση του ν. 4152/2013, με την οποία καθορίστηκαν τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις για το χαρακτηρισμό οφειλών σε εισπράξιμες και ανεπίδεκτες είσπραξης και ξεκίνησε η διαδικασία εκκαθάρισης των επί σειρά ετών σωρευμένων ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το ΕΔ και τρίτους, που έχουν βεβαιωθεί από τις ΔΟΥ, σε εισπράξιμες και ανεπίδεκτες είσπραξης.

Επισημαίνεται ότι ως βάση επιλογής των ανεπίδεκτων είσπραξης χρησιμοποιήθηκαν τα ΑΦΜ, πλην των ΑΦΜ "πτωχών" και ΔΕΚΟ, τα οποία χαρακτηρίστηκαν το έτος 2010 ως επισφαλή από τους προϊσταμένους των ΔΟΥ. Το συνολικό ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο της βασικής οφειλής (χωρίς τα πρόστιμα και τις προσαυξήσεις) για χρέη προς το Δημόσιο και τρίτους ανήρχετο στο ποσό των 30.783.452.006,02 ευρώ.

Ορθά επισημαίνεται από το Ελεγκτικό Συνέδριο ότι δεν εμφανίζονται στον Απολογισμό τα βεβαιωθέντα και μη εισπραχθέντα έσοδα (εισπρακτέο υπόλοιπο) των Τελωνείων της χώρας (σελ. 21 & 62 του παρόντος). Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τα Τελωνεία δεν έχουν αυτοτελή λογιστική υπόσταση και εμφανίζουν μόνο τα βεβαιωθέντα και εισπραχθέντα έσοδα μέσω των λογιστικών στοιχείων των ΔΟΥ υποστήριξης. Τα βεβαιωθέντα και μη εισπραχθέντα έσοδα των Τελωνείων τηρούνται σε λογιστικά βιβλία (βιβλίο εισπρακτέων απαιτήσεων) σύμφωνα με την απόφαση Τ6110/1156/Α0019/19.7.1995 (ΦΕΚ Β΄ 650) του Υπουργού Οικονομικών, η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 133 του ν. 1165/1918 «Περί Τελωνειακού Κώδικα» και εμφανίζονται σε λογαριασμούς τάξεως στο ισολογισμό. Η ορθή αντιμετώπιση προϋποθέτει επανασχεδιασμό των διαδικασιών και συντονισμό των συστημάτων των εμπλεκομένων υπηρεσιών. Το ζήτημα αυτό πρόκειται να εξεταστεί στο πλαίσιο του νέου έργου που βρίσκεται σε εξέλιξη στο ΓΛΚ.

2.4 Έξοδα Κρατικού Προϋπολογισμού

(σε ευρώ)	1ησυπ/σμος 2013 (πιστώσεις)	Απολογισμος 2013	Απολογισμός 2012	Εκτέλεση 2013 %	Μεταβολή έναντι 2012 %
	[1]	[2]	[3]	[4]=[2]/[1]	[5]=[3]/[2]
ΙΙ. Έξοδα πλην χρηματοοικονομικών συναλλαγών (1+2)	66.935.281.675,00	65.562.188.718,29	69.151.626.292,04	97,9%	-5,2%
1. Έξοδα Τακτικού προϋπολογισμού	60.493.845.886,00	59.279.761.964,23			-7,1%
Πληρωμές για υπηρεσίες (Ξ0000)	2013 2013 2013 2013 2014 2015	-9,9%			
Προεδρική χορηγία, βουλευτικές αποζημιώσεις(Ξ0100)		,	,	•	2,2%
Αμοιβές πολιτικών υπαλλήλων (τακτικοί & Ι.Δ.Α.Χ.) (Ξ0200)	8.525.301.260,57	8.439.838.839,38	9.218.728.263,24	99,0%	-8,4%
Αμοιβές υπαλλήλων με σχέση εργασίας Ι.Δ. ορισμένου χρόνου και	050 076 670 46	040 754 742 55	007 000 542 04	06.00/	1E 70/
ειδικών κατηγοριών (Ξ0300)					-15,7%
		,	,	,	-11,2%
Πρόσθετες και παρεπόμενες παροχές (Ξ0500)			,		-8,2%
Συντάξεις δημοσίων λειτουργών (Ξ0600)					-10,6%
Πληρωμές για μετακινήσεις (Ξ0700)		,	,	•	-53,9%
Πληρωμές για λοιπές υπηρεσίες (Ξ0800)					-2,9%
Προμήθειες αγαθών και κεφαλαιακού εξοπλισμού (Ξ1000)					3,2%
Πληρωμές μεταβιβαστικές (Ξ2000)	17.086.472.737,00	16.983.396.694,76	18.184.729.321,10	99,4%	-6,6%
Επιχορηγήσεις σε ΝΠΔΔ (ιδρύματα και οργανισμοί υγείας, πρόνοιας, κοινωνικής ασφάλισης και λογαριασμούς) (Ξ2300) Εκ των οποίων	12.343.436.039,00	12.559.008.989,74	13.930.561.748,36	101,7%	-9,8%
	2 951 000 000 00	3 190 000 000 00	4 234 996 037 00	108 1%	-24,7%
					-19,9%
	3.140.310.000,00	3.130.310.000,00	3.302.240.073,00	101,070	.0,070
κοινωνικής ασφάλισης (Ξ2354)	320.000.000,00	320.000.000,00	265.000.000,00	100,0%	20,8%
Επιχορήγηση στον Ο.Α.Ε.Ε. (Ξ2355)		1.440.000.000,00	1.430.000.000,00	100,0%	0,7%
Επιχορήγηση στο Ν.Α.Τ.(Ξ2356)	1.040.000.000.00		,	51,4%	-46,5%
Επιχορήγηση στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για τον κλάδο σύνταξης του	,		ŕ	100.00/	0.00/
TAΠ-OTE (Ξ2361)					0,0%
Επιχορήγηση στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. (Ξ2365)	,		,		13,6%
Εισοδηματικές ενισχύσεις και λοιπές μεταβιβάσεις (Ξ2700)					20,3%
Λοιπές κατηγορίες επιχορηγήσεων			•	•	-4,8%
Πληρωμές που αντικρίζονται από πραγματοποιούμενα έσοδα (Ξ3000) Εκ των οποίων					0,9%
Αποδόσεις στους Δήμους (Ξ3210)	•		,		-12,4%
Αποδόσεις στις Περιφέρειες (Ξ3220)			,		-47,4%
Αποδόσεις στον Ο.Γ.Α. (Ξ3241)	970.000.000,00	731.000.000,00	505.000.000,00	75,4%	44,8%
Αποδοσείς στο Ασφαλιστικό Κεφαλαίο Αλληλεγγύης Γενεών (Ξ3246)	452 000 000 00	451 256 485 68	493 000 000 00	99.8%	-8,5%
			,		17,7%
Τόκοι Δημοσίου χρέους (Ξ6100 & Ξ6300)	•		,		-49,0%
Πληρωμές υποχρεώσεων του Δημόσιου από αναλαμβανόμενες από	0.043.120.000,00	7.031.019.329,40	13.027.030.243,90		
αυτό εγγυήσεις υπέρ τρίτων (Ξ6400)	2.126.000.000,00	1.957.958.320,57	1.235.785.823,71	92,1%	58,4%
Εξόφληση απλήρωτων υποχρεώσεων παρελθόντων οικον. ετών (Ξ6920				00.40/	540.00/
& <u>=</u> 9000)	,				512,6%
Δαπάνες λοιπών κατηγοριών	2.269.488.035,92	1.862.892.765,35	1.910.833.620,92	82,1%	-2,5%
2. Έξοδα του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων	6.441.435.789,00	6.282.426.754,06	5.334.230.241,38	97,5%	17,8%
Πληρωμές για έργα χρηματοδοτούμενα από εθνικούς πόρους (Ξ8200 πλην Ξ8287)	831.821.099,00	738.050.413,56	1.148.692.460,72	88,7%	-35,7%
Πληρωμές για έργα χρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους (Ξ8300 πλην Ξ8387)	5.609.614.690,00	5.544.376.340,50	4.185.537.780,66	98,8%	32,5%
ΙΙ. Έξοδα για χρηματοοικονομικές συναλλαγές	54 292 718 325 00	68 163 879 800 90	115 773 260 245 74	126%	-41%
π. Εξοδά για χρηματοδικόνομικές συναλλάγες Έξοδα συμμετοχών (Ξ7310, Ξ8287 & Ξ8387)	· ·	-			-41%
					-82,4%
					-100,0%
					5,6%
					-23,1%
Έξοδα για αποπληρωμή δάνειων (Ξ6200)					-18,7%
Έξοδα Βραχυπρόθεσμων Τίτλων					
Έξοδα για την ανταλλανό κεφαλαίων είναι (Ξ6200)					
Έξοδα για την ανταλλαγή κεφαλαίων swap (Ξ6290)	0,00	2.209.992.051,52	2.111.978.389,00		
		_	184.924.886.537,78		_

Σημείωση: Στον πίνακα, οι πιστώσεις του αποθεματικού και των υπό κατανομή ΚΑΕ εμφανίζονται στους ΚΑΕ κατανομής.

Τα έξοδα του ΚΠ πλην των εξόδων για χρηματοοικονομικές συναλλαγές (συμμετοχές και χρεολύσια δανείων), διαμορφώθηκαν στο ποσό των 65.562.188.718,29 ευρώ, σημαντικά μειωμένα έναντι των πιστώσεων ύψους 66.935.281.675,00 ευρώ. Το ποσοστό υλοποίησης έναντι των αρχικών πιστώσεων διαμορφώθηκε στο 97,9%. Έναντι του 2012 παρουσιάζονται μειωμένα κατά ποσοστό 5,2%.

Ειδικότερα τα έξοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού, διαμορφώθηκαν στο ποσό των 59.279.761.964,23 ευρώ, έναντι πιστώσεων ύψους 60.493.845.886,00 ευρώ. Το ποσοστό υλοποίησης έναντι των πιστώσεων διαμορφώθηκε στο 98.0%. Έναντι του 2012 παρουσιάζονται μειωμένα κατά ποσοστό 7,1%.

Τα έξοδα του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων, πλην των εξόδων για τη συμμετοχή του ΕΔ στο μετοχικό κεφάλαιο εταιρειών, διαμορφώθηκαν στο ποσό των 6.282.426.754,06 ευρώ έναντι των πιστώσεων ύψους 6.441.435.789,00 ευρώ. Το ποσοστό υλοποίησης έναντι των αρχικών πιστώσεων διαμορφώθηκε στο 97.5%. Έναντι του 2012 παρουσιάζονται αυξημένα κατά ποσοστό 17,8%. Μεγάλο ποσοστό υλοποίησης παρουσιάζουν τα έξοδα για έργα χρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους σε ποσοστό 98,8% σε αντίθεση με τα έξοδα για έργα χρηματοδοτούμενα από εθνικούς πόρους που το ποσοστό υλοποίησης περιορίζεται στο 88,7%.

Τα έξοδα συμμετοχών, παρουσιάζουν σημαντική αύξηση έναντι των αρχικών πιστώσεων του προϋπολογισμού που όπως προαναφέρθηκε οφείλεται στην συμμετοχή του ΕΔ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του ΤΧΣ με το ποσό των 7.200.000.000 ευρώ.

Αναφορικά με τις επισημάνσεις και την παρατήρηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου (σελ. 25, 26, 27, 28, 60 & 61 του παρόντος) για σημαντική απόκλιση των πληρωμών από τις αρχικές πιστώσεις και την υποχρέωση ή όχι υποβολής στη Βουλή συμπληρωματικού προϋπολογισμού σημειώνονται τα εξής:

Η εγγραφή πίστωσης ύψους 7,2 δισ. ευρώ (ΚΑ Εξόδου 7313), κατά τη διάρκεια του έτους 2013 στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών, για την κάλυψη της δαπάνης για τη συμμετοχή του ΕΔ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του ΤΧΣ, έγινε σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν.2362/1995 ύστερα από ισόποσο έσοδο του προϋπολογισμού (ΚΑ Εσόδου 5162).

Το έσοδο (απόφαση 2/54244/0023Α/3-6-2013 του Αν. Υπ. Οικονομικών) αποτέλεσε προϊόν του τέταρτου μέρους της τρίτης δόσης του δανείου που συνήψε το ΕΔ στο πλαίσιο της Σύμβασης Τροποποίησης της Κύριας Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του ΕΤΧΣ, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του ΤΧΣ και της Τράπεζας της Ελλάδας όπως περιγράφεται στο άρθρο 48 του ν.4111/2013. Το εν λόγω ποσό εκταμιεύτηκε με τη μορφή δύο τίτλων ονομαστικής αξίας 3,6 δισ. ευρώ έκαστος.

Τόσο η δαπάνη όσο και το αντίστοιχο έσοδο δεν ήταν γνωστά κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού έτους 2013 και ως εκ τούτου δεν ήταν δυνατή η πρόβλεψή τους.

Πιστώσεις ύψους 3,5 δισ. ευρώ, οι οποίες εγγράφηκαν αρχικά στον υπό κατανομή ΚΑ
Εξόδου 6921 «Υποχρεώσεις προηγουμένων οικονομικών ετών φορέων Γενικής
Κυβέρνησης (υπό κατανομή)», μεταφέρθηκαν κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού
στην κατηγορία ΚΑΕ 9000 «Εξόφληση απλήρωτων υποχρεώσεων παρελθόντων
οικονομικών ετών» προκειμένου να καλυφθούν οι πληρωμές για ληξιπρόθεσμες
υποχρεώσεις προηγουμένων ετών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Στους υπό κατανομή ΚΑΕ, σύμφωνα με την πάγια πρακτική του προϋπολογισμού, εγγράφονται οι πιστώσεις οι οποίες μεταφέρονται, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, σε άλλους ΚΑΕ για την υλοποίηση προγραμμάτων και δράσεων που δεν ήταν δυνατή η πρόβλεψή τους κατά την κατάρτιση και έγκριση του προϋπολογισμού. Στους ΚΑΕ αυτούς κατά κανόνα δεν πραγματοποιούνται πληρωμές.

Οι υπόλοιπες πιστώσεις για την κάλυψη των πληρωμών υπό την κατηγορία ΚΑΕ 9000 μεταφέρθηκαν, κατά την διάρκεια της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, από πλεονασματικούς ΚΑΕ σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 2362/1995 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, οι πληρωμές στις κατηγορίας ΚΑΕ 7000 & 9000, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι πληρωμές για επιχορηγήσεις στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., το Τ.Π.Δ.Υ. και τα νοσοκομεία για την εξόφληση οφειλών προηγούμενων ετών, πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με το δημοσιονομικό πλαίσιο για τη διαχείριση των πιστώσεων και δεν συνιστούν υπερβάσεις και υπογρέωση υποβολής συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

Αναφορικά με την επισήμανση του Ελεγκτικού Συνεδρίου (σελ. 32 του παρόντος) ότι οι πληρωμές υποχρεώσεων από προγράμματα εξοπλισμού των Ενόπλων Δυνάμεων υπολείπονται σημαντικά των πιστώσεων σημειώνεται, ότι στην κατηγορία ΚΑΕ 6000 «Υποχρεώσεις από προγράμματα εξοπλισμού των Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Δ.) και εξόφληση παλαιών υποχρεώσεων φορέων Γενικής Κυβέρνησης (Γ.Κ.)» συμπεριλαμβάνεται και ο ΚΑ Εξόδου 6921 «Υποχρεώσεις προηγουμένων οικονομικών ετών φορέων Γενικής Κυβέρνησης (υπό κατανομή)» οι πιστώσεις του οποίου, όπως προαναφέρθηκε, μεταφέρθηκαν κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού στη κατηγορία ΚΑΕ 9200.

3. Σχόλια επί των επισημάνσεων και παρατηρήσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τον Ισολογισμό.

3.1 Γενικά σχόλια

Πράγματι, η πλήρης λογιστική καταγραφή βάσει δεδουλευμένων συνιστά το μόνο γενικώς αποδεκτό σύστημα πληροφοριών που παρέχει πλήρη και αξιόπιστη εικόνα για τη δημοσιονομική και οικονομική κατάσταση και τις επιδόσεις ενός κράτους. Επιπλέον, η εναρμονισμένη λογιστική βάσει δεδουλευμένων για όλο το δημόσιο τομέα βελτιώνει τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και τη συγκρισιμότητα της υποβολής δημοσιονομικών εκθέσεων καθώς και την αποτελεσματικότητα του δημόσιου λογιστικού ελέγχου.

Ωστόσο, η λογιστική βάσει δεδουλευμένων δεν καταργεί ούτε αντικαθιστά την ταμειακή λογιστική, ιδίως όταν η ταμειακή λογιστική χρησιμοποιείται για τους σκοπούς της κατάρτισης και του ελέγχου του προϋπολογισμού.

Η Διπλογραφική Λογιστική Τροποποιημένης Ταμειακής Βάσης (ΔΛΤΤΒ), η οποία καθιερώθηκε από την 1/1/2011 με το ν. 3871/2010 ως το νέο λογιστικό σύστημα της Κεντρικής Διοίκησης, αποτέλεσε το πρώτο σημαντικό βήμα για τη σταδιακή μετάβαση από την παραδοσιακή λογιστική ταμειακής βάσης στην ακριβέστερη και αποτελεσματικότερη λογιστική δεδουλευμένης βάσης. Σχεδιάστηκε λαμβάνοντας υπόψη το ενιαίο λογιστικό σχέδιο του ιδιωτικού τομέα και σε εναρμόνιση με τα ήδη υφιστάμενα λογιστικά σχέδια του ευρύτερου δημοσίου τομέα.

Διαπιστώθηκε όμως κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του νέου λογιστικού συστήματος ότι για την παραπέρα ανάπτυξή του έπρεπε να επιλυθούν σημαντικά προβλήματα και να επέλθουν σημαντικές αλλαγές στην δομή και την οργάνωση των οικονομικών υπηρεσιών

γεγονός που θα απαιτούσε δυσανάλογο χρόνο και πόρους σε σχέση με αυτούς που είχαν αναληφθεί στο πλαίσιο του έργου.

Ήδη στο ΓΛΚ βρίσκεται σε εξέλιξη ένα νέο έργο σκοπός του οποίου, μεταξύ άλλων, είναι α) η μελέτη και η κατάρτιση ενιαίου λογιστικού σχεδίου για όλο το δημόσιο τομέα με την υιοθέτηση των Ευρωπαϊκών Λογιστικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα (ΕΛΠΔΤ) όπως αυτά θα διαμορφωθούν ύστερα από τις συζητήσεις που έχουν ξεκινήσει να γίνονται για το σκοπό αυτό στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και β) η προσαρμογή των υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων και η ανάπτυξη νέων για την υποστήριξη των διαδικασιών. Με την υλοποίηση του έργου αυτού επιδιώκεται να γίνουν σημαντικά βήματα για την λογιστική καταγραφή βάσει δεδουλευμένων και την εναρμόνιση με τα ΕΛΠΔΤ.

Επισημαίνεται ότι η πλήρης εφαρμογή της λογιστικής βάσει δεδουλευμένων και η υιοθέτηση των ΕΛΠΔΤ είναι μια διαδικασία η οποία θα ολοκληρωθεί σταδιακά και σε βάθος χρόνου, με έμφαση αρχικά στα λογιστικά ζητήματα που έχουν τη μεγαλύτερη σημασία για την εναρμόνιση, όπως τα έσοδα, οι δαπάνες και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού και σε μεταγενέστερο στάδιο τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία (πάγια περιουσιακά στοιχεία κλπ).

3.2 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερθέντα, το Π.Δ. 15/2011 με το οποίο καθορίστηκαν οι βασικές λογιστικές αρχές και όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή της ΔΛΤΤΒ, προέβλεψε ότι, α) δεν πραγματοποιείται απογραφή έναρξης στον ισολογισμό για τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία της Κεντρικής Διοίκησης που αποκτήθηκαν πριν την 1/1/2011, β) τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων μετά την 1/1/2011 μεταφέρονται στο τέλος της χρήσης στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης και γ) δεν πραγματοποιούνται αποσβέσεις των ενσώματων παγίων στοιχείων. Στην Κ.Χ.Θ αναγνωρίζονται πιλοτικά, μόνο τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν μετά την 1/1/2011 από τον Τακτικό Προϋπολογισμό, χωρίς την παρακολούθηση και καταγραφή της μετέπειτα εξέλιξής τους (πωλήσεις, αποσβέσεις κλπ). Το τελευταίο αποτελεί πράγματι μια λογιστική παρατυπία και θα πρέπει να εξεταστεί ο τρόπος αντιμετώπισης του.

3.3 Επισφαλείς απαιτήσεις

Πράγματι, δεν διενεργήθηκαν οι ανάλογες λογιστικές εγγραφές επισφαλών απαιτήσεων στον ισολογισμό (σχόλια του Ελεγκτικού Συνεδρίου σελ. 64 του παρόντος) για το λόγο ότι δεν κατέστη δυνατόν να προσδιοριστεί το πραγματικό ύψος τους. Λόγω της σημαντικότητας της περίπτωσης, σύμφωνα με το ΠΔ 15/2011 (περίπτωση ιε της παραγράφου 10.8.4), τα διαθέσιμα στοιχεία γνωστοποιήθηκαν σε ιδιαίτερη σημείωση στο προσάρτημα (περισσότερες λεπτομέρειες σελ. 88 του παρόντος).

Αθήνα, Οκτώβριος 2014

Ο Υπουργός Οικονομικών

Γκίκας Χαρδούβελης